د

رحمان بابا

دیوان

مصحح مدون او مقابله کونکی

عبدالرؤف بېنوا

Ketabton.com

۱۳۲۶هـ ش/۱۹٤۷ ع

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقدمه

رحمان بابا

۱۰۴۲ــ ۱۱۱۸هـ

پيژندنه:

د رحمان بابا د پيژندني دپاره همدومره بس دي چه ټول پښتانه ورته بابا وايي. په پښتوکښي د بابا لقب يا هغو شاهنشو ته ورکړي شوي دي چه د توري او توپک په زور ئې پښتنو ته ملکونه نيولي دي او يا هغو فقيرانو ته ورکړی شوي دي چه نه ئې توره نه ئې توپک او نه ئې زور و، خو د خبرو په سحر ئې د پښتنو د زړونو عالم تسخيرکړي او د هر پښتانه د زړه په تخت ناست پاچهی ئې کړې ده لکه چه رحمان بابا وايي:

د پالنگ او د پيريۍ حاجت ئې نشته
د يارانو نشستن د زړه په تخت دي

احمد شاه بابا ته ځکه بابا وايو چه د ډهلی تخت ئې پښتنو ته گټلی و، خو رحمان بابا د خاوروکنډولې په لاس د پښتنو بابا ؤ:

پاچهان که د ډهلي په تخت نازيږي
خوار فقير لره د خاورو کنډولی دي

رحمان بابا په ۱۰۴۲ هجري کال د پښتونخوا د پيښور په علاقه په بهادرکلی کښي زيږيدلي دي او د پلار نوم ئی عبدالستار ؤ، قوم ئې که څه هم مومند دي مگر د رحمان بابا مقام له دينه ډير اوچت دي چه دي کومي خاصی قبيلی يا کوم خاص ټبر ته منسوب شي، ځکه چه لوي او حقيقي شاعران بين الانساني شخصيتونه لري. رحمان بابا هم د ټولو انسانانو دي خو بيا په خاص طور د ټولو پښتنو بابا دي. دی پخپله هم ځان کومي قبيلې ته نه منسوبوی وايي:

زه عاشق يم سر وکار می دي له عشقه
نه خليل، نه داودزی يم، نه مومند

رحمان بابا فقه او تصوف له ملا محمد يوسف يوسفزی څخه ولوستل او نور علوم ئې د هغه وخت په

(c) ketabton.com: The Digital Library

هندوستان کښي زده کړل. لوی عالم او بزرگ زاهد شو، د پښتنو د لویو او وړو عقیده پرې راغله او ورته بابا وویل؛ خو د ده زاهدي د ریا زاهدي او خود نمائي زاهدي نه وه چه تر خرقې لاندي د خدای مخلوق ته دام وغوړوی، په زړه یو څه په خوله بل څه وي. رحمان بابا له داسي زاهدۍ څخه توبه باسي:

د ریا له زاهدۍ ځما توبه ده
چه ئې کاندي څوك په رسم او په عادات
په ورځ پیدا و نصیحت وایي و بل ته
په شپه ناست وي د مغان په خرابات
دین ئې دام وي د دنیا په لار کښي
ایښي پرې را اړوي وحشیان د مخلوقات
د هغو په لور ئې سترگي وي ختلي
چه په لاس ئې سرمایه وي یا زکات
زه رحمان له هسي خلقه پناه غواړم
هر چه لافه کړي خلاف د مقامات

دي زاهد وو مگر نه تش د خرقې زاهد:

د ریا خرقه ئې خداي مکړه په غاړه
رحمان کوږ دستار تړلي قلندر دي

رحمان بابا په غریبه کورنۍ کښي پیدا شوي و، او پخپله هم غریب و، خو دې غریبۍ هیڅکله د ده لوړ همت ټیټ کړي نه دي او نه ئې د ده غاړه چا ته کږه کړې او نه ئې لاس د چا خوا ته اوږد کړي دي، وایي:

څوک دي را کاندي قسم په کرد گار
که درم لرم په کور کښي یا دینار
زه درم او دینار نه لرم په کور کښي
ولې نور عالم مي بولي دنیا دار
هم په دا چه نه له ځایه چیرته خوزم
نه د هیڅ یوه مخلوق یم منت بار
آب و خور لکه آسیا په ځاي را رسي
پخپل کور کښي مي سکون دي هم رفتار
لکه ونه مستقیم په خپل مکان یم
که خزان را باندي راشي که بهار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رحمان بابا د لوړ شخصیت پیژندنه د ده له دې یوې غزلې څخه هم ګرانو لوستونکو ته څرګندیدلای شي:

په ښه خوي له بد خواهانو بې پروا یم
په نرمۍ لکه اوبه د اور سزا یم
و هر چا ته پخپل شکل څرګندیږم
آئینه غوندې بې رویه بې ریا یم
قناعت مې تر خرقې لاندې اطلس دی
پټ د درست جهان پادشاه ظاهر ګدا یم
د غنچې په څیر په شل ژبو خاموش یم
لکه بوی هسې په پټه خوله ګویا یم
هم په دا سپینو جامو معلومیږم
لکه ابر هم ګوهر یم هم دریا یم
دراز عمر مې حاصل شوله راستیه
لکه سر و مدام سبز و تازه پایم
که چا لار د عاشقۍ ده ورکه کړې
زه رحمان د ګمرهانو رهنما یم

د رحمان بابا شعر

رحمان بابا پخپله د خپل شعر په باب کښې فیصله کړې ده چه وایي:

چه منکر پرې اعتراض کولې نشي
دا دئ شعر دې رحمانه که اعجاز

ځکه چه اعتراض خو به د یو پښتون له خوا کیده مګر پښتون خو ده ته بابا ویلي دي نو بیا چرته دا اعتراض او انکار ځاي پاتیدې شي! بې له دې چه بیرته د ده له خولې ووایو:

هم نغمې کاندې هم رقص کا هم خاندې
د رحمان په شعر ترکې د باګرام

هو، دا یوه خبره شته چه د رحمان بابا شعر یوازې د باګرام د ترکو نه دې بلکه د ده د اشعارو لوې او مهم خصوصیت دا دې چه د هر چا او هرې ډلې په زړه جوړ او په خوله جاري دي: یو پلو ته که د باګرام ترکې پرې نڅا کوې بل پلو ته د زاهدانو له صومعې نه هم د ده د اشعارو ږغ راځې چه وایي:

خرقه پوشه په خرقه کښې دې موندلې
هغه خط چه په دنیا کښې دنیا دار کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

له يوې خوا که ئې مستان په ميخانه کښې په ويلو مست زنګيږي او د هر مست له خولې دا چيغه خيژي:

چه د څنګه مي دلبر په لاس کښي جام دي
نن اورنګ د زمانې ځما غلام دي

له بلي خوا ئې واعظان په منبر لولي:

په دنيا کښي که څه کار دي خو د دين دي
د دې کار په کننده وُ آفرين دي

د دنيا تارکان او پريښودونکي ئې په دې بيت خوشحالي کوي:

دا دنيا په احمقانو ده ودانه
دانا نه کا په دنيا باندي غرض

خو دنيا دار ئې بيا دا شعرونه وائي:

ښــــه ده ښــــه ده دا دنــــيــــا
چــــه تــــوښــــه ده د عــــقــــبــــا
د دنــــيــــا پــــه بــــازارکــــيــــږي
د هــــغــــه جــــهــــان ســــودا
پــــه دنــــيــــا کــــښــــي بــــدي نــــشــــتــــه
کــــه بــــدي نــــه وي لــــه تــــا
پــــه دنــــيــــا کــــښــــي لــــوي حــــکــــمــــت دي
پــــرې پــــوهــــيــــږي حــــکــــمــــا

غرض دا چه د رحمان بابا د اشعارو يو لوي مزيت دا دي چه د هر چا د ذوق سره برابر مطالب لري او د هر چا د تنهائۍ ملګري دي. په پښتو کښي به ډير داسي کم کور پيدا شي چه د رحمان بابا ديوان هلته نه وي. حتي پښتنې ميرمني د رحمان بابا له روح څخه استمداد کوي او په اشعارو ئې فال ګوري، دا ځکه چه د ده اشعار له هره لوثه پاک او سپيڅلي دي، نه د چا بې ځايه هجو او نه د چا د مبالغې نه ډکه مدح او ستاينه پکښي ليدله کيږي داسي نه چه ګوندي رحمان بابا په دې خبرو نه پوهيده، پوهيده خو پرې خوښ نه وُ. لکه چه وايي:

په اشعار کښي قوتناک لکه زمري يم
ولي نه يم د زمري په څير ګزند
هم په مدح هم په هجو ښه پوهيږم
ولي نه يم په دا چارو ډير خرسند

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې له عشقه که مي عيب که مي هنر دي
ما غوخ کړي دي له ځانه بل پيوند

ښاغلي راورټي او پادری هيوز انګريزی مستشرقين او اډورن روسی پښتو پيژندونکي رحمان بابا د پښتو د ادب پيشوا بولي. که څه هم پښتانه د پرديو مستشرقينو قضاوت ته څه اړه لري، ځکه چه پردي هيځکله د رحمان بابا د اشعارو په خصوصيتونو د يو پښتون په شان پوهيداي نشي خو به هم له دې څخه د رحمان ادبي منزلت د پرديو په نظرکښي څرګنديږي چه رحمان بابا نه يوازي پښتنو په بابائې منلي بلکه د دنيا نور پوهان هم د پښتو په ادب کښي د ده لوړ مقام ته قائل دي.
مړينه: رحمان بابا په ۱۱۱۸ هجري کال له دې فاني دنيا څخه سترګي پټي کړې او د پښتونخوا پيښور په علاقه د هزار خانې په هديره کښي ښخ شو چه اوس ئې عام خلق زيارت ته ورځي.
ديوان: د رحمان بابا ديوان څو څو ځلي چاپ شوي دي چه ډيره زړه او چاپي نسخه ئې هغه نسخه ده چه په ۱۲۹۳ هجري کال د مولوي احمد په تصحيح او اهتمام په لاهورکښي چاپ شوې ده، ځما په عقيده دا نسخه تر ټولو چاپي نسخو صحيح او مکمله ده ځکه نو موږ په دې کتاب کښي هغه نسخه اساس ونيوله او له نورو نسخو سره مو مقابله او تصحيح کړه؛ دوهمه چاپي نسخه هغه ده چه پروفيسر عبدالمجيد افغاني يو مختصر تمهيد پرې ليکلي دي، د پروفيسر صاحب تمهيد ډير خوږ او ادبي دي، خو افسوس چه پخپله د ديوان متن د کاغذ د نازکوالي له کبله مغشوش دي؛ کومه دريمه چاپي نسخه هغه نسخه ده چه پروسږ کال يعني په ۱۹۴۸ عيسوی کال په لاهورکښي چاپ شوي او مولانا عبدالقادر صاحب د پښتو پياوړي ليکونکي پرې يو خورا عالمانه تمهيد ليکلي دي په دې تمهيد کښي که څه هم يو دوه ځايه د رحمان بابا ژوند او کلام د سياسي اغراضو دپاره استخدام شوي دي مګر د تمهيد هغه برخي چه هغه يوازي د رحمان بابا د ژوند او شاعرۍ په باب کښي ليکلي شوي خورا عميقي او مفيدي دي، بر سيره په تمهيد د دې کتاب کاغذ او ليکل هم ښه دي خو د محشي صاحب بې ځايه حاشيو ئې د صحافت رنګ ګډ وډ کړي او ډير ځايونه ئې بې لزومه حاشيې پرې ليکلي دي مثلا داسي لغتونه ئې ترجمه کړي چه ترجمې ته اړ نه دي او يا ئې ډير عربي مشهور لغات چه پښتانه ورسره ډير ښه آشنا دي بيرته په عربی ترجمه کړي دي.
دا درې سره نسخې او يا نوري چاپي نسخې ټولي په دو وو دفترونوکي چاپ شوي دي چه هر دفتر ځانته ځانته رديف لري خو دا راته څرګنده نشوه چه د رحمان بابا ديوان په دو دفترونو ويشل له کومه وخته شروع شوي دي؟ آيا دا تقسيم پخپله رحمان بابا کړي که بل چا؟ د رحمان بابا له ژونده چه ښکاريږي خو وايي چه هغه خپل اشعار لا پخپله را غونډ کړي نه دي. دا د دفترونو مردف کول خو لا ځانته خبره ده.

دا ديوان:

له ډيري مودې ځما دا خواهش ؤ، چه د رحمان بابا ديوان پښتو ټولنه په يوه ښکلي صورت چاپ کړي چه هم ئې ليکل ښه وي او هم ئې املا سره سمه وي او هم په يوه داسي قطع او حجم چاپ شي چه هر لوستونکي ئې په ډيره آسانۍ له ځان سره وګرځولاي شي؛ د مطبوعاتو د مستقل رياست مسلکي مجلس د

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو ټولني دا خواهش ومانه، او ما د رحمان بابا د ديوان په تصحيح او مقابله او تدوين شروع وکړه. لمړی مي د دوو دفترو تقسيم له منځه ليري کړ او دواړه دفترونه مي د يوه ديوان په شکل مرتب او مردف کړل وروسته مي دا ديوان د اوسني رسم الخط او املا په اساس تصحيح کړ، په پاي کي مي پورتنۍ دري نسخې په کوم ځاي کښي چه ضرورت وُ سره مقابله کړې، مگر څنگه چه په دې ترتيب دا لمړی ځل دي چه د رحمان بابا ديوان مدون، مرتب او چاپيږي نو دا احتمال لري چه هغه شانته به چه د پښتو اديبانو انتهائي خواهش وي دا ديوان تصحيح او مقابله شوي نه وي، خو بيا هم يو نوي قدم دي هيله لرم چه د پښتو پوهانو ملگرو په مرسته به د دوهم چاپ کي دا نسخه ښه بشپړه او تکميله شي.

عبدالؤف بينوا
د پښتو ټولني مشر
۱۹٤۷/۱۳۲٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحيمِ

ا

گوره هسي کردګار دي رب څما
چه صاحب د کل اختيار دي رب څما

همګي بزرګواران چه څوک ئي وايي
تر همه ؤ بزرګوار دي رب څما

نه ئې هيڅ حاجت په چا باندي موقوف دي
نه د هيچا منت بار دي رب څما

له نيستئ ئې د هستئ صورت پيدا کړ
هسي رنګ پروردګار دي رب څما

هم صانع دي د جمله ؤ مصنوعاتو
هم سامع د هر ګفتار دي رب څما

چه ئې هيچري نه مثل نه مثال شته
د هغو عطر و عطار دي رب څما

هر تعمير چه د دنيا او د عقبیٰ دي
د همه واړو معمار دي رب څما

خواننده د نانويسو صحيفو دی
دانندە د هر اسرار دي رب څما

که ظاهر دي که باطن دي که مابين دي
له همه ؤ خبردار دي رب څما

که پيدا که پوشيده دي که اوسط دی
په همه ؤ وقوف دار دي رب څما

شريک نه لري په خپلي پادشاهی کښي
بې شريکه شهريار دي رب څما

هسي نه چه واحدي ده له عجزه
په واحد وجود بسيار دي رب څما

حاجت نه لري د هيچا و ياري ته
له هغو سره چه يار دي رب څما

څه حاجت دي چه و بل خوا ته ئې وغواړم
په خپل کور کښي همکنار دي رب څما

هيڅ تغيير و تبديل نه لري رحمانه
تل تر تله بر قرار دي رب څما

که صورت د محمد نه وي پيدا
پيدا کړې به خداي نه وه دا دنيا

کل جهان د محمد په روی پيدا شه
محمد دي د تمام جهان آبا

نبوت په محمد باندي تمام شه
نشته پس له محمده انبياء

نور هاله د محمد وُ په جهان کښي
چه بوی نه وُ د آدم او د حوا

په صورت که آخرين دي پيدا شوي
په معني کښي اولين دي له هر چا

خداي يې مه ګڼه بې شکه چه بنده دي
نور ئې کل واړه صفات دي په رښتيا

که نبي دي که ولي دي که عاصي دي
محمد دي د همه واړو پيشوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه ئې دين د محمد دي قبول کړي — جنتي دي که فاسق دي که پارسا
محمد د گمرهانو رهنما دي — محمد دي د ړندو د لاس عصا
که رڼا ده پيروي د محمد ده — گڼه نشته په جهان بله رڼا
محمد د بيچاره ؤ چاره گر دي — محمد دی هر دردمند لره دوا
زه رحمان د محمد د در خاکروب يم — که مي خداي نه کا له دي در مجدا

دوباره دي راتله نشته په دنيا — نن دي وار دي که دروغ کړې که رښتيا
هره چار چه تر وقت تيره شي عنقا شي — عنقا نه دي په دام نښتي د هيچا
تر ورخ تيرې اوبه بيرته نه جار وزي — نه جار وزي تير ساعت نه بيرته بيا
تير ساعت په مثال هډي د لحد دي — هر چا نه دي ژوندی کړي په ژړا
که مقصود لرې تلوار کړه وقت کوتاه دي — غره مه شه د دې عمر په بقا
هره نبسه چه صحيح گڼې په زړه کښي — په غرور به هغه نښه کړې خطا
په اميد اميد ئې خلق نا اميد کړه — د ايام له مکره مه شه بې پروا
چه د مرگ په تماچه دي شي خوله ماته — ترو په ماته خوله به څه کوی ثنا
وير ژړلي ارتيدنې چه وينا وايي — تا ته وايي که پوهيږې په وينا
هلك بې ته چه په زور دي څوك تعليم کا — هم عاقل يې هم بالغ يې هم دانا
په عمل د نيکو بدو فهم وکړه — چه په دا کښې دي بهبود دي که په دا
سر دننه په گريوان کړه سترگي روڼې — ډير په پورته پورته مه ځه سرهوا
سرهوا سرهوا مه ځه و آسمان ته — ته په اصل کښې له زمکې يې پيدا
د عمل په ځاي به دا پوښتنه نه وي — چه ته زوي يې يا نمسي د فلانا
په خپل ځان ښيگړه وکړه غره مه شه — په ښيگړه دا دي او د بابا
هغه ناوې چه په ځان ښايسته وي — څوك يې څه کوي ښايست د مور ونيا
دا خبره زه و ځان ته کړم اې ياره — دلگير مه شه که مي نوم واخيست ستا
نوم د ستا او د بل اخلم ځان ته وايم — نه مي کار نه مي غرض شته په بل چا
که مي ځاي د دې غمونو وي په زړه کښې — ما به څه لره کوله دا انشاء
چه د مرگ سختۍ خوارۍ دا ستا په خوا دي — اې رحمان ولي نه مرې لا پخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوښيار مه ګڼه هوښيار د دې دنيا بی وقوف دي وقوف دار د دې دنيا
روښنائی په هغو زړونو ده حرامه چه پرې کښيني ګرد غبار د دې دنيا
پوچ ګوئی ده چه ئې اهل د دنيا کا هر کلام و هر ګفتار د دې دنيا
د طفلانو په څير واړه خاکبازي کړي هر چه کاندي کار و بار د دې دنيا
واړه ډکي خولې د پيو هلکان دی کار ديده و پخته کار د دې دنيا
هميشه به بې وقوف او بې شعور وي چه مخمور وي په خمار د دې دنيا
د شرابو هم لا همره مستي نه وي لکه مست وي خمر خوار د دې دنيا
هر بيمار لره د لرو په جهان شته دي دارو نه لري بيمار د دې دنيا
د هر سوی علاج وشي په جهان کښي مګر سوی په شرار د دې دنيا
هر چه واچوي و اور ته وار سوځي موړ به نشي طلبګار د دې دنيا
ګرفتار ئې هميشه په غم کښي ډوب وي هيڅوک مه شه ګرفتار د دې دنيا
تل به پروت وي په ظلمت و په تور تم کښي چه اسير وي په ګفتار د دې دنيا
په مسلمو کښي خاصه مسلم هغه دي چه ئې وشلاوه زنار د دې دنيا
تن ئې پاتي شي بې سره سر ئې لاړ شي سردار کله دي سردار د دې دنيا
زوی و لوڼه يتيمان کا ځني درومي بې وفا دي مور و پلار د دې دنيا
هميشه به ئې يو پنډ د غم په سر وي چه په سر ئې وي دستار د دې دنيا
واړه غم دي که ئې پيری که ئې پلوري نور څه نشته په بازار د دې دنيا
همګي واړه ټګان دي ټګي کاندي فروشنده و خريدار د دې دنيا
په دنيا به مينه نه کاندي هيچري چه خبر وي په اصرار د دې دنيا
چه نظر د چا په دين و په ايمان وي هغه نه کا انتظار د دې دنيا
لوی هلک ئې همه واړه مکاران دي څه ويسا ده په مکار د دې دنيا
آشنايان ئې همه واړه اغياران دي يار دي چری په ديار د دې دنيا
چه پيدا شي همګی واړه فنا شي راشه وګوره ناتار د دې دنيا
چه ويريږي له کوهی او له کړنګه هغه نه درومي په لار د دې دنيا
هر سړی لره چي ورشي ځني درومي ما ليدلی دي رفتار د دې دنيا
که هزار هزار پشتۍ ورته ته کيږدې بې بنياده دي ديوار د دې دنيا
که د اوسپنو حصار تر ځان چاپير کړې ښيښه وګڼه حصار د دې دنيا
لکه سوری د آفتاب په مخ کښي ګرزي نشته هيچري قرار د دې دنيا
هيڅ ګمان د بهترۍ ورباندي مه کړه کهتري ده وار په وار د دې دنيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې مقراضه غوڅوي د سړی عمر   هم دا لیل و هم نهار د دې دنیا
پس له مرګه به حساب له سړی غوښت شي   په انداز و په مقدار د دې دنیا
عاقبت خو به یو موټی شي د خاورو   ګلعذار و ګل رخسار د دې دنیا
برابر به له ګدایه سره پاڅي   شهزاده و شهریار د دې دنیا
پاس به داغ وي د لئم په ټټر باندي   هر درم و هر دینار د دې دنیا
د قانع تر قناعته صدقه شه   هم دنیا و هم دینار د دې دنیا
پس له مرګه به همه واړه مظلوم وي   ظالمان و ستمګار د دې دنیا
تر قیامته دغه لس او دغه شل دی   پوره نه کړ هیڅا شمار د دې دنیا
چه ایام پرې د کفن د غسل ورشي   بې پردې شي پرده دار د دې دنیا
په تخته باندي بیرون شي له حجابه   شرمناک او شرمسار د دې دنیا
له هر چا به پیغمبر څخه وه ډیره   که څه قرب وي یا وقار د دی دنیا
یو فساد به ئې بیان په رحمان نشي   فسادونه دي بسیار د دې دنیا

هیڅ ثابته نه کړه چا د دې دنیا وفا   واړه مینی کاندي بې وفا په دا دنیا
هر څوک چه دعوې په دا دنیا د څپلوۍ   واړه باطل وایي دنیا نه ده د هیڅا
دا فلک کلال دي سازول او ماتول کا   ډیر ئې ما و تا غوندی پیدا کړه هم فنا
هر سنګ و کلخ چه څرګندیږي د دې دهر   واړه ککرۍ دي څوک د شاه څوک د ګدا
دام دي هیڅوک نه ږدي د دنیا و رهګذر ته   ښکار به وکړی نه شي د سیمرغ او د عنقا
هر څوک چه له دې فانی نفس وابستګي کا   نه به شي تړلی په زنځیر سره هوا
ماه دي که آفتاب دي عاقبت واړه خراب دي   ګل که همیشه وي هسی نه تر ابدا
مه درومه رحمانه په خلاف د دانایانو   مینه د دنیا پسندلې نه ده هیڅ دانا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه ده ښه ده دا دنیا　　چه توښه ده د عقبا
مذمت د دنیا مه کړه　　واوره پند کړه دا وینا
د دنیا په بازارکیږي　　د هغه جهان سودا
په دنیا کښي ډیر حکمت دي　　پرې پوهیږي حکما
که تر سر ئې صدقه کړي　　رفع دفع کړي بلا
که غلیم لره ئې ورکړی　　غلیم دوست کا په هوا
که په اور باندي ئې کیږدی　　بوي د عودو وکړي پیدا
که ئې توی کړې په صحل کښي　　ښایسته کاندي صحرا
که ئې نذر کړې و پیر ته　　خوشحال دروميي په خندا
څو ژوندي وي په دنیا کښي　　یادوی دي په دعا
د حاتم په خیر دي ستائی　　خطاب درکړي د سخا
سخی هر دود و دوست د خدای دي　　ولوکانَ فاَسقاً
هر بخیل د خدای دښمن دي　　ولوکانَ زاهداً
دنیا کښت د آخرت دي　　دا خبره ده رښتیا
د دنیا طالبان ډیر دي　　که ئې مومي څوک له چا
ولی مرد په کښي هغه دي　　چه سخي وي هم پارسا
په دنیا کښي بدي نسته　　که بدي نه وي له تا
دنیا بحر دی بهیږي　　آئینه غوندي صفا
خپل خپل مخ په کښي لیده شي　　که څوک زشت وي که زیبا
هم خطر په کښي د شر سته　　هم گوهر دي د بې بها
وفا دار لره وفا شوه　　جفا کار لره جفا
له یوه مخه ئې درد وي　　له بل مخه ئې دوا
چرته خوند کاندي د زهرو　　چرته خوند کا د حلوا
کار همه واړه موقوف دي　　د سړی په مدعا
مالکان دی ننندارچي شي　　د خپل ځان په تماشا
هر چه کا هغه به مومي　　دنیا ځای دي د جزا
لکه دئ هسی به پاخي　　که نادان وي که دانا
که دانا ئې وپوهیږه　　په روا په ناروا
فتویٰ ونیسه په مخ کښي　　پسې مټ کړه په تقوا
دنیا نه ده واړه دین دي　　چه له نهی وي سوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وطاعت وته ولاړ وي   همیشه تړلي ملا
له حرامو ئې پرهیز وي   مشغول وي په پنج بنا
کلمه ئې وي قبوله   هم په جهر په اخفا
د دنیا دکار دپاره   فرض لمونځ نه کاندي قضا
هم صائم د رمضان وي   هم زکوة کاندي ادا
که ئې توان د حج رسېږي   حج هم وکړي پسې بیا
دا پنځه بنا د دین دی   چه بیان ئې وکړ ما
چه ئې یون په دا طریق وي   هغه کس دي اولیأ
که ئې مال د دنیا ډېر وي   هیڅ دي نه کاندی پروا
دنیا بده د هغو ده   چه ئې کسب وي ریا
یا ئې ټوله کا په ظلم   یا د خمرو په سودا
یا ئې ورکا په شرابو   یا ئې ورکا په زنا
یا ناحق خونونه کاندي   یا مالونه خوري د چا
عبادت کا په ځان فرض   د پادشاه د امرا
حق باطل کا باطل حق کا   په سبب در وي ریا
نه ئې ویره وي له خدایه   نه ئې شرم نه حیا
د یوې گیدۍ دپاره   هزار خوني کا بیدیا
همیشه ئې له ستمه   واړه خلق وي په غوغا
گوش و هوش ئې هرگز نه وي   د مظلومو په ژړا
د فرعون په څیر به ناست وي   بې پروا و کبریا
بتخانې وته ئې مخ وي   و مسجد وته ئې شا
اختلاط کا له بدانو   له نیکانو وي سوا
هیڅ نه وي په خاطر کښې   تولاً و تبرًا
و رحمان ته پیښه مه کړې   خدایه هسې رنګ بلا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغو بیا موند سعادت په دا دنیا چه ئې وکړ قناعت په دا دنیا
نه ملکونه د سلیمان په هزار کاله نه یوه کړۍ طاعت په دا دنیا
یو نفس د خدای په یاد واولئ تر دي نه د درست جهان دولت په دا دنیا
په دنیا کښې لوټ هغو عالمو وکړ چه ئی وکړ عبادت په دا دنیا
که نعمت دي خو طاعت او عبادت دي ګڼه نشته بل نعمت په دا دنیا
که محنت که مشقت دي خو د دین دي پکار نه دي بل محنت په دا دنیا
بې له خدایه هر چه دي واړه فاني دي که لذت دي که زینت په دا دنیا
که بادشاه وي آخر خاورو له به درومي څه عزت دي څه حرمت په دا دنیا
له هغه به زیات نادان په جهان نه وي هر چه غواړي فراغت په دا دنیا
ته چه څو وقته فرصت په دنیا غواړې چا موندلي دي فرصت په دا دنیا
عمارت په سر د ریګ روان کاندي هر چه کاندي عمارت په دا دنیا
د مستانو تر لغزشه څه کم نه وي د سړی استقامت په دا دنیا
هر ژوندی چه د مرده په قبر ورشي بس دي همره نصیحت په دا دنیا
په روانو اوبو ورشه عمر ګوره ډیر دي همره اشارت په دا دنیا
دا پاخه پاخه سرایونه محلونه خو به وران شي عاقبت په دا دنیا
وړی سترګي د آسمان څه هسي نه دي چه څوک پرېږدي سلامت په دا دنیا
هر چه راشي همه واړه ځنی درومي مسافر دي هر صورت په دا دنیا
ریاضت په قیامت نه شي مرد هغه دیي چه ئې وکړ ریاضت په دا دنیا
هم په دا خوي و خصلت به سبا پاڅي خدای څوک مه کړه بد خصلت په دا دنیا
هم هغه به ئې خرمن وي پس له مرګه هر چه کاندی زراعت په دا دنیا
که هغه جهان په دا کښې لیدي نه شي زه ئې وینم علامت په دا دنیا
په قیامت به ښه توښه ځېله نه شي ما لیدلی دی قیامت په دا دنیا
امانت به د لحد په میان کښې پروت وي هر چه اوسي امانت په دا دنیا
نیک عمل حضور جنت دي طاعت بویه چه حاصل کا څوک جنت په دا دنیا
نیک کردار هم نیک عمل هم نیک خویونه هم جنّت دي هم راحت په دا دنیا
ضدیّت د سړی عمر په عذاب کا پکار ندي ضدیت په دا دنیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس په سر په سینه ایښي و هر چا ته / هم دغه دي شرافت په دا دنیا
که بلنده مرتبه د چا پکار وی / لوی مقام دي عدالت په دا دنیا
بل ارمان به له جهانه یووړ نه شي / مگر مهر، محبت په دا دنیا
د هغه جهان سودا واړه دلې ده / که څوک کاندی تجارت په دا دنیا
که طالع د سړی نه وي جار وتلي / هیڅ پټ نه دي حقیقت په دا دنیا
نیک له نیکو سره بویه بد له بدو / که څوک غواړي ولایت په دا دنیا
ولایت دی خدای هغو لره ورکړي / چه ئې ورک کړ سکونت په دا دنیا
که تمام دنیا واړه سره یو شي / نور به نه کا خپل قسمت په دا دنیا
که څوک مرد دي خو هغه دي په دنیا کښې / هر چه نه لری حاجت په دا دنیا
په رحمان باندې دا عمر هسې تیر شه / لکه تیر شي یو ساعت په دا دنیا

راشه مه کوه له چا سره جفا / لږ ژوندون دي ضایع کیږي بی وفا
په دنیا کښې هیڅوک نه دي پاتي شوني / واړه تلونی دي که نن دي که سبا
دا یاران چه نن و تا ته جلو کا / په دوه ورځې پس په واړه شي فنا
که دیدن د دوی دي خوښ وي ورته گوره / چه فنا شي بیا به کله شي پیدا
د خزان پای چه بیل شي له ښاخه / په حکمت به ئې پیوند نه کا حکما
چه په زمکه څاڅکي پریوزی له آسمانه / بیا له زمکی ختی نه شي په سما
گمان مه کړه چه بیا سترگو لره در شي / هغه اوښی چه له سترگو شي جدا
دا په هره ورځ چه خیژی بیل بیل نمر دي / هر چه پریوزي هغه نه شي ختي بیا
که جنت په زهد نه دي بې له فضله / هر سړی دي خپله غاړه کړي ادا
که د نس دپاره سل محنته وکړې / یو محنت به دي پکار نه شي فردا
که تمام جهان په خپله گیډه وخورې / یاد به نه شي په درود او په دعا
که یوه دانه دوړی په لاس ورکړې / هم دغه به دي توښه شي د عقبا
که یو څاڅکي اوبه تږي لره ورکړې / د دوږخ او ستا تر مینځ به شی دریا
که یوه ځله سر د خدای دپاره ټیټ کړې / په قیامت به سر بلند شې له هر چا
بازار دا دي که څوک سود و سودا کاندي / په هغه جهان نه سود شته نه سودا
آشنایان که څوک پوهیږی نن ئې وقت دي / چه ځاریږي یو آشنا تر بل آشنا
که ژوندون دي خو هم دا دي په جهان کښې / چه له چا سره تیریږې په خندا

(c) ketabton.com: The Digital Library

سود و زيان د دنيا واړه سهل کار دي — خداي دي نه کا څوک په سهل کار رسوا
چه د ورور او عزيز زړه پرې آزار شي — حاصل مه شه هغه خپله مدعا
کله د نورو رضا بويه گاهي خپله — په کار نه ده هميشه خپله رضا
ښه خواږه چه يو ئې خوري بل ورته گوري — خواږه نه دي هغه زهر دي گويا
چه ښادی ئې يو زمان وي غم تر تله — دغه هسي چاري نه کاندی دانا
لکه ځان هسي و بل وته نظر کړه — لکه ستا دي هسي ځان دي د هر چا
منصفانو لره بويه چه انصاف کړي — نه چه نغوته کا د حرص و د هوا
د سړی په خاطر هر څه هر څه گرزي — هسي نه چه واړه وگني روا
ديداران دي و خپل دين وته نظر کا — څوک فکرونه د صواب څوک د خطا
خدای دي نه کاندي خطا د چا له لاسه — څه نسبت دي د خطا او د عطا
هسی نه چه سړی واړه سره سم دي — څوک اعلیٰ دي څوک اوسط دي څوک ادنا
د هر چا حرمت په خپله اندازه دی — نه چه مومي نفر ځاي د امرا
زه رحمان له چا شکوه شکايت نه کړم — نشته بل دوست و دښمن ځما بې تا

که څوک يار په جهان غواړی يار دي دا — يار دي دا که د جهان سنگار دي دا
خيال د زلفو ئې ځما تر زړه چاپير شه — يار تر گنجه چاپير شوي مار دي دا
دا جهان دی خداي له عشقه پيدا کړي — د جمله ؤ مخلوقاتو پلار دي دا
تر عشق غوره بل څه کار په جهان نشته — تر همه کارونو غوره کار دي دا
بل بلبل به د گل نوم اخيستي نه و — که خبر وي چه گل نه دي خار دي دا
بيا راتله دي دې جهان ته بل وار نشته — بل وار نشته بل وار نشته وار دي دا
د حباب عمر دي وگوري چه څه دي — که څوک شمار کاندی د عمر شمار دي دا
د مجنون صورة په زړه کړه رحمان گوره — ستا په عشق کښي هسي خوار و زار دي دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه له تا سره په سر کاندی سودا — بل به نه وی هسي ما غوندی شیدا
نه به ما غوندي شیدا وي په جهان کښي — نه به تا غوندي دلبر شي بل پیدا
ما دا ستا جور و جفا دي قبول کړې — ولي نشي د ژړا په ځاي خندا
بې د ستا له مخه کون دي که مکان دي — ښه توښه مي نه په دا شي نه په دا
جدائې به دي هیڅ رنګ قبول نه کړم — څو مي نه دی روح کالبوت سره جدا
لکه ورستو مقتدیان وړاندی امام وی — ما په تا پسې ده کړې اقتدا
زه یو نه یم درست جهان په تا مین دي — که بادشاه دي د دې دهر که ګدا
کاشکی خط د امانۍ و ما له را کړې — چه له ما سره وعده کړې د فردا
زه پخپله په تا نه یم مین شوي — ستا له لوری په ما شوې ده ندا
زه په تا باندي مین یم له ازله — نه چه کړې می نن ورځ ده ابتدا
چه د ستا د عاشقۍ په تیغ شهید شي — د رحمان غاړه به هله شي ادا
د رحمان و زیړي رنګ وته نظر کړه — چه مدام په تا پسې کاندي ژړا

که مین یې په خپل یار باندي رښتیا — آواره کړه اول دین پسې دنیا
په وفا د دلبرانو غلط مه شه — دغه قوم دي بې وفا و کبریا
د خوبانو طایفه ده هسي شوخه — چه غوږ نه باسي د چا په واویلا
د ډیر ناز او د ډیر کبر له سببه — عمل نه کا په ګفتار د اولیا
دل و دین په یو نګاه د سړي یوسي — نه یې ویر له چا کیږي نه حیا
بل به هسی سرګردان په جهان نه وي — یا عاشق دي یا آسمان دي یا آسیا
ته چه ژغورې سر و مال په عاشقۍ کښي — عاشقي دا هسي چري ده ویړیا
د جنت له حورو تیر شه که یار غواړې — خدای دي نقد د چا و نه کاندی نستیا
د ساقی له لاسه هسي پیاله نوش کړه — چه دي غوځ کا له زړه خیري د ریا
چه ئې کسب عاشقي شوه د دلبرو — نظر نه کاندی په کسب د کیمیا
یو ګفتار ورلره بس کانده رحمانه — څه به هر ساعت پوښتنه کړې بیا بیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

عاشقي مي ئې په زړه وکړ گذر بيا   بيلتانه مي لنبې بلي کړې په سر بيا
که دفتر د خپل قسمت مى په خپل لاس وى   ما به ستا له غمه وران کړ دا دفتر بيا
ما لا نوم د عاشقۍ آخستي نه و   جدايۍ دي راته جمع کړ لښکر بيا
پس له مرگه به ئې بيا له تا قربان کړم   که صورت مي خداى پيدا کړ په محشر بيا
د هجران محنت مي واړه له زړه هير شه   چه مي وليده په سترگو ستا بشر بيا
چه آسمان ئې مخ پټ کړي په سحاب و   خداى و ما وته ښکاره کړ هغه نمر بيا
چه رقيب راته تړلي په زنځير و   خپل حبيب را باندي پرانيت هغه در بيا
په يوه نظر ئې زړه را څخه يووړ   خداى دي خير کا چه لا وکړي بل نظر بيا
په وصال ئې منت بار اوسه رحمانه   په صدف کښي دخل نشته د گوهر بيا

ته چه ما ته وايې چه په څه کوې ژړا   نه در معلوميږي دغه خپل جور و جفا
ته جور و جفا کړې زه ژړا کوم دلبره   ستا که دغه نه وي دا به هم نه وه ځما
څه ښادى به کاندي طائفه د عاشقانو   رسم د بتانو که هم دا وي لکه ستا
دا خصلت چه ستا دي که هم تل دغه شان وي   نه را معلوميږي د دردمند د زړه دوا
يو د ستا مانى شه بل غرور د رقيبانو   وار په وار مي وژني کله هغه کله دا
هر چه عاشقي کا که په قطع افلاتون وي   زه خو ئى مجنون گڼم که نن وي که سبا
سپى هم په عذاب د جدايۍ د وژلو نه دي   زه خو گوندي ستا د کوڅې سپى شوم په وينا
هيڅ ئې په کار نه دي رحمان تا غواړي دلبره   دا ځما رضا ده باقي هر چه ستا رضا

چه ئې نقش په زړه خيال شي د آشنا   صدقه ئې سر و مال شي د آشنا
پس له مرگه به ئې تيغ هسي مخ روڼ وي   چه آشنا په تيغ حلال شي د آشنا
په آسمان د آشنائي به ئې مکان وي   چه زمين غوندي پايمال شي د آشنا
خوشحالي ځما د زړه په هغه دم وي   په هر دم چه زړه خوشحال شي د آشنا
روح هغه ساعت داخل گڼم په تن کښي   چه ئې دخل په وصال شي د آشنا
نور د هيچا قيل و قال مى پکار نه دي   چه تر غوږ مې قيل و قال شى د آشنا
هم هغه يوه گړۍ را باندي کال وي   چه يوه گړۍ محال شي د آشنا
زرغونه کاندي دانه زما د عيش   چه په زړه مي زرغون خيال د آشنا
نه بل څوک ځما طبيب بې آشنا شته دي   نه به بل څوک په مثال شي د اشنا
د رحمان نظر په هيچا باندي نه وي   چه نظر ئې په جمال شي د آشنا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دل و دین می په هغه ترک کړه فدا   لا ئې نه حسابوي د ځان بها
د ښایست صفت ئې څو کوم حیران یم   په هیڅ شان ئې موندی نه شي انتها
د صورت له عیبه هسي پاکیزه دي   لکه ذات د ویښته نشته دي په ها
که ئې مخ په زلفو پټ وي باک ئې نشته   تل به گنج باندي پراته وي اژدها
لکه نمر هسي جلو کا په شفق کښې   چه په سر کاندي اودنړی د سوها
نه پوهیږم چه په کومه لاره درومم   چپ و راست مي رقیبان دي هزارها
خدای دي هسی تنها نه کا څوک په غم کښې   لکه زه د یار په غم کښې یم تنها
همیشه د بیلتانه له غمه لولم   زه رحمان نعوذ بالله منها

ډیره شوه د یار پسې ژړا ځما   نه گروهیږي په ژړا آشنا ځما
که مي هره وینا در شي یا گوهر شي   ستا د غوږ نه ده لائق وینا ځما
په نارو به ما بیدار کړ که اوده وي   راته ویښ اوده شه دلربا ځما
زه مکتوب غوندي په پټه خوله گویا یم   لاندي کړله خاموشي غوغا ځما
کښت د عشق په توده زمکه آسان نه دي   سمندر بویه په دې صحرا ځما
دا یار نه دي چه هجران له ما نه بیل کړ   دغه روح له تنه شه جدا ځما
زه رحمان بې خپله یاره هیڅ نه غواړم   که قبوله خدای ته وي دعا ځما

عالمان دي روښنائي د دې دنیا   عالمان دي د تمام جهان پیشوا
که څوک لار غواړي و خدای هم و رسول ته   عالمان دي د دې لاري رهنما
کیمیا گر که د کیمیا په طلب گرزی   همدمي د عالمانو ده کیمیا
په مجلس د عالمانو به سره زر شي   که څوک کاڼي وي یا لوټه د صحرا
جاهلان دي په مثال د مردگانو   عالمان دي په مثال د مسیحا
چه مرده ئې له نفسه ژوندي کیږي   عالمان دي واړه هسي اولیا
هر سړی چه رتبه نه لري د علم   سړی نه دي خالی نقش دي گویا
زه رحمان حلقه بگوش د هر عالم یم   که اعلیٰ دي که اوسط دي که ادنا

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه واده ئې کا په ډول او په سرنا　　بیا پرې وایي زمانه د ویر وینا
که مي هر څو دلبري او دلجوئي کا　　زه پوهیږم د خپل یار په استغنا
په یوه ګړۍ می یار هم مي آشنا شي　　بیا مي بله ګړۍ نه ګڼي آشنا
دا زه خپله تسلي کړم یار ئې بولم　　څه یاري ده د ناتوان او د توانا
یو زمان و یو دم بې خپله صنمه　　زه بهتره تر بقا ګڼم فنا
هر سړی په یوې چاري خدای مشغول کړ　　زه مشغول کړم رب د ترکو په ثنا
ما بې عشقه بل هنر نه زده ناصحه　　بخښنده شه که نادان یم که دانا
چه مي غوږ په نارو نه باسي حیران یم　　پروا نه لري واړه دي که برنا
بې د یار له ښه دیدنه دي خداي نه کا　　د رحمان په زړه کښي بله تمنا

دا دنیا د بې وفا　　بې وفا ده بې بقا
نه ئې مخ شته نه ئې څټ شته　　لکه لوټه د صحرا
په یوه ګړۍ ئې مخ وي　　په یوه ګړۍ ئې شا
په یوه ګړۍ د ستا وي　　په یوه ګړۍ ځما
په یوه ګړۍ ئې درد وي　　په یوه ګړۍ دوا
په یوه ګړۍ ئې خوف وي　　په یوه ګړۍ رجا
په ساعت کښي بقا وي　　په ساعت کښی ئې فنا
په ساعت کښي ئې سکوت وي　　په ساعت کښي ئې غوغا
په ساعت کښي ئې خندا وي　　په ساعت کښي ئې ژړا
په ساعت کښی ئې وفا وي　　په ساعت کښي ئې جفا
په ساعت کښي ئې افلاس وي　　په ساعت کښي ئې غنا
چه نه شان لري نه شکل　　کله دا شي کله دا
خداي څوک پېښ مه کړه رحمانه　　په دا هسي رنګ بلا

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ښادۍ ښاد شوي نه يم د هيچا   تور تپ سوي يم په غم د هر آشنا
که زه طمع توقع له بله نه کړم   د بل طمع توقع کيږي له ما
که مي ورور که مي عزيز که مي فرزند دي   واړه غواړي خپله خپله مدعا
په هر کور کښې رنځوران راته پراته دي   لاس مي نه رسي د هيچا په دوا
د دنيا خبري واړه په دنيا شي   ما به څه کا څوک چه نه لرم دنيا
که په کلي کښې مي کور دي زه گمان کړم   چه کور نه دي دا مي گور دي په صحرا
چه څه کار پرې نه پوره وي نه نيمگړي   څوک به څه کا له هغو سره خندا
چه ئې ښه توښه و بله سره نشی   تر هغه آشنا بهتر دي نا آشنا
په توده زمکه استوگنه ده مشکله   څه به زيست شي له رحمان سره د چا

که خپل زړه غواړې له چا   ځان صياد کړه د عنقا
د حباب کلاه په سر کړه   سپور په آس شه د هوا
لکه حضر هسي پاڅه   اوبه وڅښه د بقا
له زمينه قدم کيږده   په آسمان لکه عيسٰا
د هغه استاد شاگرد شه   چه در وښيي کيميا
دا چه ما درته بيان کړه   که حاصل کړې واړه دا
هاله طمع کړه رحمانه   له خوبانو د وفا

که نماښام تر ستوني ښکته کړې حلوا   سبا خواست کوې له خدايه د ښوروا
په هيڅ حال کښې دي قرار و صبر نه شي   ليونی کړې ډير حرص ډيري هوا
تمام عمر تر آشنا تر عزيز پوري   يوې گيډې مختورن کړې هم رسوا
چه په خپلي رسوايۍ دي پروا نشته   نور به څه کړې په جهان د چا پروا
چه د نفس دپاره لاس و چا ته نيسې   دا زحمت له خدايه غواړې که دوا
نفس بې شماره عالم پرې يست وکوهي ته   خداى دي نه کا نابينا د چا پيشوا
په روا په ناروا کله پوهيږي   و چارپاى ته څه روا څه ناروا
چارپايان که غوږ و سترگي لري څه شو   په معنیٰ کښې نابينا دي ناشنوا
زه رحمان له هغه علمه پناه غواړم   چه له دينه له مذهبه وي سوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

سل ځله که وخوري ناصحان ځګر ځما — بيل به وبله نه کا درد ستا و سر ځما
صبر ستا په عشق کښي دا خبره څه اوره څوک — نشته د دې چاري توان يو موي قدر ځما
ستا له محبته جارواته ځما دروغ دي — ولي خاوري نه شي په دا لار بشر ځما
واړه معشوقې د عاشقانو خبر اخلي — بې له تا چه نه اخلې يو دم خبر ځما
هيڅ اندوه مي نشته بې د ستا له جدائيه — نور اندوه به څه وي تر دغه بتر ځما
خوب د کور و کلي په نارو ځما برهم شه — څه چل دي چه نه شي ستا په زړه اثر ځما
کل واړه جهان که ما رحمان لره دلبر شي — چري دي دلبره بې تا بل دلبر ځما

هسي ياد يې هميشه مدام ځما — چه اوراد يې په هر صبح و شام ځما
هر کلام چه بې د ستا له ياده وکړم — سل توبې دي په هغه کلام ځما
بې له تا که زه آرام کړم په سل رنګه — نه شي نه شي په هيڅ رنګ آرام ځما
ننګ و نام که ستا په مينه له ما درومي — زار شه ستا تر ميني ننګ و نام ځما
چه قايم شوم په مقام د عاشقۍ — هير شه دلته واړه بل مقام ځما
څو د عشق په خمخانه ئې داخل نه کړم — پخته نه دي دغه عقل خام ځما
نن دي وقت دي که مي آه و فرياد اورې — څو چه خاوري نه دي هر اندام ځما
هزار جام و صراحی دې فلک مات کړه — څو به ګرزي په دا دور جام ځما
زه رحمان به دا ناکام کوم تر کومه — وايه کله به حاصل شي کام ځما

چه هر چا ليدلي نه وي يار ځما — خير دي دا که وايی بد په کار ځما
هر هغه چه وي دلبر ځما ليدلي — نه به کا انشاءالله انکار ځما
سر ځما درګاه د هغه يار عزيز وي — بې له دې نه شته بله لار ځما
ما بې له عشقه بل څه څيز نه دي زده کړي — چه څه دي هم دا دي واړه کار ځما
خدای دي يو له بله هيڅوک آزار نه کا — اي دلبره ماخله ته آزار ځما
ياره ستا په جدايۍ او په ډير غم کښي — سيند د اوښو درومي په رخسار ځما
لوي هلک کړي همه واړه ستا خبريي — ګفت و ګو نشته بل څه په ديار ځما
زه رحمان به لاف په عشق څه وهمه — خود به ځان څرګند کا انتظار ځما

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر ځما سامان ځما ځار شه تر جانان ځما
ځار شه تر جانان ځما سر ځما سامان ځما

ریان ځما نقصان ځما واړه د یار هجر دي
واړه د یار هجر دي زیارن ځما نقصان ځما

مښک ځما زعفران ځما ستا د کوڅې خاوری دي
ستا د کوڅی خاوري دي مښک ځما زعفران ځما

ګل ځما ریحان ځما ستا رخسار و زلفي دي
ستا رخسار و زلفی دی ګل ځما ریحان ځما

فکر ځما توان ځما ستا په غم کښي نه رسي
ستا په غم کښي نه رسي فکر ځما توان ځما

آه ځما افغان ځما هیڅ په تا اثر نه کا
هیڅ په تا اثر نه کا آه ځما افغان ځما

زړه ځما چشمان ځما بې له تا هیڅ حال نه لري
بې له تا هیڅ حال نه لري زړه ځما چشمان ځما

دا پیران شیخان ځما ستا په غم کښي نه رسي
ستا په غم کښي نه رسي دا پیران شیخان ځما

باغ ځما بستان ځما بې تا میوه نه نیسي
بې تا میوه نه نسي باغ ځما بستان ځما

وصل هم هجران ځما اې رحمانه خیر دي
اې رحمانه خیر دي وصل هم هجران ځما

بادشاهی لري هر یو غلام د ستا
د خاصانو په ځای ناست وي عام د ستا

پخته کله دی چه لاف د پختګۍ کا
پختګان دي په دې خم کښي خام د ستا

خو هم همره ئې نظر په ننګ و نام وي
چا چه نه وي اوریدلي نام د ستا

همیشه به له مقامه بې مقام وي
هغه څوک چه لټوي مقام د ستا

چه په خپلو وینو ګل غوندي غرق نه وي
و به نه ویني رخسار ګلفام د ستا

صبح و شام په هغو خلقو باندي یو وي
چه آرزو لري هر صبح و شام د ستا

بل کلام ئې په زړه کله اثر کاندي
چه تر غوږ ئې شي شیرین کلام د ستا

فراموش کاندی همه نوري مستۍ
هر چه نوش کاندي باده په جام د ستا

دام د ستا د تورو زلفو عالم ګیر دي
تنها نه یم نښتی زه په دام د ستا

زه رحمان دعا سلام په هغو وایم
هر چه ما لره راوړي سلام ستا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر چه وويني په سترګو روي د ستا　　مخ ئې کوږ وي همېشه په سوي د ستا
بې دماغه په تر سر و تر مال تير شي　　چه يې تير شي تر دماغه بوي د ستا
که لوئي کړي څه بې ځايه خو ئې نه کړي　　چه په دا رنګه قامت دي لوي د ستا
نو بهار دي عالم سير د بوستان کاندي　　خدای و ما و نه بوستان کړ کوي د ستا
د عيسیٰ له دمه دم وهلي نشم　　چه خوله بيرته شي په ګفت و ګوي د ستا
هم په دا مي له چشمانو رود بهيږی　　چه يادېږي مي قامت دل جوي د ستا
همېشه ئې زړه په اور باندی سپند وي　　و هغو ته چه څرګند شي خوي د ستا
د لړم لاشه ئې ما ته وي په زړه کښې　　چه ئې نقش وي په زړه آبرو وي د ستا
و زنځير وته ئی څه لره را کاږې　　ليونيو لره بس دي موي د ستا
و ګړنګ وته پخپله ځان پرې باسي　　چه و زړه وته پرې باسي روي د ستا
که ته سل ځله څما ئې زه د ستا يم　　تلوني نه دي له ما جست و جوي د ستا
ګل لنبه شه د بلبل په آه رحمانه!　　نه ګروهيږي يار په هاي و هوي د ستا

خوی که په دا شان وي دل آزار ستا　　څه ښادي به کاندي طلب ګار ستا
حيف چه اوريدي شي ليدی نه شي　　حسن و لطافت پرې وار ستا
بيا دوباره نه ګوري و بل ته　　هر چا چه ليدلي دي رخسار ستا
خدای زده چه ته يار د کوم يوه ئې　　هر طرف ياران دي صد هزار ستا
ځاي د پښو اېښودو مونده نه شي　　همره عاشقان دي په دربار ستا
بل به هسي نه وي که خدای کاندي　　ما غوندي خاکسار و هوادار ستا
بل ګمان په ما باندي و مه کړه　　عمر واړه زه و انتظار ستا
عشق له حُسنه حسن دي له عشق　　ته نګار څما يې زه نګار ستا
ته څما مطلوب يې زه طالب يم　　ته څما طبيب يې زه بيمار ستا
ته که تازه ګل د نو بهار يې　　زه يم عندليب په لاله زار ستا
جور دي که جفا ده که ستم دي　　واړه مي منلي دي يک بار ستا
جور و جفا څوک په بها پلوري　　زه يم د جورونو خريدار ستا
يو تار که ضايع شي ستا د زلفو　　ځان به صدقه کړه په هر تار ستا
سل ازمېښتونه دي را وکړه　　حيف دي چه لا نه شي اعتبار ستا
تير يم زه رحمان له هره کاره　　اوس مي ملا تړلې ده په کار ستا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا په خير نه دي خوبان ليدلي ما — نه په غوړو چري اوريدلي ما
هيڅ وفا له عاشقانو سره نه کا — دلبران دي واړه ازمايلي ما
چه مي ستا و ښکلي مخ ته دي کتلي — بل يو مخ ته نه دي بيا کتلي ما
د زړه غولي مي نيولي ستا غمونو — نور غمونه نه دي له زړه ويستلي ما
چه مي کار د عاشقی په لاس کښي واخيست — دي له بله کاره لاس وکښلي ما
نور غمونه مي له زړه نه دي وتلي — ستا غمونه په کښي دي کرلي ما
زه رحمان بې ياره خوب و خندان نه کړم — بې ده نه ده خوب خندا پسندلي ما

چه اميد په عمارت د دې دنيا کا — د کاغذ په کشتي سير د دريا کا
د آسمان توسن هيڅا نه دي تېرلي — ځوک به څه زنگ سورلي د باد په شا کا
نه ليوه په آدميت آموخته کيږي — نه اميد د مروت شي له افلا کا
له فلکه د وفا اميد باطل دي — کله ديو له آدم زاد سره وفا کا
زمانه په اسلام کفر سمه گرزی — فرق د تور و د سپين کله نابينا کا
فما د دهر علامت په سترگو وليد — په هر دم هزار پيدا هزار فنا کا
هيڅ اميد مي د ايام په گردش نه شي — چه فرصت به په خپل دور و مارا کا
په خپل عمر به هيڅا ليدلي نه وي — هغه چاري چه دي هر ساعت په ما کا
که د گلو غنچه کيږدم په دستار کښي — شوم طالع مي هلته خار ځني پيدا کا
که وزورو وته لاس کړم خاوري کيږي — که د خاورو په آرزو شم استغنا کا
جدائي د خدای بلا شوه نه نتوانيږم — خوشي زړه مي په ديدن پسی ژړا کا
همره صبر دي عاشق څخه له کومه — چه د نن وعده موقوفه په فردا کا
که د اور جامه را واغوندې دلبره — په نظر ځما جلوه لکه ديبا کا
په خپل عشق کښي که څوک بد را باندي وايي — زه گمان کړم چه همه ځما ثنا کا
ملامت په عاشق ښائي دا دستور دي — چه روغ خلق په رنځور پوري خندا کا
عاشقي ننگ و ناموس دي وبله لري — په روښانه ورځ به څه رنگ څوک غلام کا
که زه طمع کړم د گلو له طالع نه — ما عاجز لره د گل په ځاي خار را کا
که زه ځان ژغورم په عشق کښي له عالمه — زمانه مي په جهان باندي رسوا کا
هميشه به په عالم کښي وي سرخ رويه — چه ثنا لکه بلبل د خپل آشنا کا
دا ځواب رحمان هغه کا چه دولت وي — که دلبر د ديدن مي پياپي را کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر چه ستا کوځه ماوا کا ځاي ئې بر شي تر افلا کا
ځان هاله ورته بادشاه شي چه ئې ستا د درگدا کا
چه د ستا د درگدا شي بادشاهئ وته نور شا کا
نظر بې د ستا له رویه نه په ارض نه په سما کا
مینه بې د ستا له مخه نه په دین نه په دنیا کا
ستا په مهر و محبت کښي ځان جهان واړه فنا کا
د دنیا کورو وگړي ستا په مینه کښي تالا کا
رضا ستا په رضا کیږدي ترکه خپله مدعا کا
و هر خوا ته چه ستا مخ شي دي هم مخ په هغه خوا کا
چه له چا سره جفا کړي له هغه سره جفا کا
که له چا سره وفا کړي له هغه سره وفا کا
که په عمر چري خاندي خوله تا سره خندا کا
که په عمر چري ژاړي خو په تا پسي ژړا کا
که مطلب ئې د دیدار وي ستا په ذکر مشغولا کا
د رښتینو مقام دا دي که څوک مینه په رښتیا کا
عاشقان په عاشقي کښي چه رحمان وایي هم دا کا

هسی نه چه ځما یار واړه جفا کا صد چندان لکه جفا همره وفا کا
لکه زه چه په خپل یار باندي مین یم یو په سله همره مینه یار په ما کا
زړه ئې وړي په احسان دي نه په جور مجنون ځکه په لیلي پسي ژړا کا
درست جهان د خوبرویانو ناز بردار دي نه یوازي دغه ناز په ما و تا کا
نه به گوري رحمان څشکل هغه مخ ته فرښتې چه ئې د حسن تماشا کا

هغه ژوي چه مین وي څه به خوب کا چه فرهاد غوندي کوهکن وي څه به خوب کا
هر نفس د سړي تله دي له جهانه چه ئې هر نفس رفتن وي څه به خوب کا
چه سبا له خپله یاره جدا کیږي که د سلو شپو کړمن وي څه به خوب کا
عاشقي ده خدای له اوره پیدا کړې چه په اور کښي ئې وطن وي څه به خوب کا
د رقیب له جوره خوب د عاشق نه شي د هغو چه یار دښمن وي څه به خوب کا
خوب خندا په بې غمی کیږي رحمانه هر چه تا غوندي غمجن وي څه به خوب کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه په سترګو کښي ئي خار وي څه به خوب کا　　چه په زړه ئې غم د یار وي څه به خوب کا
خوب له یاره سره هم د عاشق نه شي　　چه ئې یار په بل دیار وي څه به خوب کا
په دنیا کښي خوب هغه کا چه نادان وي　　هغه ژوي چه هوښیار وي څه به خوب کا
کوم طالب مطلوب موندلي دي په خوب کښي　　هغه څوک چه طلبګار وي څه به خوب کا
دیدار نه دي چا په پټو سترګي کړي　　چه مطلب د چا دیدار وي څه به خوب کا
بله لار د مرګ له لاري ګرانه نشته　　چه په خوا ئې هسي لار وي څه به خوب کا
هر نګاه د دلبرانو ذوالفقار دي　　هر چه غوخ په ذوالفقار وي څه به خوب کا
زه رحمان د یار بنده و خدمتګار یم　　چه بنده و خدمتګار وي څه به خوب کا

هغه ژوی چه بې خدایه محبت کا　　همګي واړه بې ځایه محبت کا
محبت بې خدایه واړه د زړه رنځ دي　　که مدام له چنګ و نایه محبت کا
خر خاري ده چه ئې یو له بله کاندي　　هر خود راي چه له خود رایه محبت کا
نتیجه ئې ریش کنده جامه پاره وي　　آدم زاد چه له چارپایه محبت کا
هغه سراي لره به تله ور باندي ګران وي　　هر سړی چه له دې سرایه محبت کا
بلهوس به نه پتنګ و پروانه شی　　د مګس په څیر له ورایه محبت کا
چه د تورو زلفو سوزیدي چا وشي　　هغه کله له همایه محبت کا
رحمان ځکه د ریبار متابعت کا　　چه رهروله رهنمایه محبت کا

اورنګ زیب چه آرایش د تخت و تاج کا　　تخت و تاج به ئې مرګي تاخت و تاج کا
به جهان کښي به ئې پاتي ښه بد نوم شي　　که دي چاري د کسریٰ او د حجاج کا
اوبه سترګو لره لاړې اور د زړه شه　　څوک به څشکله ژوندون په دا مزاج کا
جدائي ځما په زړه کا هسي چاري　　لکه باز چه په تارو او په دراج کا
ځما اوښي چه پیدا د زړه له ریم شوي　　لکه اور چه له کبابه نم اخراج کا
زه غمجن د عید په جشن خبر نه شوم　　که نور خلق هاي و هوي ته احتیاج کا
هر ناوک چه د قضا له شسته خیژي　　زمانه د رحمان زړه ورته اماج کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځ چه بده شي عاقل او دانا څه کا — چه قضا شي ورد و څار حکما څه کا
مور و پلار خو نیک فرزند له خدایه غواړي — چه بد بخت شی ادې څه که بابا څه کا
یار له یاره په لوی لاس کله بېلېږيږيه ښیر و په دعا — چه لاس نه رسي یار څه که آشنا څه کا
څه شي کړوني خداي دي — چه خدای نه کا ښېرې څه که دعا څه کا
بخت په زور و په زر نه دي چا خپل کړي — په دا کار کښي ناتوان څه که توانا څه کا
ای رحمانه پتنگ عذر شه چه وسه — نور د شمع خندا څه که ژړا څه کا

د بې دردو همدمي به دي بې درد کا — د نامردو همدمي به دي نامرد کا
صحبت بې تاثیره نه دي دا حدیث دي — گنگو نمري هم په څیر د گنگو زرد کا
هر کالي چه څوک په زمکه باندي کیږدي — هغه زمکه ئې له جنسه د خپل گرد کا
په مجلس د ویر ژړلیو څوک ور مه شه — که صحیح که سلامت وي آه سرد کا
چه دوئی له میانه لري شي رحمانه — معشوقه عاشق پخپله ناز پرورد کا

که په گنج د شاهۍ فخر شهریار کا — عاشقان ئې د دلبرو په رخسار کا
خرقه پوشه په خرقه کښي دي موندلي — هغه خط چه په دنیا کښي دنیا دار کا
پتنگانو لره خدای ورکړه په اور کښي — هغه عیش چه ئې بلبلی په گلزار کا
نیک ساعت په بد بدل د هیچا مه شه — په وصال کښي غم د هجر ورد و څار کا
نس د گور و د مور یو دي په معنیٰ کښي — خو په چا ئې تور لحد په چا بازار کا
د بېړۍ په ډوبیدو چه رب راضي شي — بیا ملاح د زړونو کله هلته کار کا
هغه مخ چه مادر زاد ښایسته نه وي — مشقت د مشاطې واړه مردار کا
یار د ناز له خوبه پاڅې پسي گرزي — چه فلک د عاشقانو بخت بیدار کا
نیمي شپې ئې یار تر سره پوري کښیني — لکه شمع چه څوک بله په مزار کا
د مستۍ د هوښیارۍ یون څرگند وي — په هر چا کښي چه څه وي هسي رفتار کا
د بلبلو نغمه زاغ کولي نشي — هر سرود آواز په طور د خپل کار کا
رحمان هسي بې وقوف سوداگر نه دي — چه د دین متاع بدله په دینا کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

که سړی د خپلي پوهي تقصیر نه کا　　د خدای کړه به څوک په پوهه تغیر نه کا
خواه مخواه به د تقدیر شوی ور پیښ شي　　که څوک هیچري نظر په تقدیر نه کا
د هغو چه بخت بیدار وي غم ئې نشته　　که هیچري بیداري و شبگیر نه کا
دا له خپلي کم پوهۍ مونږه څه وایو　　چه فلاني سړی تالاش و تدبیر نه کا
دلگیري او خوشحالي که په خپل لاس وي　　په خپل لاس به خپسر هیڅوک دلگیر نه کا
معرفت د خدای څرگند دي په هر څه کښي　　سترگي وخوره چه څوک همره نظیر نه کا
دا نفس په مثال برق صورت فانوس دي　　برق به هیڅوک په فانوس کښي اسیر نه کا
د دنیا سړی همه واړه درماند دي　　کوم بادشاه دي چه منت د وزیر نه کا
کوم واده کومه کوژدن ده په جهان کښي　　چه فلک ئې و آخر وته ویر نه کا
په خوله هر یو سړی اسم د پیر اخلي　　یاري څه پکار چه نغوته د پیر نه کا
دغه نښي د قیامت نه دي نور څه دي　　چه د پلار ویل په زوي څه تاثیر نه کا
هسي چاري له ناصحه واقع کیږي　　چه له شرمه ئې هیڅ غل وکا سیر نه کا
په مرده پسې تکبیر و کاروان شي　　څوک گمان په ځان د هسي تکبیر نه کا
په دنیا پسې درست عمر زهیریږي　　ځان یو دم د خدای دپاره زهیر نه کا
د عیال دپاره تیر تر سر و مال شي　　دل جوئي په یوه ټوک د فقیر نه کا
رحمان گرم دي چه نارې د هجران اوري　　و آشنا وته کاته په خیر خیر نه کا

چه امید په عمارت د دې جهان کا　　لکه کرښه په اوبو هسي نشان کا
د اوبو په مخ د کرځې بقا نشته　　په نابود باندی ناحق د بود گمان کا
نادانانو هسي دین په دنیا بایلو　　لکه وړکي دُر بدل په پاره نان کا
د دنیا و دین نسبت و بله نه شي　　اور اوبه سره استوگنه په څه شان کا
عشق د نفس له خاصیته میره دي　　کالا سترگو به څوک څنگه په دهان کا
لکه کار د گوش و چشم سره بیل دي　　هسي دین و دنیا حکم په ځان ځان کا
په پیریٔ کښي د ځوانیٔ خیال دي هسي　　لکه څوک چه د باغ سیر په خزان کا
بې درگاهه ئې بل ځاي د رحمان نشته　　په سفر استوگنه څو مسافران کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

عاشقان د ناصحانو وينا نه کا — مست هاتي د ماوتانو پروا نه کا
واړه جور د دې دهر مي قبول دي — که خدای ما له خپله ياره جدا نه کا
چه د ګلو پريشاني شوه ور څرګنده — غنچې سر په زانو کښېښود خندا نه کا
و سيلاب ته د ډنډوکي څه حاجت دي — زړه چه ژاړي سترګي څه رنګ ژړا نه کا
دنيا کل په احمقانو ده ودانه — دانا ځکه وابستګي د دنيا نه کا
چه ئې زړه وي په هوا پوري تړلي — د حباب عمارت ځکه بقا نه کا
بې هنر دي چه څوک دين په دنيا پلوريي — هنرمند سړی دا هسي سودا نه کا
که څوک وائي هوښيار کوم دي وايه دا دي — چه بې خدايه نوره مينه په چا نه کا
ګدائي که ورپيښيږي ځاي ئې دا دي — هر بادشاه چه دلجوئي د ګدا نه کا
چه بيدل ئې په يوه نګاه رغيږی — څه انصاف دي چه دلبر ئې دوا نه کا
هر چه زړه ئې وي په يار باندي بايلوي — نوره مينه په چا بې له آشنا نه کا
چه تر غوږ ئې وي وينا د آشنا شوې — هغه غوږ هر ګز په نوره وينا نه کا
و به نه رسي د يار تر بلند بامه — چه د زړه غولي روش په ژړا نه کا
زه رحمان د هغه يار په ژړا خوښ يم — که اغيار مي خدای له ميانه پيدا نه کا

زړه مي بې خپله نګاره آرام نه کا — کامراني را څخه غواړي ناکام نه کا
بې ناکامه زيست محال دي په دنيا کښې — د کوم آس په خوله کښې دخل لګام نه کا
د آسمان مانۍ به هم قرار نه وي — مالک ځکه قصد د قصر و د بام نه کا
ګاه ئې کښېنوي په تخت کله په خاورو — زمانه رضا د هيچا مدام نه کا
بې له سروي چه آزاده خدای پيدا کړه — ترکې ځکه و هيچا ته سلام نه کا
کوه و دشت هم د خزان له غمه ريږدي — ځکه زرکه و چمن ته خرام نه کا
چا چه سر دي په سجده و يار ته ايښي — دوباره له دې سجوده قيام نه کا
چه ئې کږه د يار په لوري لوښتې — لکه بحر هسي درومي مقام نه کا
نشستن د عاشق نشته لکه شمعه — څو صورت د عشق په اور کښې تمام نه کا
چه محظوظ وي په تش بوي د مهرويانو — هغه فکر د بوسې د پيغام نه کا
چه لذت ئی د سرو شنډو وي موندلي — نوره مينه د شرابو په جام نه کا
په هغو د لعلو لبو مي حرام دي — څو دا نور لذت په خپل سر حرام نه کا
رحمان هسی و خپل يار ته بې حجت دي — لکه عذر چه صاحب ته غلام نه کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځما اوښی چه دا هسي شست و شو کا   دا محنت واړه ځما د مخ آبرو کا
د عاشق د سينې چاک به ور ځرگند شي   که څوک سر و خپل گريوان وته فرو کا
تل ئې مخ وي تر خوبانو پوري وللي   عاشقي چه د چا اوښي په شيبو کا
د عشق اور چه شمع خود په سر قبول کړ   پروانه به څه حجت د ځان په سود کا
گل څه نه وايي چه غرق په وينو ناست وي   بلبل څه لره بې ځايه گفتگو کا
زه که مرگ غواړم بې ياره خو گرم نه يم   جدائي سړی په ځان پوري به کوه کا
معشوقې په محنت نه دي چا موندلي   مگر خدای ئې په رحمان باندي پېرزو کا

څو يو ځله ئې تاراج په جفا نه کا   يار له ياره سره مهر و وفا نه کا
که ئې سر په بوسه ورکړم زه پوهيږم   چه قبول به دغه عجز ځما نه کا
چه په خپله رضا تللي مادر زاد وي   هغه هيچري د نورو رضا نه کا
څو ئې خپله مدعا حاصله نه وي   مهرويان په خوله د خضر سودا نه کا
که ئې سل ځله دعا کوم په عمر   گوش و هوش د دعاگو په دعا نه کا
که آهو نه آتشين پسې وکاږم   لکه سروه له خزانه پروا نه کا
که رحمان په عاشقۍ کښي آرام غواړي   دا خو واړه ناروا که ناروا نه کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ب

هسي مست يم ستا د شونډو په شراب   چه به نه وي بل دا هسي مست خراب
لاس د ستا په مينه اچوم و گل ته   لکه بوټي ته لاس اچوي غرقاب
دا سرخي و سفيدي ده ستا په مخ کښي   که ځما په مخ باران دي د سحاب
څه اثر به ځما اوښي په تا کاندي   لا تازه شي اور په اوښو د کباب
عاشقان دي سترگي روڼي کا په عشق کښي   دا خواب نه دي منزل گاه دي د سيلاب
ما چه خال د ستا د ورځو په ميان وليد   نه بل هسي رنگ امام شته نه محراب
ښاپيرۍ چه ليدئ نه شي سبب دا دي   مخ د ستا له غمه نغاړي په حجاب
چه صباح شي ستا تر مخ پوري شرميږي   ځکه زيست په توره شپه کاندي ماهتاب
حجاب واخله مخ کړه تور د هغو خلقو   چه تحسين کا ستا په دور د آفتاب
هسي نه چه زه دلبر و تا ته وايم   خداي دي تا لره درکړي دا خطاب
سستا د مخ په ورق باندي خط و خال دي   د مصحف په صحيفو باندي اعزاب
ستا د حسن حساب هيڅ را څخه نه شي   هم په دا چه بې حساب دي بې حساب
يو کتاب په سړه بن کښي چا و نه کړ   بې رحمانه چه ئې وکړ دا کتاب

لاس مي وتړي د زلفو په طناب   بيا مي وسپاري د سترگو په قصاب
هسي آب ئې دي د دوو سترگو په تيغ کښي   چه بې سره په سر نه لري حباب
چه توسن د فلك زين کاندي له نازه   دا هلال ئې په ځاي راشي د رکاب
په درگاه ئې درويزه کاندي د حسن   کنډولی په لاس سپوږمۍ هم آفتاب
چه په ياد کښي مي سرې شونډې سپين رخسار دي   له چشمانو مي بهيږي سره شهاب
چه د مخ و آب و تاب ته ئې نظر کړم   راته هيڅ شي د گلونو آب و تاب
چي نسيم ئې د زلفينو را پيدا شي   درست مي ډوب کاندي په مښك و په گلاب
چه د سپي آواز ئې واورم هسي خوښ يم   لکه څوك په نغمه خوښ وي د رباب
ما وې مخ ئې گوندي ووينم په خوب کښي   باري چري شي بې ياره خورد و خواب
په غزل کښي خو دوه بيته انتخاب وي   د رحمان تمام غزل دي انتخاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر مطرب چه غوږي تاو کا د رباب　　په دا تاو کښي ځما زړه کاندي کباب
چه سامع ئې په نغمه په ترانه شم　　دیوانه شم ګریوان څیري مست خراب
هم ئې تار هم ئې ګفتار هسي اثر کا　　چه هیڅوک ئې نه طاقت لري نه تاب
یو ئې ساز بل ئې آواز وي د لښتیو　　دریم شعر پرې آغاز کړي انتخاب
څلورم ئې یو ساقي د څنګه کښیني　　چه مخزي ئې نه آفتاب وي نه مهتاب
دا څلور واړه فتنې په څلور کنجه　　او پنځم ئې صراحي د مي ناب
شپږم وقت د نو بهار اووم ځواني وي　　اتم شغل د کباب نهم رباب
چه دا همره آفتونه سره ټول شي　　ترو څوک څه رنګ ځني کاندي اجتناب
چه دا هسي دلبران پرې اثر نه کا　　یا به دیو یا به دیوار وي یا دواب
را څرګند به شي پرهیز د پرهیز کارو　　که قادر شي په شاهد و په شراب
زه رحمان له ریا زهده پناه غواړم　　د ریا زهد عذاب دي هم عتاب

ورقونه لټوم د هر مکتوب　　په کښي غواړم خال و خط د خپل محبوب
یا تنور دي یا دکان د آهنګرو　　چه په عشق کښي تصور کړم خپل قلوب
په خندا خندا ځان اچوي واورته　　خداي څوک مه کړه په حذبه د عشق مجذوب
زه چه غم د مهرویانو را په زړه کړم　　له دې غمه لاړ شي زړه را څخه ذوب
ګوره عشق څه رنګ آسان کړه و عاشق ته　　دا مشکل مشقتونه د ایوب
په ژړا ژړا تر هسي حده راغئ　　چه ځان ړوند کړ په یوسف پسې یعقوب
عشق دي دا چه معشوقه شه و عاشق ته　　ښه رخسار د مهرویانو په اسلوب
هغه څه پوښتي له هجره له وصاله　　چه پخپله هم محب شي هم محبوب
چه نظر ئې له صورته په معنیٰ کړ　　و رحمان وته یکسان شو زشت و خوب

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه نظر کړم په قسمت او په نصیب　　راته هیڅ شي خپل تالاش و خپل ترتیب
مگر خود پخپله خداي د چا طبیب شي　　گڼه نشته په جهان کښي بل طبیب
را څرگند دي سود و زیان د رقیبانو　　که خداي دي نه کاندي خپل یار د چا رقیب
چه خپل یار د چا طبیب شي مثال دا دي　　لکه څوک چه په وطن کښي شي غریب
چه غریب شي په وطن کښي فرق ئې نه وي　　که فرسنگ ئې وي تر میانه که جریب
ما په عشق کښي هیڅ حاصل نه کړه بي غمه　　هر چه وایي واړه ښه وایي ادیب
دښمن هم د سړي کله کله دوست شي　　دوستي نه کا د رحمان سره حبیب

زه پـــــه ســـــل رنـــــگـــــه راغـــــب　　تـــه پـــه ســـل رنـــگـــه غـــایـــب
دا بـــــه څـــــه رنـــــگ شـــــي دلـــــبـــــره　　چـــه زه مـــســـت یـــم تـــه تـــایـــب
کـــه لـــه جـــوره دي فـــریـــاد کـــړم　　دا هـــــم نـــــه دي مـــــنـــــاســـــب
کـــه څـــه وایـــم نـــه مـــي رســـي　　زه مـــغـــلـــوب یـــم تـــه غـــالـــب
څـــه ســـیـــالـــي بـــرابـــري ده　　د مـــطـــلـــوب او د طـــالـــب
دا ســـتـــا مـــهـــر مـــحـــبـــت کـــړ　　خـــداي پـــه مـــا بـــانـــدي واجـــب
درد و غـــم دي هـــمـــره نـــه دي　　چـــه ئـــې وکـــښـــم پـــه کـــاتـــب
جـــدائـــي ده ډیـــره ســـخـــتـــه　　د ارواح او د قـــــالـــــب
چـــه مـــجـــنـــون پـــه ځـــانـــکـــنـــدن شـــه　　زه ئـــې پـــریـــښـــودم نـــایـــب
وصـــیـــت ئـــې راتـــه وکـــړ　　پـــه څـــو رنـــگـــه عـــجـــایـــب
چـــه روزي دي شـــه رحـــمـــانـــه　　ځـــمـــا واړه مـــراتـــب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ت

که مي وشي له دلبره ملاقات
بيا به نه ځم له دې دره په حيات

پس له دې مي دي استوګنه خداي نصيب کا
په دا در کښي که حيات وي که ممات

ښائي دا که زه خپل يار وته سجده کړم
هغه يار ځما قبله دي د حاجات

د خپل يار تر لعلو لبو به ئې ځار کړم
که شکري وي که قند وي که نبات

دا ځما د يار جلوه ده چه ليده شي
لکه نمر په صومعه و سومنات

تر ما لا په دلبرانو ډير مين دي
چه خبري کړي د کشف و کرامات

د ريا له زاهدي ځما توبه ده
چه ئې کاندي حوك په رسم و په عادات

په ورځ پند و نصيحت وايي و بل ته
په شپه ناست وي د مغان په خرابات

دين ئې دام وي د دنيا په لار کښي اېښي
پرې را اړوي وحشيان د مخلوقات

د هغو په لور ئې سترګي وي ختلي
چه په لاس ئې سر سايه وي يا زکوات

زه رحمان له هسي اهله پناه غواړم
هر چه لاف کا په خلاف د مقامات

آفرين د عاشقانو په همت
چه په عشق کښي يك انداز وي يك جهت

نه ئې هيچري تغيير و نه تبديل وي
که تمام جهان پرې وايي ملامت

که څوك سل نصيحتونه ورته کاندي
غوږ ئې نه وي د هيچا په نصيحت

چه په يار پسې تر ځان و جهان تير شي
څوك کولي شي دا هسي مشقت

که تمام عمر ئې يار په سترګو ناست وي
تمام عمر ورته ښکاري يو ساعت

که يو دم شي هغه يار ور څخه لري
هغه دم شي ورته عمر د قيامت

که دوزخ لره د يار په مينه درومي
دوزخ هم ورته جلوه کا د جنت

د عشق لار د توکل په پښو غوځيږي
نه په پښو د رياضت و ديانت

په تالاش او په تدبير کله مونده شي
چه موقوف وي هغه کار په عنايت

د عاشق خاطر له غيره پاکيزه دي
د درياب په مخ کښي نه وي نجاست

خداي چه زړه د طالب کاږي کړ رحمانه
کاږي پريوت د طالب په عمارت

(c) ketabton.com: The Digital Library

ث

چه ویلي مي له تا دي دا حدیث — سر نامه د هر انشا دي دا حدیث
چه آغاز مي کړ په مدحه د خوبانو — ځکه گنج بې بهار دي دا حدیث
په ثنا د دل پسندو دلرباوُ — دل پسند و دل ربا دي دا حدیث
لکه باد د صبحدم چه غنچه وا کا — هسي رنگه دلکشا دي دا حدیث
چه اوصاف مي د سرو شنهو په کښي راوړه — خوږ تر قند و تر حلوا دي دا حدیث
نه پوهیږم چه اوبه دي د حیاتو — که نفس د مسیحا دي دا حدیث
د غونډ ژبو شاعرانو د خولې نه دي — ځکه هسي رنگ صفا دي دا حدیث
ستا و مخ ته که څوك شمس و قمر وایي — دروغ نه دي په رښتیا دي دا حدیث
که څوك وایي چه چا کړي دا حدیث دي — رحمان وایي چه ځما دي دا حدیث

د وصال شپه مي بدله په بیلتون شوه الغیاث — د قیامت خواري را پیښه په ژوندون شوه الغیاث
ما لا طمع د وصال د نعمتونو ترې کوله — نا گهان پیاله نسکوره د گرودن شوه الغیاث
هغه چار چه مي په لاس وه زه پرې نه ومه پوهیدلي — اوس چه پوه شوم له اختیار مي بیرون شوه الغیاث
د وصال په طمع طوق د جدائۍ شه را په غاړه — هغه طمع چه ځما وه اوس طاعون شوه الغیاث
په حکمت په عقل پیتي د عشق څوك اخستي نه شي — په دا کار کښي ما ته ملا د افلاطون شوه الغیاث
ما رحمان د یار وصال په آسانۍ موندلي نه دي — زرد روئي مي سر خروئي په جگر خون سوه الغیاث

یار یاري را سره نه که الغیاث — نه ئې ترس شي نه ئې کرکه الغیاث
سرو و مال واړه ځما و دل آرام ته — نه ارزیږي په کنجکه الغیاث
په حملو حملو مي زړه وړي نه پوهیږم — آفریدۍ ده که ختکه الغیاث
خو چه را کاږي چوگان په مخ د زلفو — کوي ځما دا خراب زړه که الغیاث
بیلتانه ئې پیښاور راته تنور کړ — له خیبره تر اټکه الغیاث
هیڅ سبب ئې موندی نه شي جفا کارندي — نه پوهیږم چه په څه که الغیاث
په اخلاص و په راستۍ ورته ولاړ یم — یار جفا همره په څه که الغیاث
سل خبري که له صدقه ورته وکړم — یار یوه را سره نه که الغیاث
چه مي ویني له رقیبه سره خاندي — په ژړا مي لیمه سره که الغیاث
زه رحمان مدام د یار په زما درومم — یار په خپله رضا تله که الغیاث

(c) ketabton.com: The Digital Library

ج

چه برهم کا عاشقي د چا مزاج حکيمان ئې درمانده شي په علاج
په آشنا پسې تل ژاړي په دوه سترگو د اوبو په ځاي خوناب کاندي اخراج
دواړه لاس ئې وي له دواړو کونو وللي ډوب وي تل د عاشقۍ په امواج
په هغو کښې چه څه بوي د عاشقۍ وي په کښې نه وي بوي د رسم و د رواج
ابراهيم ادهم څه هسي نادان نه وُ چه نظر ئې يا په تخت و يا په تاج
مجنون هسي رنگ مين په ليلي نه وُ چه په نورو ئې موقوف و احتياج
ليونتوب له ليونو ته تلوني نه دي که ئې راج په خونه ورشي که تاراج
که ئې سر لکه منصور غوندي په دار شي دغه دار دي و رحمان وته معراج

(c) ketabton.com: The Digital Library

ح

په طلب د ماهرويانو سرگردان دي ځما روح — لکه باد د گل په بوي پسې پريشان دي ځما روح
ستا د حسن و آفتاب ته چه سپارلي ځان شبنم دي — لکه صبح د ژړا په ځاي خندان دي ځما روح
چه مي ستا د جمال عکس دي ليدلي په خپل ځان کښې — هم په دا د آينې په څير حيران دي ځما روح
ستا د مخ د آئينې له برکته ځما جانه — هميشه لکه طوطي هسي گويان دي ځما روح
لکه رنگ د ميو نابو چه ليده شي په ښيښه کښې — هسي رنگ په ضعيف تن کښې نمايان دي ځما روح
منتظر يم د وصال و گلستان ته تل تر تله — سر تر پايه د شبنم په څير چشمان دي ځما روح
چه حاصل مي له حسنه روښنائي شوه په طلب کښې — شپه و ورځ لکه آفتاب په لار روان دي ځما روح
ستاه په زلفو په رخسار پسې رحمان شه بې وطنه — مسافر د هندوستان و خراسان دي ځما روح

ستا وصال دي را بخښلي ځما روح — ستا هجران دي را پرودلي ځما روح
ستا په مخ پسې مي درست وجود راهي شه — له صورته دي وتلي ځما روح
چه هر گز مَلَکُ الَموُت پرې نه پوهيري — هسي شان دي تا وکښلي ځما روح
ځان ئې هسي ستا په مينه پسې ورك کړ — چه هيچا نه دي موندلي ځما روح
که وي هم به تا څخه وي که خداي کاندي — نه دي بله خوا ته تللي ځما روح
بلبل نه دي دا چه الوزي په گلو — ستا په لور دي الوتلي ځما روح
چه ئې خاوري کړ صورت د ستا په در کښې — سر تر عرشه دي وکښلي ځما روح
ته ئې پيژنې چه څه دي يا څه نه دي — نور چا نه دي پيژاندلي ځما روح
زه رحمان له خپله ياره خبر نه يم — چه ئې خ څه شان دي کوتلي ځما روح

(c) ketabton.com: The Digital Library

خ

چه پیدا شو ستا چشمان دا هسي شوخ نور به نه وي مردمان دا هسي شوخ
کج زلفان کج ابروان لکه چه ستا دي نه لړم شته نه ماران دا هسي شوخ
ډېر غمونه شوخ شوخ سته په جهان کښي ولي نه لکه هجران دا هسي شوخ
مگر د یو وي چه بې غمه وي په هجران کښي گڼه نه به وي انسان دا هسي شوخ
دا فتنې او فسادونه به وو چري که پیدا نه وي آسمان دا هسي شوخ
د آشنا له غمه زړه د آشنا نه چوي آفریده کړ خداي جهان دا هسي شوخ
چه یوسف ئې د دنیا په متاع ورکړ پیدا مه شه بل کاروان دا هسي شوخ
چه بوسه له یاره غواړي بې ادبه خداي دي نه کاندي رحمان دا هسي شوخ

کله شو لا کله خریدار یم ستا د مخ تیر تیر سر ما له په بازار یم ستا د مخ
بې د ستا له مخه نور مي هیڅ په مخ کښي نشته هسي رنگ نتلي په ناتار یم ستا د مخ
هیڅ په سترگو نه وینم دا خپل صورت چه کوم دي ډوب تر هسي حده په انوار یم ستا د مخ
درد و آه کاږم بهانه د تماکو کړم سوي لوغړن مدام په نار یم ستا د مخ
نورو کړي واړه همگي د دنیا کار کا زه همیشه غرق په انتظار یم ستا د مخ
شکر چه ئې خلاص کړم د نور خلقو له مینه سر په سجده اېښي منت بار یم ستا د مخ
هره خوا چه درومم زه رحمان د زړه په سیل بل مطلب مي نشته طلبگار یم ستا د مخ

ما سحر سبا لیدلي وُ د چا مخ چه مي درسته ورځ و نه لیده دا ستا مخ
دا خو مخ ځما و تا وته خداي هیڅ کړ گڼه هر یو آشنا گوري د آشنا مخ
ډېر مخونه د جفا دي را څرگند کړه لا به کله را څرگند کړې د وفا مخ
څو د مرگ په تماچه اوښتي نه دي اوښتوني له تا مه گڼه ځما مخ
زه په تا پسې راغلي په دا مخ یم که ته نه وي ما به څه کول په دا مخ
ما به څه لره په تا پسې ژړا کړه که موندي شوي بل د ستا په څیر زیبا مخ
د رقیب طمع مي نه وه ستا په در کښي په جنت کښي دي راښود د بلا مخ
زه به څه رنگ د رقیب و مخ ته گورم کله اهل سنت گوري د ترسا مخ
د چکنا چکنۍ بیلتون په نیمه شپه وي ستا ځما په حال غماز شه د صباح مخ
رحمان ستا په مخ دا ورانه دنیا گوري خداي بې تا ور څرگند مه کړه د دنیا مخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د

پادشاهانو که قصرونه کړل آباد ما د عشق عمارتونه کړل بنیاد
نوم د کوم یوه بادشاه هسي یادیږي لکه نوم دي د مجنون او د فرهاد
عشق عاشق لره یو هسي پیر استاد دي چه به نه وي بل دا هسي پیر استاد
دغه واړه کرامت د عاشقۍ دي چه څوك غوث کاندي څوك قطب څوك اوتاد
د دنیا چاري همه واړه فاني دي څوك به څه کا په دا چارو اعتماد
لکه سوري چه د نمر په مخ کښي گرزي نه استوگنه چرته کاندي نه استاد
هیڅ وفا ئې له هیچا سره و نه کړه که جمشید وُ که بهمن وُ که قباد
که جمشید وُ که بهمن که کی قباد وُ که نمرود وُ که فرعون وُ که شداد
رسولي ئې تر مراده هیڅوك نه دي همه واړه هسي پاتي شول نامراد
نه چا ختم نه دعا وریپسي وکړل که ئې آل که ئې عیال و که اولاد
زه رحمان د زمانې له جوره درومم خپل صاحب لره په داد و په فریاد

زه که لافي د وفا کړمه هر چند هغه یار مي باور نه کړي په سوگند
زه بې یاره هسي زیست کړم په جهان کښي لکه زیست وي په مجمر کښي د سپند
آبرو ئې د طالبانو خپل مطلب وي آبرو ئې د غلامانو خپل خاوند
لکه یار مي سر بلند دي په جهان کښي په تاثیر ئې هسي زه یم سر بلند
لکه یار چه مي څرگند دي په جهان کښي زه هم هسي په داد ور یم څرگند
چه مي مدحه د خوبانو کړه آغازه هر کلام مي د لپذیر شه دل پسند
لکه خوند لري ځما خوږې خبري په شکرو کښي هم نشته هسي خوند
هغه قند چه خداي ځما په خوله کښي کښیښود حلوایانو څخه نشته هسي قند
لکه زه چه سخندان و هنرمند یم بل به نه وي سخندان و هنرمند
په اشعار کښي قوتناك لکه زمري یم ولي نه یم د زمري په څیر گزند
هم په مدح و هم په هجو ښه پوهیږم ولي نه یم په دا چارو ډیر خورسند
بې له عشقه که مي عیب که مي هنر دي ما غوخ کړي دي له ځانه بل پیوند
زه عاشق یم سروکار مي دي له عشقه نه خلیل نه دوادزي یم نه مهمند
چه و ما ته نصیحت کا څوك په عشق کښي گویا پلار ته نصیحت کاندي فرزند
هر سړی چه آئینه په لاس کښي خاندي گویا کاندي په خپل ځان پوري ریشخند
رنگ ریزان دي اول خپله بړیره رنگ کا بیا هاله دي و رحمان ته وایي پند

(c) ketabton.com: The Digital Library

که قاصد یې د مقصود   آواره کړه زیان و سود
هر چه درشي ستا په وړاندي   واړه وګڼه بهبود
هر چه دي سوي له خدایه   واړه وګڼه نابود
رضا پاسله و قضا ته   مدام خوښ اوسه خشنود
و هستۍ وته جلوه کا   لکه ابر هسي دود
ته و ځان وته نظر کړه   چه قبول یې که مردود
نندارچي د خپل صورت شه   چه مسلم یې که جهود
امتي د ابراهیم شه   تابع مه شه د نمرود
د غفلت له خوبه پاځه   ځو به اوسې خواب آلود
مقید و مشغول اوسه   په دعاو په درود
آسمان طوره په رکوع شه   زمین طوره په سجود
ټول اشیا د خدای ثنا کا   په نغمه لکه داوود
که بیدار شې خود به واورې   په هر لوري دا سرود
که ایاز غوندي بنده شې   نور به نازکړې په محمود
ټول اسباب د ښو د بدو   مهیا دي هم موجود
که دانا یې و بله بیل کړه   فرموده و نافرمود
ځو سپند نه شې په اورکښې   نه وي خوند د بوي دعود
ځان له خبثه پاکیزه کړه   لکه بحر نامعدود
هلاك ځکه شي رحمانه   چه پاك نه شي دا وجود
رحمان بې د یار له ذکره   نه زده بل ګفت و شنود

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډ

چه مي يار وليد په سيمه د اعيار ګډ
له غيرته مي ليمه شو په خونبار ګډ

دغه حق د بلبالنو په جانب دي
خداي دي نه کا مښګيرك په لاله زار ګډ

زه په وصل کښي هجران هسي پيځمه
لکه ځوك چه خالي لاس وي په بازار ګډ

په اميدو د زلفو ونښتم په دام کښي
روهيلي وم ساده دل په هندو بار ګډ

د ديدن په ګدائي کښي مي ننګ نه شي
درويزګر يم د بدانو په بازار ګډ

د وفا د ګلو پاڼي په کښي نشته
کاشکي مه وي د دې دهر په ګلزار ګډ

زړه مي بې له خپل نګاره آرام نه کا
که هر ځو ئې کړم په نفس و په نګار ګډ

که پخوا تر آشنائي بيلتون ليده شوي
هيڅ بنده به د خداي نه وُ په دا کار ګډ

زه رحمان ئې د فردوس له غمه خلاص کړم
که په کلي په کوڅه شوم د خپل يار ګډ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ر

همره اوښي مي بهيږي په رخسار چه غرقاب مي هم گريوان دي هم کنار
هغه يار مي هسي ناست د زړه په سر دي لکه ايښي د چا گل وي په دستار
که څوك وايي چه مار کله په کټ خيږي زه خوړلي يم په کټ د زلفو مار
خود يار بيماري سترگي خداي خوني کړي گڼه خون کله کولي شي بيمار
که په دار شم زه د يار له لاسه خوښ يم سروقد دي ځما يار ځما دلدار
بس کړه دا چه زه پهار پسي غوځ غوځ يم خداي دي نه کړي لکه زه يم هسي يار
همره جور لکه يار چه ما سره کا ياد مي نه دي همره جور د اغيار
دلبران کوډي جادو وکړي زړونه اخلي هغه وايه چه بې کوډو وي دلدار
چه د زړونو له نمانځلو بې پروا دي تروکه زړه د سړي يو سي څه پکار
په گريوان ئې تل د اوښو باران ووري نه ورکيږي د رحمان د زړه غبار

چه دي زړه پوري تړلي استوار دا جهان دي د نيکه دي که د پلار
ته خپل پلار و نيکه وگوره چه څه شول هسي ستا دي هم په دوي پسې رفتار
تل وړنبي د ورستي پل دي پرې تيريږي کړي نه دي چا په پله باندي قرار
هسي نه چه زه يوازي تا ته وايم راغله لاړه ستا په طور صد هزار
دعوي مه کړه په ناحق به ئې خپل نه کړې پردی ښهر پردی ملك پردی ديار
چه استوگڼه په پردي وطن کښي کاندي هغه نه لري د هيڅ واك و اختيار
که هزار قسمه وخوري په يو کار کښي نه کا څوك په مسافرو اعتبار
چه سبا شگفته کيږي ماښام رژي څه اميد دي په گلونو د گلزار
که دي ورور که دي عزيز وي که دي يار وي مه ئې ورور مه ئې عزيز گڼه مه يار
چه پيدا شي همگي واړه فنا شي اې رحمانه دا جهان دي دا ئې کار

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو جفا قبوله نه کړې د اغیار — و به نه وینې په سترګو مخ د یار
چه اول ئې خار زرغون شي په پهلو کښي — عنچه هله شګفته شي په ګلزار
جنت چا په رضایت مونډلي نه دي — ولي بویه هر بنده لره خپل کار
که مونډه شوي خوشخولي په خوشبوئي کښي — پروت به نه وُ په چندن باندي ښامار
آب تر لعلو د لاله ګلونو ډېر دي — بخت دي دا چه څوك عزیز کاندي څوك خوار
هسي زیب کا په بیاض د رحمان شعر — لکه زلفي د خوبانو په رخسار

څوك دي را کاندي قسم په کردګار — که درم لرم په کور کښي یا دینار
زه دینار و درم نه لرم په کون کښي — ولي نور عالم مي بولي دنیا دار
هم په دا چه نه له ځایه چرته خوځم — نه د هیڅ یوه مخلوق یم منت بار
نه مي ښکته ملك لیدلي دي نه پورته — خبر نه یم په یمین و په یسار
آب و خور لکه آسیا په ځاي را رسي — په خپل کور کښي مي سکون دي هم رفتار
لکه ونه مستقیم په خپل مکان یم — که خزان را باندي راشي که بهار
توکل مي لاس پسې سره کړه په نکریزو — چه په ځاي ئې کښېنولي یم قرار
چه ځما په باب کښي کښلي دي را رسي — که رحمت دي که زحمت دي وار په وار
چه هژده هزار قومونه ئې پلار کړل — مربّي مي دي هغه پروردګار
کار همه په اراده د خداي موقوف دي — هیڅ موقوف نه دي د چا په انتظار
غم به هیچري و نه کا په دنیا کښي — که څه کیږي د رحمان په اختیار

که د عشق لاره اغزنه وي هر ګور — د عاشق په ښنو ځپلئ دي داور
که دیدن د یار مونده په انتظار شي — ځما سترګي دي شبنم غوندي ځاور
تیغ د اسپنو محتاج د نرم آب دي — قرب و حلم یو په سل دي زیات په زور
له لوئي سر کشئ ځما توبه ده — خداي څوك مه کړه د آسمان په څیر نسکور
خداي زده څه سودا به پیښه په بازار شي — د بازار خبري نه شي په خپل کور
دا همه واړه عاشق لره پیدا دي — که تهمت که ملامت دي که پیغور
جفا ناز وجور و کبر د خوبانو — ما په ځان دي قبول کړي لکه پور
راحت بې زحمته نه دي چا مونډلي — غم ښادي د دې دهر خور و ورور
رحمان هسي په خپل یار پسې غوخ غوخ یم — لکه غوخ په خپل اولاد وي پلار و مور

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ښه مخ دي منور — چه هم شمس دي هم قمر
دا ښه زلفي دي مشکيني — چه هم مشک دي هم عنبر
دا ښه پيوسته ابرو دي — چه هم نيش دي هم نشتر
دا ښه سترګي دي قاتلي — چه هم سيف دي هم خنجر
دا ښه شونډي دي مي ګوني — چه هم مي دي هم شکر
دا ښه سپين سپيخلي غاښ دي — چه هم در دي هم ګوهر
دا ښه سيب زنخدان دي — چه هم سيم دي هم ثمر
دا ښه قد و ښه قامت دي — چه هم ګل دي هم عرعر
دا ښه ملا ده باريک وضعه — چه هم موم دي هم کمر
دا ښه زړه دي د خوبانو — چه هم موم دي هم حجر
دا ښه يار دي نه پوهيږم — چه هم دل دي هم دلبر
دا ښه بت دي ځما ربه — چه هم بت دي هم بشر
دا ښه شعر دي رحمانه — چه هم ګنج دي هم هنر

دغه يار دي دا اغيار — دغه ګل دي دغه خار
دغه ګل دي دغه خار — دا منصور دي دغه دار
دا رقيب دي دا حبيب — دغه ګنج دي دغه مار
دغه عشق دي دغه عقل — دغه غم دي دا غمخوار
دا هجران دي دا وصال — دا خزان دي دا بهار
دا طاعت دا معصيت دي — دغه نور دي دغه نار
دا عالم دي دا جاهل — دا خفته دي دا بيدار
دا رحمان دي دا جانان — دا طبيب دي دا بيمار

هر چه نه وي خوار و زار — په طلب د خپل دلدار
تر پړوني صدقه شه — د هغه عاشق دستار
هزار حيف دي هزار حيف دي — هزار ښه لا صد هزار
چه عاشق په عاشقۍ کښي — نه حلال وي نه مردار
نه پتنګ د خپل څراغ وي — نه بلبل د خپل ګلزار
نه مجنون غوندي رسوا وي — نه منصور غوندي په دار
دواړه نه کيږي رحمانه — يا به يار شي يا بيزار

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسي تله کاندي و گور ته ياران زر زر　　لکه تله کاندي خپل کور ته کاروان زر زر
هسي زر زر مرگ په مونږ شتابي کا　　لکه لو د پاخه کښت کا دهقان زر زر
هسي زر زر دا دنيا و بله اوړي　　لکه اوړي و بله ريگ روان زر زر
هسي زر زر صورتونه دي نړيږي　　لکه رژي لاله زار په خزان زر زر
هسي زر زر دا شيرين عمر تيريږي　　لکه بحر چه بهيږي روان زر زر
هسي زر زر ځنبول د بڼو نه وي　　لکه درومي له جهانه رحمان زر زر

چه په زور ور سره نه ئې برابر　　د هغو تر څنگه مه کښينه زړه ور
زورآور اور و اوبه دي فهم وکړه　　چه ډوب نه شې يا و نه سيخې بشر
زندگي که بې اوبو بې اوره نه شي　　تل هم نه دي هيچا ايښي په ټټر
خداي ور مه وله سيلاب د چا په خونه　　که په قطع هم اوبه وي د کوثر
و دي نه لگيږي اور په کور د هيچا　　که روښا ئې وي د شمس و د قمر
چه ئې درست صورت غلبيل شي په اغزيو　　وخوړ مه شه د هغې وني ثمر
د هغه ديوال په سوري څوك کښې مه نه　　چه ولاړ وي لکه زوړند چاو د کمر
چه په گيډه دي څوخيږي مخ ئې ورك شه　　که د سرو زرو چاړه وي يا خنجر
ناکرده سودونه ډير دي په جهان کښې　　سود هغه دي چه د خير وي نه د شر
و اوبو ته اچاوه نه شي ځان خوړ دي　　گڼه ډير دي په درياب کښې در گوهر
چة له آب و له حرمته سره نه وي　　خداي ور مه کړه و چا هسي سيم و زر
زور آور که رسوي و چا ته فيض　　له دې فيضه سره وگڼه ضرر
په ياریَ د زور آور و غلط مه شه　　مگر دا چه تر ده ته ئې زورآور
په هر وقت چه ته غالب و دي مغلوب وي　　ترو هاله ئې قدمونه بږده په سر
يا خو دا چه ته قدم ئې په در نه بږدې　　دغه پسه ئې ځان وگڼه پدر
چه هنر کښي ياري د زور آوارو　　زه رحمان کومه بول په دا هنر

(c) ketabton.com: The Digital Library

پورته بدر را ښکاره شه ښکته نمر ښکته پورته واړه مخ دي د دلبر
نمر سپوږمي مي په پالنگ د پاسه زغړي چه مي يار په بالښت ولگوي سر
په سرو سپينو درو لعلو ئي غوږ ډك شي چه مي غوږ كاندي د اوښو په در در
چه دي ووينم په مخ مي اوښي درومي لكه موم چه په آفتاب شي برابر
بل مذكور د سخنگويو سترگو نه زده بې له دې ذكره چه اللّٰهُ اكبر
په شرابو كښي خوند نشته د شكرو د يار شونډې هم شراب دي هم شكر
كه سل ځله پټ تر شونډو لاندي خاندي نه پټيږي آب د لعل و د گوهر
دا خو ما لره خداي را كړ گڼه نشته هسي بت په بتخانه كښي د آذر
پس له دې به ئې په نام د ملَكَ بولم هم په دا چه نشته دا رنگه بشر
كه رحمان صاحب نظر باله شي ښائې چه مدام د يار په مخ لري نظر

تل به نه وي شگفته گلزار د عمر نه به جوړ وي هميشه بازار د عمر
لكه سيند د اباسيند په غورزي درومي هسي يون دي په تلوار تلوار د عمر
لكه برق چه مخ ځرگند كاندي بيا نه وي هسي تيز دي بې سكون رفتار د عمر
سر كشي لري تر هسي حده پوري چه نيوى نه شي هيڅوك مهار د عمر
چه سمند ئې نه جلب لري نه واگي خود به پريوزي عاقبت شهوار د عمر
په ساعت د سلو كالو ياري پرې كا بې وفا په هسي رنگ دي يار د عمر
خپل صورت به د حباب په كمتر گوري كه څوك وكاندي په زړه كښي شمار د عمر
نه له كوره چرته ځمه نه سفر كړم بې سفر مي غوڅيږي لار د عمر
عاقبت به د اجل په مقراض غوڅ شي پيوسته به مدام نه وي تار د عمر
بيا ئې وار په دا دنيا نشته رحمانه په هر چا باندي چه تير شي وار د عمر

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه تیر شوي یم تر سر　　په طلب د خپل دلبر
څو ژوندي یم په دنیا کښې　　پرې به نه ږدم دغه در
د آشنا په طلب ګرزم　　وچې شونډې لیمه تر
یو قدم مې دي په بحر　　بل قدم مې دي پر بر
دواړه لاس مې دي نیولې　　هم په شام هم په سحر
مناجات مې دي و خداي ته　　که ئې وینم بشر
همیشه له خپله بخته　　ګله مند یم مرور
چه په ما ئې پیرزو نه کړ　　د خوبانو یو نظر
هم ئې و نه ښوده ما ته　　بې له عشقه بل هنر
عاشقي مې رب رسوا کړه　　په جهان کښې لکه نمر
نصیحت را باندي نه کا　　لکه موي همره اثر
واوره غوږ باسه ناصحه　　کوتاه وایم مختصر
په مولیٰ مې دي سوګند وي　　هم په روح د پیغمبر
چاوا ته مې بیرته نشته　　چه عالم شه را خبر
تر نینه به ئې ځار کړم　　که مې سیم دي که مې زر
که مې سیم دي که مې زر دي　　که مې در که مې ګوهر
زه رحمان تر هر څه تیر یم　　تیر به نه شم تر دلبر

په بزرګۍ د هغه پاك پرودګار　　موقوف مه شه په سړي د سړي کار
په سړي چه د سړي غرض موقوف شي　　نور بې آب و بې حرمته شي روزګار
احتیاج هسي بلا ده په جهان کښي　　چه پلار زوي کا د زوي زوي پلار
په ساعت کښي ګدا شاه شاه ګدا کا　　دا فلك ځکه باله شي کج رفتار
چه همه عمر ئې تاج وي په سر ایښي　　ور په سر کاندي ګیډي د خس و خار
چه قادر نه په درم و په دینار وي　　په هغو باندي ګنجونه کا انبار
زمانې د رحمان زړه دي کباب کړي　　له احواله ئې څوك نه دي خبردار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پس له مرگه که څوک ارت غواړي خپل کور   که حق وايم همره ارت دي بويه کور
تر ځان زياته کمه چار څه پکار نه ده   ځان په لويشت کړه چه دي څو دي اوږده سور
چه جامه د چا کوتاه شي يا اوږده شي   ورکاوه شي هنرمند لره پيغور
هر سړي چه په حساب کښي تير و بير شي   ملامت پرې وايه کيږي لور په لور
چه لائق د ملامت او د تهمت شي   ځاي لري که بې عزت شي هم سر تور
چه عزت حرمت ئې نه وي په جهان کښي   هغه هسي ژوندون وسوزه په اور
بې عزت سړي به خوښ د هيچا نه وي   مگر هسي بې عزت وي ځني نور
خپل مجلس ئې تر جمله مجلسو خوښ وي   په هر ځاي چه سره جمع شي خمسور
هر هم جنس د خپل هم جنس سره جوړ وي   زيب کا هره کشيده په خپل انځور
نا بينا په خپله سيمه کښي بينا وي   بينايان په پردي ملك شي کر و کور
درست صورت د يوه نوك په درد درد مند سي   وران شي ښهر د يوه سړي په تور
چه يو غاښ په خوله کښي زوړند شي يا ووزي   درسته خوله پرې بد نمايه شي هر کور
يو سړي چه په کوږمه کښي د چا بد شي   واړه بد شي که پنځه وي که شلور
بد کرداره زوي پيدا مه شه له موره   حبطه کاندي ناموس د پلار و مور
هر څوك خپله خوشنو دي له خدايه غواړي   باري نه شي دغه کار په زر و زور
خداي په خپل قدرت څوك لوي و څوك هلك کړه   نه چه هر يو ښهر ډهلي شه يا لاهور
د چا تاج زرين په سر تر ملا خنجر وي   د چا پنډ په سر په ملا ټونبلي لور
څوك په آس د پاسه سور وي توغ دوړاندي   څوك ږير کلي گرزاوه شي په خره سور
د تنگو پورونه هر څوك و بله کاندي   بخت هيچا ور کړي نه دي چا له پور
اې رحمانه د خداي نوم به چا وا نه خست   که د خداي چاري په پلار شوي يا په مور

په نظر د بې بصر   لکه شام هسي سحر
لکه شام هسي سحر   لکه سنگ هسي گوهر
لکه سنگ هسي گوهر   لکه خاوري هسي زر
لکه خاوري هسي زر   لکه خير هسي شر
په نظر ئې معلوميږي   همه واړه برابر
که څوك ښه ورسره کاندي   تر بدۍ وي لا بتر
که څوك بد ورسره کاندي   تر نيکۍ وي لا بهتر
نه په بدو زهيريږي   نه پرې ښه وي د چا زبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

په صواب و په خطاب ئې　　　نه دليل وي به نظر
نه آگاه په خپل بهبود وي　　　نه آگاه په خپل ضرر
نه په عيب باندي پوهيږي　　　نه پوهيږي په هنر
لکه ړوند وگوڼ چه گوري　　　هسي هيڅ نه وي خبر
له طاعته له گناهه　　　څه خبر وي ځناور
ځناورو نور څه نه زده　　　يا ئې خوب وي يا ئې خر
دا خو ته يې ځما نفسه　　　چه دي زه کړم کور وکر
تمام ووتې له عقله　　　په دنيا پسې اوتر
نه دي فرض د خداي ادا کړه　　　نه سنت د پيغمبر
نه دي مرگ په زړه ياديږي　　　نه خواریَ د محشر
اوده پروت ئې دا دي نه زده　　　چه په خوا لرم سفر
په هر دم در څخه درومي　　　که پوهيږي دا بشر
هغه تور ويښته دي څه شول　　　چه هم مښك وو هم عنبر
هغه قدر دي مجنون بيد شه　　　چه چنار و پا نښتر
تن دي درست زير و زبر شه　　　زړه دي نه شه له روبر
تر پنځوس تر پنځه تير شوې　　　ته لا ځان بولې پسر
نه دي ترس شي نه دي ويره　　　نه په زړه باندي اثر
بل بل نه وي لکه ته يې　　　هسي شوخ و ځگرور
په غفلت دي عمر تير کړ　　　نه رهرو شوې نه رهبر
عبادت دي په ريا شه　　　لکه ډك په لاکو زر
لکه قلب ناسره مهر　　　پټ په زروکښي حجر
لکه پټ وي په دانه کښي　　　سل اغزيه د شجر
لکه سحر چه بر پای کا　　　سحرگر و جادوگر
لکه تش صورت بې روحه　　　چه تصوير کا مصور
لکه تش کدو بې مغزه　　　ميان خالي و تن پرور
لکه زړي په ميوکښي　　　درون سنگ بيرون ثمر
لکه بې لاسه لستوني　　　سر تر پاي پاي تر سر
لکه ټگ و دغا باز وي　　　په مرغانوکښي ډکر
لکه بې نمکه ناوې　　　چه په سرکاندي ميزر
تر ميزر لاندي چا څه زده　　　چه دختر وي که مادر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ئې حسن نه جمال وي
غولوي خلق په زيور

هي له هسي فريبيانو
لکه زوړند چاو د کمر

نيم په زمکه کښې دننه
نيم بر سيره لکه غر

په دستارکښې ئې مسواك وي
تر بغل لاندي خنجر

په ايروکښې پټ بخري
په وښوکښې پټ ژور

په شپه ويني د مظلوم خوري
صباح کښيني په منبر

په زړه تور لکه تبيئ وي
په مخ سپين لکه قمر

د دنيا په طلب گرزي
خپل ځان بولي قلندر

کلمه په ژبه وايي
په زړه نه لري باور

په مثال د منافقو
نه مسلم وي نه کافر

نه مسلم وي ن کافر وي
نه پخلا ن مرور

پريشان گرزي سر وهلي
کوي په کوي و در په در

هميشه رفت و آمد کا
د زر دارو په گذر

په کوخه د دنيا دارو
گوخوري کا لکه خر

اورنگ زيب هم يو فقير وه
چه ټوپۍ ئې وه په سر

و ټوپۍ وته ئې شا کړه
چه قادر شه په افسر

خو ئې همره فقيري وه
چه څه نه ووُ ميسر

چه فلك ئې ياري وکړه
نور ئې ملك کړ مسخر

گوره څه چاري ئې وکړې
په عيال د خپل پدر

وار په وار تر تيغ ئې تيرکړ
د خورم تمام ټبر

يو ټبر د خورم څه وه
ډير عالم ئې کړ ډبر

تمامي جهان ئې ونغړد
چه ئې لاس شه باندي بر

په فريب فريب ئې خپل کړه
بيجاپور او بهانگر

بيجاپور بهانگر څه ووُ
لا جينچا و چينجاور

هم ئې هند په ډکه واخست
هم کابل و پښاور

بيا ئې ذکر شوه په زړه کښې
بادشاهي د هفت کشور

له حوص ورته هيڅ شو
هم دارا هم سکندر

خيال ئې دا وه په خاطرکښې
چه به خپل کړم بحر و بر

باري ورځ ور ځني لاړه
وقت پر راغي مازيگر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ئې مراد د زړه حاصل شه	نه ئې يخ کړه خپل تټر
همگي شو څني پاتي	که ئې ملك وه که لښکر
خالي لاس له دنيا ووت	لکه عيني درويزگر
له دنيا ئې هيڅ يو نه وړه	مگر شوئې يو څادر
خوار حيران په زمکه پروت	بې بالينه و بې بستر
نه پوزي شه تري د لاندي	نه تري لاندي شه تټغر
د بڼې په حير خفيف شه	چه ثقيل وه لکه غر
د سيلاب په مخ کښې لاړ شه	لکه خس وي يا وزر
حق ئې پاتي په گردن شه	د سپاهي و د چاکر
اوس ئې زه په روح دعا کړم	که ئې خداي کا بهره ور
حق تعالي که ئې نصيب کا	هغه شيرين حوض کوثر
د جنت په خوشبوئي ئې	خداي دماغ کړه معطر
په درست هند باندي ئې حق وه	هند يو شپه وه دي و نمر
د دې نمر په روښنائي	تمام هند و منور
په روڼا ئې خلق زيست کړ	نه څه خوف و نه خطر
خو چه مخ ئې په غروب کړ	نور پيدا شه شور و شر
چه په نوم د اورنگ زيب وُ	و خوړگاو هغه دفتر
اوس نوبت د شاه عالم دي	دور طور شه دگر
خداي زده څه بازي شي پېښه	عاشورا شي که اختر
رنگارنگ بازئ کاندي	د آسمان دي پازيگر
گهي تلخ شي لکه زهر	که شيرين لکه شکر
چه څه وشو هغه وشو	لا به کيږي مقدر
ما خو نوم د اورنگ واخيست	دا احوال دي د هر
هر سړي د خپلي خوني	هم بادشاه دي هم سرور
هر چه اهل د دنيا دي	واړه هسي دي اکثر
دا بيان دور و دراز دي	رحمان وکړ مختصر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ړ

خراب زړه مي د دلبرو هوا يووړ
د هوا له وړ يو چا زده چه چا يووړ

ګوښي ګوښي ښايسته مي زړه وکاږي
زه و کوم يوه ته وايم چه تا يووړ

چه مي زړه لره د تورو زلفوو ځاي غوښت
هغه زړه را څخه توري بلا يووړ

د سيلاب په مخ کښي کله د چا خوب شي
شيرين خوب را څخه ډيري ژړا يووړ

هغه عقل چه ئې لاف د خود رايي کړ
په يوه پياله ئې واړه ما يووړ

هغه رخت چه مي د صبر سکون وُ
هيڅ را نه کړه مهرشانو ويړيا يووړ

که يې يووړ خسته زړه مي ترې قربان شه
نا آشناؤ وړي نه دي آشنا يووړ

هيڅ نا حق پرې شوي نه دي که حق وايم
معشوقې د رحمان زړه په رضا يووړ

ستا دې خواب آلودو سترګو خواب را څخه يووړ
شونډو دي لذت د مي ناب را څخه يووړ

نه مي اوښي پاتي شوې نه صبر په صورت کښي
ډيري بې صبرۍ د مخ آب را څخه يووړ

زړه مي په نغمو نغمو سوري کړ مطربانو
عقل ساقيانو په شراب را څخه يووړ

يو ساقي بل يار دريم مطرب سره يو ځاي شو
زړه ئې له ګوګله به شتاب را څخه يووړ

څه شوکه ئې يووړ خسته دل مي ترې قربان شه
نور چا وړي نه دي خپل احباب را څخه يووړ

خط دي تور حرفونه مخ دي پاڼې د کتاب دي
شغل دي کتاب دي بل کتاب را څخه يووړ

هر اسباب چه ما څخه د زهد د پرهيزو
واړه تا د حسن په اسباب را څخه يووړ

کړي ما رحمان په زړه کښي نقش د محراب و
ستا ابرو يو نقش د محراب را څخه يووړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ز

لکه کاندي په کوترو نظر باز　　هسي زه يم د دلبرو نظر باز
زه نور چا وته د راز خبري نه کړم　　بې هغو چه موي مژگان لري دراز
بل بادشاه لره محال دي ملك د زړونو　　مگر مخ د چا محمود شي خال اياز
ستا د زني تر سيب پوري را ښکاريږي　　نوري زني د خوبانو لکه پياز
د تصورير له گلو طمع د بوي مه گړه　　له منقوشو مرغو نه خيژي آواز
هغه يار که په خپل ناز خوښ و خور وي　　زه هم خوښ يم هميشه د يار په ناز
که څوك آه و فرياد ښه گڼي په عشق کښي　　زه په عشق کښي دغه کار گڼم غماز
ښادي هر چري ده غم په اندازه وي　　هسي غم د دې دنيا وي په انداز
نيستي واړه د هستۍ په دنبال گرزي　　نه ډوبيږي په اوبو کښي تش جهاز
دا قاعده ده لکه لوړ همره ژور وي　　بو صورت دي هم نشيب شي هم فراز
هميشه مي لاس نيولي دي دا خواست کړم　　چه مدام دي د يار ناز وي څما نياز
چه يکسان گوري هم شاه و هم گدا ته　　هسي يار دي د رحمان غريب نواز

که بې ځايه زرکي نه وکښي آواز　　نه صياد ځني خبر وي نه شهباز
لکه له دې خبري هسي معلوميږي　　چه خپل صوت دي هر سړي لره غماز
د منصور و حال ته گوره حال ئې څه دي　　خداي دي فاش د هيچا نه کاندي پټ راز
دريغه دريغه که ورستي عقل وړنبي وي　　د انجام خبري نه شي په آغاز
نيك عمل د عالمانو نيك فرزند دي　　خداي څوك مه کړه شراب خور و قمار باز
چه فرزند ئې شراب خور و قمار باز شي　　نور ئې کانړي شي د پلار په خونساز
خداي له هسي زاهو زاده امان وکړ　　چه بې دين بې ديانت شي بې نماز
هچه منکر پرې اعتراض کولي نه شي　　دا دي شعر دي رحمانه که اعجاز

(c) ketabton.com: The Digital Library

بد اختر به نيك اختر نه شي هر گز مرغچيچ به دُر گوهر نه شي هر گز
که مکان ئې په آسمان وي غزا وشوه ستاره به شمس و قمر نه شي هر گز
که ئې اصل له يوې زمکي وي څه شو بيد به سرو و صنوبر نه شي هر گز
که همه عمر باران ور باندي اوري خس به گل د پيغمبر نه شي هر گز
له نا اهلو د وفا طمع و مه کړه گنده نل به و نيشکر نه شي هر گز
که تور غر له ځايه خوزي و به خوزي ولي نور به مقدر نه شي هر گز
د رحمان په باب چه وشو هغه وشو مکرر به دا دفتر نه شي هر گز

(c) ketabton.com: The Digital Library

س

که څوک فخر کا په ننګ و په ناموس
دا په عشق کښي نه ارزيږي يو فلوس
که اغوستي ئې زري جامې دي څه شو
ګڼه يا مرغ زرين دي يا طاوس
که ئې تاج وي په سر ايښي غزا وشوه
په نظر ځما هدهد دي يا خروس
نه ئې فهم فراست وي نه ئې عقل
خالي نقش لکه عکس د معکوس
نه ئې مغز نه دانه وي په خرمن کښي
عبث هسي خالي لوني په سر بوس
د مجاز له ياره طمع د خير مه کړه
تمامي شر و شدت دي د الوس
وداني ئې همه واړه ويراني ده
راشه وګوره مانۍ د دي قيانوس
که ځما په ګفتګو کښي زيات و کم وي
څوک دي ګډ کا په دا ښهر کښي جاسوس
ساقي جام د باده راوړه چه بيخود شم
خداي څوک مه کړه په خودئ کښي محبوس
که څوک وغواړي تمامه دنيا واړه
ځما يار غوندي به نه وي بل عروس
رحمان حسن د يار وينم په پرده کښي
نه پټيږي نور د شمع په قانوس

وينښته سپين، سترګي تاريکي، غاښ کنډاس
نه وګاږې د دنيا له چارو لاس
په هر لوري چه ئې مومې پسي درومې
نه په چپ لوري صرفه کړې نه په راس
يو وينښته د عقيدې دي په تن نشته
سر تر پايه هسي ډوب يې په وسواس
خداي رازق ګڼې او رذق ګڼې له کسبه
په دا شناخت و ځان ته وايه حق شناس
هسي رنګ په مذبذب صفت موصوف شوې
نه پوهيږمه چه ناس يې که خناس
په دويي کښي به ور نه شې تر توحيده
که پيشوا کړې مهتر خضر مهتر الياس
واړه زهر قاتل نغرې که پوهيږې
چه ته بې له خدايه نغرې هر انفاس
امر دا دي چه له نهي لاس کوتاه کړې
او که نه وي خپسر وګڼه مواس
خير دا دي چه له سره وجار ووزې
په دا چاره کښي هيڅ نشته کوز و پاس
که ځما ويل دروغ او کوز و پاس وي
ته پخپله په خپل زړه وکړه قياس
له سړيه غرض واړه سړيتوب دي
نه چه پټ وي د سرو زرو په لباس
څه په دا به عراقي او ترکي نه شي
که په خره باندي څوک سور شي که په آس

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تشنه خوله اوبو سره مطلب وي　　نه تش ایښي بې اوبو د زرو طاس
هر زاهد چه په ریا زهد نازیږي　　د خربښت گمان ئې کیږي په آماس
اې رحمانه که څه کار دي خو د دین دي　　نور کارونه بې وفا دي بې اساس

تیر شه درست عمر ځما په دا هوس　　که مي پوښتې چه څوک يې يا څه کس
یو پرسش د هغه یار را لره بس دي　　که څه کس وي خو یو ویۍ ور لره بس
هزار حیف دي چه په هر نفس ترې تښتم　　هغه لور ته چه مي تله دي هر نفس
چه ئې زه په هر نفس له خدایه غواړم　　هغه کله کله وینم په ډیر پس
که یو خس وي په محتاجو لکه غر شي　　څوک دي نه کا خداي محتاج د یوه خس
هر مرغه په خپله جاله کښي هماي دي　　که قارغه که مښگیرک دي که ققنس
که شهباز لره سینه ده د تنزري　　عنکبوت لره سینه ده د مگس
خو چه خاورو لره ورشي برابر شي　　که چا غوندي وي اغوستي چا اطلس
هم هغه مي خندوي چه ژړي مي　　تل څوک نشته د رحمان فریاد رس

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښ

هسي بې له یاره زه یم په جهان کښ
چه مي نه شي ځاي په مځکه په آسمان کښ

سره ګلونه د چمن راته سور اور شي
چه قدم بې یاره کیږدم په بوستان کښ

چه ئې مړ نه یم له ډیري بې نیازیه
حیرانیږم د ناتوان صورت په توان کښ

که هر څو فکر له ځانه سره وکړم
هیڅ د صبر طاقت نه وینم په ځان کښ

هیڅ ساتنه د سر کښ خاطر را نه شي
څوك ساتلي شي بڅري په ګریوان کښ

تر هغه به بل نادان په جهان نه وي
چه څوك مهر وفا غواړي په نادان کښ

که ئې سل ځله په ځار و قربان بولم
غوړ رانه باسي په ځار و په قربان کښ

هسي رنګ ځما په ډیره ژړا خاندي
لکه ګل د پسرلي خاندي په باران کښ

جوهري شي در و لعل کاندي پرڅیره
چه مي کښیني د دوو سترګو په دکان کښ

چه مي هیچري په خوا په خاطر نه وو
زمانې راته څرګند کړه په زمان کښ

چه په وصل کښ ئې اوښي نه وچیږي
ترو به حال د رحمان څه وي په هجران کښ

زړه مي بایلو ستا په مینه محبت کښ
عاشقي دي زهر راکړه په شربت کښ

لار ځما و یار ته مه تړه ناصحه
ما موندلي دي دا یار په ډیر محنت کښ

که صورت د هغې مستي څرګند شي
عقل هوش به دي هیڅ نه وي په صورت کښ

که د عشق تر کمره پریوزې سر به بایلې
ته چه ما ته غاښ چیچې په نصیحت کښ

زه توبه په هغه تیر عمر وکاږم
چه صرف شوي دي بې یاره په غفلت کښ

د آشنا د میني پت به مي مات نه شي
که مي سر له تنه درومي په دا پت کښ

له ادبه ئې و مخ ته کتی نه شم
خداي را پیښه جدائي کړه په وصلت کښ

په قیامت که څوك له نیته پوشیده شي
زه د یار د کوڅې خاوري یم په نیت کښ

د درګاه په خاك نشینو سختي نه وي
د غمونو دخل نشته په جنت کښ

لکه زه چه ستا د در په خاورو خوښ یم
خوښ به نه وي سلطانان په سلطنت کښ

د دنیا له دولتونو بې پروا یم
زه رحمان د عاشقۍ په ښه دولت کښ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مدام ناست یم وچ ګوګل سترګي په نم کښ　　عشق را وښود بحر و بر په خپل حرم کښ
ما چه رحم ستا د توري په خوله کښل کړ　　نور مي دا لذت بیا نه موند په مرهم کښ
خود مجنون چه سر په پښو د لیلي کیښود　　سر فراز شه په عرب و په عجم کښ
زورآور مدام غالب وي په کم زوري　　زه له نوره غمه خلاص یم ستا په غم کښ
لکه زه چه مستغرق یم ستا په غم کښ　　بل به نه وي په جمله بني آدم کښ
لکه مړي د ژوندو تر میانه پروت وي　　هسي بیل یم له عالمه په عالم کښ
هیڅ صحت مي د دم ګرو په دم نه شي　　هم په دا چه څما دم دي ستا په دم کښ
نه مي بې تا تګ و پونه جست و جو شته　　مراد مي ته یې په هر دم په هر قدم کښ
که نصیب مي شي کوغالي ستا د سپیو　　و به نه کړم نور نظر په جام د جم کښ
زړه مي هسي ستا په زلفو پسې ورك شه　　لکه غوټه د چا پریوزي په تور تم کښ
سره په وینو د سرو ګلو په څیر زانګي　　هزار زړونه ستا د زلفو په هر خم کښ
زه رحمان کناره خوښ یم له عالمه　　باري ستا سترګو رسوا کړم په عالم کښ

مغرور مه اوسه د عشق په کار و بار کښ　　هر خسنړي تیره تیغ دي په دا لار کښ
دا سور ګل به دي دستار په وینو سور کا　　چه دي ایښي زمانې دي په دستار کښ
مخ د ترکو چه تر آب حیات صاف دي　　زه دې آب حیات سوي یم په نار کښ
چه د اوسپنو دانه پرې اوبه کیږي　　ترو څما د هستۍ څه دي په دیدار کښ
چه په هر وار ئې زه سترګو ته نظر کړم　　لاس مي وللي دي له ځانه په هر وار کښ
یاره ته چه له ما صبر و قرار غواړې　　عاشق کله وي په صبر و په قرار کښ
که مي سر و مال د ستا په مینه درومي　　زه تر سر و مال تیر یم په دا کار کښ
ستا له دره له دیاره به وا نه وړم　　څو و نه مرم ستا په در و په دیار کښ
کمبختان د یار په وصل کښ مهجور دي　　د وچ ډګي بهره نه وي په بهار کښ
مفلسانو لره عین کوهستان دي　　که همه عمر ئې کور وي په بازار کښ
و عیب جوي ته واړه عیب څرګندیږي　　ښایسته که ځان یوسف کا په سنګار کښ
چه هنر عاشقۍ ئې خداي نصیب کړ　　بې هنره نور څه نه ویني په یار کښ
دا داغونه د خپل زړه ور لره بس دي　　څه حاجت دي د رحمان په لاله زار کښ

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسي خوښ يم ستا د در په خاکستارۍ کښ لکه خوښ وي سرداران په سردارۍ کښ
عاشقي که نورو خلقو ته خواري ده ما مونډلي دا دولت دي په خوارۍ کښ
و بيمار ته که ناخوښ وايي وګړي خوښ يم زه د ستا د عشق په بيمارۍ کښ
د خپل بام و دروازې وته نظر کړه هسي سترګي دي څما په بيدارۍ کښ
يار د يار له سترګو اوښي پاکيزه کا تا جاري کړې څما اوښي په يارۍ کښ
ما له ډيري ناچارۍ و يار ته شا کړه مړي عذر دي په ډيره ناچارۍ کښ
غم به هيڅ يوه هوښيار خوښ کړي نه وي ما خوښ کړي دي ستا غم په هوښيارۍ کښ
د رحمان اوښي به څه رنګ په قرار وي چا ليدلي دي درياب په قرارۍ کښ

زړه مي ډوب ډوب کيږي ستا د غم په غلبلو کښ هسي لکه څوک چه مستغرق شي په اوبو کښ
ستا د عشق له موجه هيڅ لوري وتی نشم دواړه لاس مي پريواته د عشق په لانبو کښ
سل توبې مي ماتي کړې وا نه وښتم له شقه څه ويسا مي نوره پاتي نه شوه په توبو کښ
ته چه له ما درومې دا د اوښو باران ګوره رخ د سفر هيڅ نه دي په دا ګڼو شيبو کښ
له يوه سپوږميۍ نه په آسمان کښ هزار ستوري بې تا څوك څه کاندي د خلقو په جنبو کښ
عشق و عقل دواړه سره ضد دي که پوهيږې کله کړي آرام د اور بڅري په پنبو کښ
هر څوک چه د عشق په آتش څان سيزي رحمانه خداي دي ابراهيم غوندي څوک نه کا په لنبو کښ

د بلبل له حاله زده کړه په خزان کښ بيا د ګلو تماشا کړه په بوستان کښ
څو دي تير تلخائي تر ستوني نه شي شيريني به خوند در نه کا په دهان کښ
ما په هجر کښ لذت د وصال بيا مونډ له يوسفه ملاقي شوم په زندان کښ
لکه متن له معني معني له متنه يار هم هسي دي څما په دل و جان کښ
عاشقي آسانه مه ګڼه خبر شه سر بازي ده هر نفس په دا ميدان کښ
د ناتوان له ناتوانيه وويريږه که هزار څله توانا يې په خپل څان کښ
هم هغه به پس له مرګه آزاريږي هر چه بل آزار وي په دا جهان کښ
په رحمان باندي بې ياره هسي حال دي لکه حال د زندانيانو په زندان کښ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا د میني گوهر نشته په هر آب کښ — مگر بیا موند شي د اوښو په دریاب کښ
که ته وینې ځما پټې ښځې دلبره — رنگ د لبو دي گواهي لي په دا باب کښ
په هر ځاي چه ستا د لبو نوم آغاز شي — د لاله و باران اوري په احباب کښ
له خسته زړونه به څه دلستاني کا — د خراج گنجایش نشته په خراب کښ
زه حیران د ستا د وروځو په تور خال یم — کافر څشکل سجده کا په محراب کښ
گل له ډیري باریکۍ په شبنم خور شي — نازکان زړه بد وي په صاف ځواب کښ
د بهار په گلو اوري بارانونه — د څڅویکي طاقت نشته په حباب کښ
د رحمان غلطي وبخښه اې خدایه — د اوترو چاري نه وي په حساب کښ

ښایسته مخ وي تور کودي شي په پیرۍ کښ — سم قامت وي کوړ لرگي شي په پیرۍ کښ
لکه شمع د سحر آفتاب د ژمي — هم بې تاب و هم زیړي شي په پیرۍ کښ
یو طرف ته ئې سر ریږدي بل خوا درومي — خپل صورت تمام پردي شي په پیرۍ کښ
د مرده ؤ په حساب وي غزا وشوه — که څرگند لیده ژوندي شي په پیرۍ کښ
مړ لا ښه دي پس له مرگه بیا ژوندي شي — نشته دا چه څوك زلمي شي په پیرۍ کښ
که څه وخوري لکه زهر نه هضمیږي — نه څه ښځې نه څه خوړي شي په پیرۍ کښ
دا ځواني ده چه څه اوري یا څه ویني — نه لیدې نه اوریدې شي په پیرۍ کښ
اې رحمانه پیري هسي عاجزي ده — که رستم وي زړه پرې سوي شي په پیرۍ کښ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ص

گوره څه بلند مقام دي د اخلاص | چه جهان واړه غلام دي د اخلاص
که له زمکي و آسمان ته خاته گران دي | دا سفر په يوه گام دي د اخلاص
چه خبر کا مخلصان له علم غيبه | دا همه واړه الهام دي د اخلاص
د رواج و رسم عمر مدام نه وي | لکه عمر چه مدام دي د اخلاص
بې اخلاصه حلاوة د اسلام نشته | که اسلام دي خو اسلام دي د اخلاص
څه عجب دي که مستان وي ترې چاپيره | هر ساقي څخه چه جام دي د اخلاص
څه عجب دي له هما ئې په دام نښلي | هر صياد څخه چه دام دي د اخلاص
پس له مرگه به دا مهر و اخلاص نه وي | که اخلاص کړې نن هنگام دي د اخلاص
د رحمان کلام په دا سبب شيرين دي | چه ئې هر کلام کلام دي د اخلاص

هر ساعت چه څه گذران دي بې مخلصَ | هزار بار ارمان ارمان دي بې مخلصَ
که څوك وايي چه له ځان شيرين څه نشته | ولي ما ته ځان تاوان دي بې مخلصَ
لکه شمع په ورځ مرم و د شپې سوزم | تمام عمر نقصان دي بې مخلصَ
په بلبل کله بهار کله خزان وي | په ما کل واړه خزان دي بې مخلصَ
که شبنم د نور را باندي اوري | په ما کاڼي د آسمان دي بې مخلصَ
ډير غمونه د هجران را باندي تير دي | اوس يو دم را باندي گران دي بې مخلصَ
د آشنا د ميني اور و ما ته گل دي | کل د اور په دود سوزان دي بې مخلصَ
په وصال کښي مي نه مرگ ليده نه تبه | اوس مي مرگ په هر زمان دي بې مخلصَ
زه حيران د هغو خلقو په روزگار يم | چه ژوندون ورته آسان دي بې مخلصَ
د رحمان د زړه دمه په هيڅا نه شي | مسافر غوندي حيران دي بې مخلصَ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ض

که ته نه کړې په بل چا باندي غرض　　بل به نه کاندي په تا باندي غرض
که گدا د بل په غولي غرض نه کړي　　سپی به نه کړ په گدا باندي غرض
په ساحل کشتي د هيچا نه ډوبيږي　　که ځوك نه کا په دريا باندي غرض
خلوتيان په خپل خلوت کښې فراغت دي　　د رسوا دي په رسوا باندي غرض
دا دنيا په احمقانو ده ودانه　　دانا نه کا په دنيا باندي غرض
زه رحمان د عشق په درد کښې هسي خوښ يم　　چه مي نشته په دوا باندي غرض

ط

طمع مه کړه په دنيا کښې د نشاط　　بيا به نه مومې نشاط په دا بساط
لکه راغلې بيا به هسي ځني درومې　　دا جهان د رهروانو دي رباط
تر هر گام لاندي کوهي دي د دې دهر　　ايښې بويه هر قدم په احتياط
و دانا وته په دا جهان ښکاريږي　　هم جنت و هم دوزخ و هم صراط
په عاشق به هيڅ دهشت د رقيب نه وُ　　که ئې نه کړي له خوبانو اختلاط
له کم ذات بې ديانته بې نمازه　　طمع مکړه د نيکۍ د يو قيراط
غم د ترکو تر رحمان هسي چاپير شه　　لکه وسکني جامه په چا خياط

(c) ketabton.com: The Digital Library

ظ

اومه کله دي پاخه وایي واعظ   هر چه وایي واړه ښه وایي واعظ
دی چه ما له خپله یاره لري باسي   نور به څه راته اومه وایي واعظ
جار واته ځما له یاره ډیر مشکل دي   زیاتي څه له دوباره وایي واعظ
په خوږو پستو خبرو ئې غلط شوې   دا خواږه خواږه ترخه وایي واعظ
څوك به څه باور د ده په نصیحت کا   چه له یاره جار واته وایي واعظ
زه بې عشقه بل یو کار کولي نه شم   ډیر له عشقه تښتیده وایي واعظ
اعتبار ئې په نرمۍ په گرمۍ مه کړه   دا توده توده ساړه وایي واعظ
اوریدونگي ئې رحمان د ویل نه یم   بهتر دا دي چه نور نه وایي واعظ

ع

په تندي چه آتش بل کړم مدام شمع   څکه بیا موده له خلقو آرام شمع
په انور ئې منور اهل ابصار شو   لا به کله شي ښکاره د انعام شمع
پتنگان ئې لور په لور تر مخ څرخیږي   څکه نه کوي په سول کښې آرام شمع
وسیزه ته ځان ځما په شعله باندي   کړ پتنگ ته په رموز کښې کلام شمع
ستا مجلس د خاص الخاصو سر فرازو   د رحمان په څیر نه مومي هر عام شمع

غ

هر یو گل د ستا د باغ روشن تر دي تر چراغ   روشن تر دي تر چراغ هر یو گل د ستا باغ
ستا د باغ و د بڼ زاغ په نظر ځما همای دي   په نظر ځما همای دي ستا د باغ و د بڼ زاغ
د دردمندو په دماغ ستا د در خاوري عنبر دي   ستا د در خاوري عنبر دي د دردمندو په دماغ
د عاشق د تټې داغ په آسمان د عشق آفتاب دي   په آسمان د عشق آفتاب دي د عاشق و تټر داغ
د رحمان د زړه فراغ نه شي نه شي بې خوبانو   نه شي نه شي بې خوبانو د رحمان د زړه فراغ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ف

اورنګ زیب و شاه جهان غوندي اشراف　　صدقه شه تر منصور غوندي نداف
که د تن په لویي لوي دي ته ئې څه کړې　　مه کړه خداي چه کوه طور شي کوه قاف
بلهوس دي عاشقۍ ته هوس نه کا　　دا دروغ دي چه زر دوز شي بوریا باف
د مکې په بزرګي کښې هیڅ شك نشته　　ولي خر به حاجي نه شي په طواف
که په سل دریا به غسل د ځان وکا　　ګمان مه کړه چه به سپی شي پاك و صاف
کشتي هم چه ډیره ډکه شي ډوبیږي　　د مسرف په ځان بلا شه خپل اسراف
صابرانو صبر پریښود حریصان شول　　نه څه عدل شته په چا کښې نه انصاف
دا څلور واړه مذهبه سره یو دي　　ما و تا په کښې پیدا کړ اختلاف
د همه واړه ملکونو څښتن خداي دي　　که دروغ دي که جنّت دي که اعراف
شهیدان نه دي هغه خون فروشان دي　　چه خوني ته خون بهانه کا معاف
د کاذب ژبه په خوله کښې وچه ښه ده　　لکه توره د لرګي وي په غلاف
د دیوال په سر به څو زغلي تر کومه　　دروغژن چه په دروغو وهي لاف
آب و تاب د ناکره مهر وي همره　　څو نظر پرې شوي نه وي د صراف
د دنیا په دولت ناز مه کړه رحمانه　　دا یو موي دي په نظر د مو شګاف
مدح و هجو د حبیب و د رقیب کړم　　رحمان نه زده بله هجو نور اوصاف

(c) ketabton.com: The Digital Library

ق

چه پاي بند شه د ليلي په اشتياق مجنون واچاوه و نورو ته طلاق
چه د مى و د طرب په خوند خبر شه فراموش کړه صوفي نفل د اشراق
جام د ميوو دي يا رقص د خوبانو په هر ځاي چه بله جمع شي عشاق
پۀ نسيه و نظر نه کاندي بې نقده که څوك حوري ورته ستايي يا براق
چه حاصله د دلبر يگانگي شي د دويئ خبري نه کاندي مشتاق
حرکت له ځايه نه کا لکه شمع که ئې اور په سر بليږي په تاراق
خوښ وي هسي د خپل يار په درد و غم کښې ته به وايې چه بادشاه دي د آفاق
هسي محو وي د عشق په مي ناب کښې چه خبر نه وي په وصل په فراق
که ظاهر په صورت وي په معني نه وي لکه کښلي د لا لفظ وي په اوراق
څو ئې تن په کار و زار کښې فنا نه شي نه جار باسي مخ آسونه د عراق
د عراق آسونه کار په اشارت کا په وهل په کوتل کار وي د ايلاق
چه خداي پوه کړل د ښو په ځښل پوه شو چه پوه نه شو نه پوهيږي په شلاق
که ئې سر ځي که ئې مال ځي خداي دي نه کا د طالب و مطلوب تر مينځ نفاق
د قسمت پارځي په لاس نيولي ناست يم نه پوهيږم چه به جفت شي که به طاق
ته چه پند وايې ناصحه و رحمان ته کاشکي نور کړې هغه کښلي د ميثاق

خدايه څه شه هغه ښکلي ښکلي خلق په ظاهر په باطن سپين سپيځلي خلق
هيڅ خندا مي له دې خلقو سره نه شي ژړوي مي هغه تللي تللي خلق
خبر نه يم چه و کومه خوا ته لاړ شه ليدل نه شي هغه ما ليدلي خلق
لکه ځگ چه د اوبو په مخ کښې درومي هسي درومي په دنيا راغلي خلق
دريغه يو ځله خو بيا په دنيا راغلي له جهانه په ارمان وتلي خلق
هزار حيف دي چه په خاورو کښې لاړه شي په چووا و په چندڼ لړلي خلق
رحمان هسي گوښه خوند له خلقو بيا موند چه هر گز نه دي دا خوند موندلي خلق

(c) ketabton.com: The Digital Library

ك

زړه مي تراشي د بڼو په تیره نوک ماتوي مي دو دیرش غاښ واړه په سوک
په غمزو د تورو سترګو یم وژلي ژوبل ژوبل پړوکي پړوکي یم ټوک ټوک
که ناريې وهم که خاوري په سر لونم ناروا شه که پروا لري یو څوک
لکه ګل چه څوک د طفل په لاس ورکا هسي رنګ دي ځما زړه کړ شوک په شوک
د آسمان په نیلي سور لکه آفتاب شي د زربفتو دستار کیږدي په سر هوک
که له ډیره درد و غمه مي زړه وچوي ورته هیڅ دي ځما درد و ځما دوک
درست جهان ئې په غم ډوب کړ سر تر پایه که ګدا دي د دې دهر که ملوك
که انصاف لري په زړه کښي منصفانو راشي ګورئ د دلبرو دا سلوك
زه به ولي د خپل یار ثنا نه وایم چه سحر سحر ناريې وهي تل غوك
چه مین د دلبرانو په جمال شوې اي رحمانه ځان وژاړه کوك په کوك

په ښایست ځما دیار نه دي خبر څوك که خبر شي پريې به نه ږدي دغه در څوك
د دنیا چاري همه واړه فاني دي بر ناحقه خاوري لوني په خپل سر څوك
چه قبول شي په درګاه د مهرویانو د هغه په خیر به نه وي بختور څوك
که ځما د یار په مخ د چا نظر شي و به نه کاندي بل خوا وته نظر څوك
د دیدن طاقت ئې هیچا څخه نشته و آفتاب ته کتي نه شي برابر څوك
که هر څو دلبران ډیر دي په جهان کښي بل به نه وي ځما یار غوندي دلبر څوك
عاشقي یوه پایه ده عجائبه دغه کار کولي نه شي هم هر هر څوك
له هجرانه بله سخته بلا نشته خداي دي نه کاندي زخمي په دا نشتر څوك
مخ به بل خوا ته هر ګز و نه جار باسي چه شي ستا په خمارو سترګو ابتر څوك
و به نه رسیږي تا ته په آسانه ستا په غم چه خاوري نه کاندي په سر څوك
ارمانونه به کوي زار زار به ژاړي چه حاصله ګونټه نه کا په شش در څوك
همره نوم د عاشقۍ ور باندي مه ږده چه د یار په غم کښي نه شي قلندر څوك
هغه نه کاندي نظر و سیم و زر ته چه په لور د خپل آشنا کاندي نظر څوك
په ګلونو د ګلزار به میل نه کاندي چه خوبونه کا د یار په خاکستر څوك

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې رهبره يون د عشق په لاري گران دي — دلته بويه چه پيدا کاندي رهبر څوک
چه بيلتون په سترگوويني آشنائي کا — د رحمان په څير به نه وي بې هنر څوک

چه مشغول نه وي د ترکو په جمال څوک — نور به څه کا په دنيا کښي اشتغال څوک
چه ئې قيل و قال له ياره سره نه وي — له نور چا سره به څه کا قيل و قال څوک
د بل خط په عبارت به نظر نه کا — چه نظر وکاندي ستا په خط و خال څوک
چه په اصل کښي خداي نه دي پيدا کړي — ترو به څه غواړي د ستا د مخ مثال څوک
نور خوبان دي ست تر مخه پوري هسي — لکه بل کا د آفتاب په مخ مثال څوک
چه عنقا شو اهل دل په دا دنيا کښي — ترو به څه وايي و چا وته احوال څوک
که عاشق په عشق کښي ژاړي هيڅ گرم نه دي — په دا هسي درد کښي نه لري مجال څوک
سر خروئی د هر سړي په جگر خون ده — نه هغه چه په سر واچوي سور شال څوک
مخ روښي دي د عاشق په خپلو اوښو — په دانه شي چه ئې مږي په رويمال څوک
سړی بويه چه په نيك عمل نازيږي — نه چه ناز کا د دنيا په ملك و مال څوک
د دنيا چاري فاني دي مرد هغه دي — چه نظر کا په حرام و په حلال څوک
هر چه کر کا دا وربوشو غنم غواړي — له خاطره دي بيرون کا دغه خيال څوک
که ئې شعر د رحمان مهمند تر غوږ شي — غوږ به نه باسي په شعر د خوشحال څوک

چه علاج کولي نه شي د قسمت څوک — ترو به څه وايي و چا ته نصيحت څوک
غم د چا په ځان پيرزو دي باري څه کا — چه د خداي په کړه کښي نه لري قدرت څوک
هغه چاري چه موقوفي په تقدير دي — کړي ئې نه شي په محنت په مشقت څوک
که نظر کا و قضا و هم رضا ته — په هيڅا باندي دي نه کا ملامت څوک
د مطلوب جفا واړه هنر دي — څه پوهيږي د حکماو په حکمت څوک
د ابليس و رياضت ته دي نظر کا — چه غرور کا په طاعت په رياضت څوک
علت لاړ شي عادت نه ځي له سړی نه — خداي ديي نه کاندي په بده چار عادت څوک
زه رحمان د بيلتانه سيلاب يم وړي — که لاس را کاندي د خداي په محبت څوک

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماتوي مي خوله په سوك   خراشي مي زړه په نوك
كه نارې وهم كه ژاړم   پروا نه لري يو چوك
راشي گوري منصفانو   د دلبرو دا سلوك
لكه گل په لاس د طفل   ځما زړه كړي شوك په شوك
د چشمانو په غمزه ئې   ژوبل ژوبل يم ټوك ټوك
د فلك په توسن سور شي   دستار كيږدي په سر هوك
هيڅ اثر ور باندي نه كا   د دردمندو درد و دوك
اې رحمانه چه عاشق شي   ځان دي ژاړي كوك په كوك

چه په زړه مي تور لحد شي د خپل خاك   بې مزه مي شي هم خوب هم مي خوراك
چه د خوب او د خوراك مزه شي ورکه   نور له مرگه برابر شي هغه ژواك
غلط وايي چه څوك عمر ورته وايي   هغه عمر چه تيريږي په پخساك
نن سپيره په خاورو ډكه خوله بهتر يم   چه آخر مي دا خوراك دي دا پوشاك
ځاي لري كه ځان ژوندون په زمكه خښ كړم   چه مي پس له مرگه ځاي دي يو مغاك
گويا شوي دي هغه چه شدني دي   زه پخوا تر هلاكته يم هلاك
زړه چه روغ وي گريوان كله څيراوه شي   له گريوانه معلوميږي د زړه چاك
تن و ځاي و جامه هله پاك پكار دي   چه وړنبي شي د چا زړه له غيره پاك
سړي بويه چه درون بيرون ئې يو وي   نه هغه چه بيرون زر وي درون لاك
له سړيه غرض واړه سړي هوښ دي   نه چه سر كښې ئې طره وي يا مسواك
د دنيا چاري همه واړه فاني دي   څوك يو دوه ورځې خوشحال وي څوك غمناك
په ساعت كښې څوك خوشحال كا څوك غمناك كا   دا خويونه هميشه دي د افلاك
چه څه كاندي واړه خداي دي نور څه نشته   رحمان څه دي څه ئې واك څه ئې ادراك

(c) ketabton.com: The Digital Library

گ

زغره واغونده ملا وتړه په جنګ — دغه پسه معرکه کوه د ننګ
و بې ننګ وته د ننګ خبري مه کړه — يا ځان وګڼه په خپلو وينو رنګ
ننګيالي چه يو ځل مخ کا په يو لوري — نور هيڅ نه ويني کوهي وي که ګرنګ
هيڅ له ځايه له جهانه خبر نه وي — چه څراغ په نظر کيوزي د پتنګ
د بلبلو و چمن وته پرواز وي — سمندر کا مدام اور وته آهنګ
که جهان و بې هنرو ته فراخ وي — يو لحد دي هنرمند و لره تنګ
هغه ښهر جوهري لره زندان وي — چه يکسان وي په کښې لعل و مردار سنګ
آسمان زمکه دواړه ژامي د نهنګ دي — څه به زيست کا څوک په خوله کښې د نهنګ
په ښادي ئې هيڅ ښاد مه شه که دانا ئې — غم ښادي دي د دې دهر څنګ په څنګ
که رحمان د هغو تلليو وصال مومي — تير به نه کا په دا دور کښې يو درنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ل

ایښي مي پر سر دي ستا د مخ د میني گل
بیا میتور لیمه دي ستا د زلفو تور سنبل

ته چه آئینه په لاس کښي واخلې حیرانیږي
زه له کومه راوړم صبوري او تحمل

گرزې په چمن کښي منگل ډکه وړې د گلو
خداي زده چه گلونه وړې که زړونه په منگل

هم مي مښك لیدلي هم عنبر دي په جهان کښي
شاباش شاباش شاباش ستا په زلفو په کاکل

نه به ستا د مخ په څیر گلشن وي چا لیدلي
نه به وي څما په څیر آهونه د بلبل

هسي تغافل کا ستا په جور و په جفا کښي
خلق حیرانیږي د رحمان په تغافل

هیڅ مي نه کړه په دا عمر کښي حاصل
هسي پاتي شوم مردود و ناقابل

ما لا بوي هم د وصال موندلي نه دي
تش په توره مي خداي نوم کړ واصل

هسي ډوب یم د گناه په دریابونو
چه په سترگو مي و نه لیده ساحل

له وطنه مي په هر زمان وباسي
رقیبان ئې را پسې کړه محاصل

که بلا ده که جفا ده که وفا ده
دا همه واړه په ما کړه خداي نازل

د دنیا په پلیتۍ مي ځان پلیت کړ
حیف دي دا چه نه عالم شوم نه جاهل

توره بریره مي شوه سپینه زه حیران یم
چه رحمان لا نه بالغ شوم نه عاقل

مه غوږ باسه د نا اهلو قیل و قال
پکار نه دي قیل و قال د بد سگال

یا به فخر په خپل اهل په نسب کا
یا به فکر کا د مال و د منال

یا به هسي پوچ گویي کاندي آغازه
چه مضمون ئې نه مردار وي نه حلال

د دانا او د نادان صحبت دي هسي
لکه گڼ شي و بله لعل و کوتي لال

لکه لعل و کوتي لال چه و بله گڼ شي
یا صحبت شي د عیسي و د جلال

هغه عمر چه تیریږي بې هم جنسه
ترو به څه وي د هغه عمر احوال

د دنیا چاري فاني دي مرد هغه دي
چه خبر شي په ثواب و په وبال

آب د سیند لا څه محال لري په تله کښي
د دنیا د چارو هیڅ نه وي مجال

د دنیا چاري په مثل خواب و خیال دي
څوك به څه کا اعتماد په خواب و خیال

لکه مال و ملك په خوب کښي ور څرگند شي
خو چه ویښ شي نه ئې ملك وي نه ئې مال

لکه څگ چه د اوبو په سر لیده شي
که ئې واخلي هیڅ ور نه شي په چنگال

لکه دود چه غرونه غرونه څرگندیږي
تار په تار شي په یوه نري شمال

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه یخ چه د سږو په زور شي جمع   هیڅ ئې نه وي د آفتاب په مخ مجال
په یوه ساعت ئې ساز بیا ئې ویران کا   خاوري ختي دي په لاس کښې د کلال
د مجاز په معشوقو کښې وفا نشته   ما هزار ځله وکښلي دي دا فال
اعتماد ئې په ښادئ و په غم مه کړه   نه ئې هجر په قرار دي نه وصال
گاه تور کودي په مخ باندي را کیښ شي   گاه ئې را کیښ شي په مخ باندي رویمال
لکه مالگه چه څوک کیږدي په اوبو کښې   زه هم هسي سر زده یم په مثال
چه د مرگ و تاخت و باخت وته نظر کړم   صورت وینم د میږي په څیر یا مال
که وصال مي د یار بیا موند هاله سیال یم   گنه نه یم زه رحمان د هیچا سیال

بیلتانه دي هسي خوار کړ ځما دل   چه له ځانه ئې ویزار کړ ځما دل
عاشقئ همره داغونه دي پرې ایښې   چه تمام ئې لاله زار کړ ځما دل
چه د زلفو په کمند سره دي را کیښ   په بلا دي گرفتار کړ ځما دل
ستا چشمانو په کښې هسي مقام وینو   چه له غیره ئې ویزار کړ ځما دل
لاس و پښې د خلقو نسي دعا غواړي   میني هسي منت بار کړ ځما دل
بې سببه چا آزار موندلي نه دي   تا په څه سبب آزار کړ ځما دل
زه رحمان خو منت بار د عاشقئ یم   چه مین ئې په دلدار کړ ځما دل

چه له نازه پوشیده لري چشمان خپل   څه به وینې مقتولان و مظلومان خپل
چه ښکنځل راته به قهر قهر کاندي   دا لا وگڼې په ما باندي احسان خپل
گفتگو په اشارت کاندي له نازه   کله اسم د چا اخلي په زبان خپل
په گریبان باندي چه ټک وهي غوټئ   عاشق کښیباسي لاسونه په گریوان خپل
خریدار ئې له حیرته بې شعور شي   چه د حسن رخت څرگند کا په دکان خپل
چه خپل مخ په آئینه کښې ور څرگند شي   خود پخپله سرفرو کاندي په ځان خپل
چه هر څوک ئې عاشقئ وته هوس کا   گویا لوبي کا په دین و په ایمان خپل
هیڅ صرفه د چا په سر و په مال نه کا   ما لیدلي دي پخپله مطلوبان خپل
مجنون ملك د عاشقئ خو هاله خپل کړ   چه په اور باندي ئې وسو خان و مان خپل
هیڅ د سترگو غړولو خوند ئې نه وي   چه رحمان په سترگو نه وینې جانان خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

م

ژوبل ژوبل د خوبانو په نگاه یم   لا تر دا نه زیات غوڅیږم چه پناه یم
چه یوسف غوندي هزار په کښي پراته دي   بندیوان د هغه سیب ذقن په چا یم
چه ئې قد و قامت ووینم په سترګو   عندلیب په سهي سرود خپل آه یم
د سپین مخ د تورو څڼو له رغبته   منت بار د هر سفید د هر سیاه یم
د رقیب خبري وړم د یار دپاره   دعا گوي هم د نیك خواه هم د بد خواه یم
ښاخ د زلفو ئې پخپله خداي را ټیټ کړ   گنه زه د یار تر قد پوري کوتاه یم
بې له عشقه که مي عیب که مي هنر دي   نه خبر په عبادت نه په گناه یم
ځان هر گوره ناآکاه را ښرگندیږي   له هغي ورځي را هسي چه آکاه یم
بې صبرۍ که یار په وصل کښي مهجور کړم   د پسرلي په مرغزار کښي وچ گیاه یم
له اوله ټټر ووهم بیا آه کړم   په نارو نارو خروس د صبحگاه یم
په جذبو جذبو ئې را کښوم و ځان ته   هغه یار مي کاهربا دي زه ئې کاه یم
لکه بار دوني پوخ شي څني رژي   زه هم هسي بار تړلي سر براه یم
اوس مي ځاي په دا جهان کښي پاتي نه شه   خوزیدلي تر څهل و تر پنجاه یم
د رقیب علاج آسان دي بلا دا شوه   زه رحمان له خپله یاره ناویساه یم

که مي ښوك په فقیري شمیري فقیر یم   که مي ښوك په امیرۍ شمیري امیر یم
د دلبر و صدقې لره ئې غواړم   هسي نه چه په دنیا پسې زهیر یم
د خرقې خدمت مشکل دي او که نه وي   زه هر دم و دغه چاري وته خیر یم
هم پند اخلمه هم پند وایم هر چا ته   زه د ځینو یم مرید د ځینو پیر یم
په هجران کښي خیال د یار را سره مل دي   په زندان کښي د یوسف سره اسیر یم
په خندا کښي مي ژړا ده لکه شمع   له عالمه پټ پنهم د ځان په ویر یم
آزادي تر دا په هورته بله نشته   چه بندي د یار د زلفو په زنځیر یم
چه همیش په غوړ ناري د هجران اورم   رحمان ځکه د خپل یار و مخ ته ځیر یم
خوشحالا و دولتا مي غلامان دي   زه رحمان په پښتو ژبه عالمگیر یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه یو دم د ستا له غمه بې غم نه یم | بې غم ستا له ذکره فکره یو دم نه یم
هر زیارت لره چه ځمه مراد مي نه يې | زه زائر د میخانې د حرم نه یم
ستا د در په تورو خاورو باندي خوښ یم | بې تا خوښ په تماشا د ارم نه یم
چه د ستا په تماشا یم خبر شوي | نور خبر په تماشا د عالم نه یم
بې د ستا له زیبا مخه و بل مخ ته | منتظر د یوې ستني تر سپم نه یم
که د ستا د ښکلي مخ عاشقان ډیر دي | زه په واړو کښې اول یم دویم نه یم
که له غمه دي و نه مرم هاله وایه | چه یا دیو یم یا دواب یم آدم نه یم
زړه مي ستا په غمزه غوڅ دي غزا وشوه | که په لاسو په پښو روغ یمه ګرم نه یم
سم قامت لکه الف یم په راستي کښې | لکه غشي زه فساد لره سم نه یم
خم د زلفو یم محراب د کږو وروځو | زه د مار و د لړم په څیر خم نه یم
کم و بیش که مي له لاسه واقع کیږي | یم سړي شکم لرم بې شکم نه یم
زه رحمان د بیلتانه له غمه ژاړم | واقعه ده ډیره ګرانه هیڅ ګرم نه یم

زه دا هسي دیوانه او مجنون چا کړم | له رواجه له رسومه بیرون چا کړم
نه پوهیږم چه دا چاري په ما څوك کا | لیوني د خپل نګاه په افسون چا کړم
کومي سترګي کوم باڼه کومه غمزه ده | ډوب شهید غوندي په خاك و په خون چا کړم
توان توفیق خو د فتنو را څخه نه وو | په فتنو د تورو سترګو مفتون چا کړم
رحمان هیڅ له خپله ځانه خبر نه یم | چه دا هسي رنګ زبون و محزون چا کړم

زه له دې دنیا له تلوني په شتاب یم | لکه پاڼه د خزان پښه په رکاب یم
که هزار آبادي کړمه په جهان کښې | غرض دا چه نهایت خانه خراب یم
که مي اصل د حیاتو له اوبو دي | بیا خو دا چه د اوبو په سر حباب یم
دا جهان قصاب خانه کړه خداي و ما ته | پابسته ولاړ به غولي د قصاب یم
چه د خداي له معرفته خبر نه شم | معلومیږي چه یا دیو یم یا دواب یم
که صورت مي د سړي دي زه ئې څه کړم | په معنیٰ کښې د چارپایو په حساب یم
لکه بت چه په رڼو سترګو اوده وي | هسي زه په بیداري کښې وړي خواب یم
په طاعت په عبادت مي زړه یخ نه کړ | همیشه د معصیت په اور کباب یم
سر د خداي و عبات ته ایښوي نشم | مدام ډوب د ګناهونو په دریاب یم
چه و خپلو ګناهونو ته نظر کړم | سزاوار د هر عذاب د هر عتاب یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه څوک چه په خره سور وي مخ ئې تور وي   زه هم هسي تر څښتن پوري بې آب يم
غزا وشوه که گفتار کوم په ژبه   زه رحمان چه کردار نه لرم کذاب يم

په يوه غمزه د سترگو ئې فنا شوم   سر تر پايه بې بنياده بې بقا شوم
ما د يار له غمه دم وهلي نه دي   که مي دم وهلي نه دي هم رسوا شوم
ښه چه تن مي توي تومنه شه په عشق کښي   هاله څاڅکي د شبنم وم اوس دريا شوم
زه د يار و مخ ته گورم يار و ما ته   چه داخل په تماشا شوم تماشا شوم
په هجران کښي که گدا وم کند په غاړه   په وصال کښې ئې بادشاه د امرا شوم
بادشاهي د گدايانو په دعا شي   زه رحمان ځکه بادشاه يم چه گدا شوم

تر هغه حده په هورته بد سړی شوم   چه د درست جهان په سترگو کښي اغزی شوم
دنيا واړه خپله زيست و روزگار کاندي   خو يو زه په دغه بار کښي کوډ لرگی شوم
تمامي جهان لمن را څخه نغاړي   سپين زړوکي مي اغوستي تور کودی شوم
هيڅ حاجت د هنر نشته و نصيب ته   غزا وشوه که مهمند يا داودزی شوم
د نوح زوي هم د نيك نيکه نمسی و   گڼه زه هم د يو نيك نيکه نمسی شوم
کل وسواس له احتياطه پيدا کيږي   زه له ډيري هوښياري نه ليونی شوم
اوس عطا د آدميت را باندي وشوه   چه رحمان د هغه يار د کوڅې سپی شوم

د هجران له ډيره غمه ولي نه مرم   له دې هسي رنگ ماتمه ولي نه مرم
چه يو يار له بله ياره جدا کيږي   د دې دهر له ستمه ولي نه مرم
چه په هر سحر ځما په ژړا خاندي   له دې هسي صبحدم ولي نه مرم
يار چه يار په سترگو نه ويني خو مرگ دي   ترو زه بې له خپل صنمه ولي نه مرم
چه په لږه گرمۍ شا کاندي و گل ته   له دې بې وفا شبنمه ولي نه مرم
چه د مرگ خواري په خوا لري رحمانه   لا پخوا تر دغه دمه ولي نه مرم

که مي ونماځي ساقي په يوه جام   تر دا هور ته به نور څه وي احترام
ښه دي ما لره دا فيض د شرابو   چه پرې ووينځم دا د لق ازرق فام
مي خواري که په عالم کښي بد نامي ده   ما تر پښو دي لاندي کړي ننگ و نام

(c) ketabton.com: The Digital Library

په میزان کښې یو سر لعل بل سر کاڼي مساوي ده عاشقي په خاص و عام
عاشقان د سپین رخسار د تورو زلفو څه پروا لري د کفر د اسلام
په مجنون باندي قلم راغلي نه دي که حلال ئې په مخ ورشي که حرام
حلال عشق دي په رحمان باندي راغلي په حلالو کښې مدام وي احترام

و محمود وته نظر کوه مدام چه غلام کړ خپلي میني د غلام
د نیکانو مدعا خو نیك عمل وي ساعت نه گوري که صبح وي که شام
چه د زړه حضور ئې نه وي په نمانځه کښې پکار نه دي مقتدي وي که امام
چه مجنون غوندي په مینه کښې صادق وي رحمان وایم په هغه باندي سلام
هم نغمې کاندي هم رقص کا هم خاندي د رحمان په شعر ترکي د باگرام

زه د یار په درد و غم کښې شادمان یم لکه گل د پریشانۍ په وقت خندان یم
ته څما و بې کسۍ ته نظر مه کړه خداي ساتلي لکه گنج په بیابان یم
لکه ونه د ځنگل په میوه پوره په ویرانه ویرانۍ کښې آبادان یم
یو ویښته مي د صورت بې عشقه نه دي څوکیدار په هر نفس د خپل کاروان یم
د وصال مرغه د اوښو دانو راکړ لکه لعل و در په غاړه د خوبان یم
د کاملي عقیدې له برکته د دونهي په غاړه ناست شاه جهان یم
روښنائي مي په طلب کښې شوه حاصله شپه و ورځ لکه آفتاب په لار روان یم
چه صفت د تورو زلفو د آشنا کړم پلي سر په لویه لار د هندوستان یم
بې مینه مي هیڅ حال د صورت نشته لکه بې مال و متاعه تش دکان یم
د هوس بلبل ویسا را باندي نه کا د افلاس په کبل ډکي د خزان یم
دلبرانو وته خاك تر تلي لاندي د دې نور جهان په سر لکه آسمان یم
چه د یار په دیدن سر و مال ښندمه خلقو واورئ زه هغه عبدالرحمن یم
په هر دم کښې نوې نوې تماشا کړم زه رحمان د خداي وکړو وته حیران یم

په ښه خوي له بد خواهانو بې پروا یم په نرمۍ لکه اوبه د اور سزا یم
و هر چا ته په خپل شکل څرگندیږم آئینه غوندي بې رویه بې ریا یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

قناعت مي تر خرقې لاندي اطلس دي   پټ د درست جهان بادشاه ظاهر گدا يم
د غنچې په څير په سل ژبو خاموش يم   لکه بوي هسي په پټه خوله گويا يم
په ژړا مي د خپل يار ديدن حاصل کړ   د شبنم په څير له گل سره يکتا ينم
هم په دا سپينو جامو معلوميږم   لکه ابر هم گوهر يم هم دريا يم
دراز عمر مي حاصل شه له راستيه   لکه سرو مدام سبز و تازه پايم
که چا لار د عاشقي ده ورکه کړې   زه رحمان د گمرهانو رهنما يم

که هزار ځله نزدې د زړه په ياد يم   زه چه يار په سترگو وينم نا ښاد يم
که يار سل ځله وعدې د وصال وکا   زه له ډيري تلوسې بې اعتقاد يم
په جفا و په وفا ئې لارغه نه شي   پر حذر د ناز پرور په کړي داد يم
د بې نيازو په نياز څه اميد د کړو دي   زه پرون سلطان خسرو وم نن فرهاد يم
که د يار له لاسه اور را باندي بل وي   لکه شمع مستقيم په خپل استاد يم
بې مينه قراري را باندي زوك دي   شپه او ورځ په حرکت کښي لکه باد يم
که همه عمر مي يار په غيږ کښي ناست وي   زه له غمه به د هجر په فرياد يم
يو زمان مي د زړه مراد ونډلي نه دي   پيدا کړي خداي په اصل کښي نا مراد يم
د وصال په يوه کال مگر بر پاي شم   د هفتې په هجر هسي بې بنياد يم
چه ئې نوره نتيجه نشته بې غمه   حق حيران د عاشقۍ په دهه داد يم
په وصال کښي مي د هجر طمع نه وه   اوس حيران مستحير په دا فساد يم
بې له عشقه چه مي پېري شه د پوزي   گڼه نور له جملگي قيده آزاد يم
که مي پيري که مي پلوري چاره نشته   زه رحمان د ښايسته و خانه زار يم

زه د يار په درد و غم کښي غرقاب خوښ يم   په دا اور کښي يې طاقت و بې تاب خوښ يم
که ډوبيږم په اوبو که په اور سوزم   د سرو شونډو په آتش و په آب خوښ يم
چه د يار د خط و خال نښي په کښې وي   زوړند سر په مطالع د کتاب خوښ يم
تر دا پوچه گفتگو چه ئې زه اورم   په نغمه په ترانه د رباب خوښ يم
د ريا تر ناقبوله عبادته   د ساقي په ميو مست و خراب خوښ يم
چه نه علم نه تسبيح نه تلاوت وي   له دې هسي بيدارۍ زه په خواب خوښ يم
د طوبي د وني سوري مي خوښ نه دي   ستا د مخ په لنبو سوي کباب خوښ يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاموشي که هر څو لويه مرتبه ده   زه له يار سره په سوال و جواب خوښ يم
د يار ډيري غمخوارۍ يم عاجز کړي   رحمان ځکه په خوردن د شراب خوښ يم

صبح و شام مي لاس نيولي دي دعا کړم   خواست له خدايه ستا د مهر و د دفا کړم
هيڅ دروغ رښتيا مي نه زده که باور کړې   ستا دپاره هم دروغ و هم رښتيا کړم
واړه نه يې خندول که ژړول کړې   زه پخپله نه خندا کړم نه ژړا کړم
که ته نه يې باري وايه راته څوک دي   زه دا هسي ليوني و مجنون چا کړم
خوب خندا دبيلتانه په زمکه نشته   څه آرام به په دا دشت کربلا کړم
هره ورځ چه مي تيريږي ستا په غم کښي   زه په هره ورځ پوهيږم چه غزا کړم
يو ويښته مي د صورت کوږ شوي نه دي   هسي رنګ دي پټ پنهم په زړه ادا کړم
زړه که يو وي ما خو تا له دي درکړي   مګر نورو لره نور زړونه پيدا کړم
چه مي واغوست سر و پاي د عاشقۍ   زه رحمان دې سروپا بې سروپا کړم

دا ستا درد به په هزار درمان ور نه کړم   دانسته به دغه سود په زيان ور نه کړم
که څوک را کاندي دنيا و عقبیٰ دواړه   عاشقي به دي په اين و آن ور نه کړم
که مي چري لاس د ستا په وسه بر شي   دا نعمت به د جنت په خوان ور نه کړم
څو مي تيغ په پهلو نه دي لګيدلي   ستا پهلو به و رقيب آسان ور نه کړم
څو و نه وينمه ستا سترګي که خداي کا   عزرائيل لره به همره ځان ور نه کړم
معشوقه د عاشقانو دين ايمان دي   زه به چا لره خپل دين ايمان ور نه کړم
ستا تر زلفو پوري نوري زلفي څه دي   په خاشاك به د چمن ريحان ور نه کړم
په رحمان د ستا د لبو مي حرام دي   څو د خپلو وينو جام تاوان ور نه کړم

دا يو څه رنګه ژوندون دي نه پوهيږم   خواب و خيال دي که افسون دي نه پوهيږم
جام د ميو چه د ځان په وينو مومم   ترو زلال که جګر خون دي نه پوهيږم
د پتنګ او د بلبل تر ميان حيران يم   مخ دي اور دي که ګلګون دي نه پوهيږم
په شانه سره دي تار د زلفو بيل شه   که غوځ شوي مي نارون دي نه پوهيږم
عشق به هسي رنګ مقام باندي قائم کړم   چه وصال دي که بيلتون دي نه پوهيږم
د خپل زړه و علامت وته حيران يم   چه موسیٰ دي که قارون دي نه پوهيږم
د رحمان چهره ئې زيړه تر زعفران کړه   خداي زده عشق دي که طاعون دي نه پوهيږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا دي نوي شراب څښلي دي پوهیږم　　په رخسار دي ګل کرلي دي پوهیږم
که هزار ځله لاس سره کړې په نکریزو　　تا ځما په وینو وللي دي پوهیږم
معرکه ځما د مراد نه ده نور څه ده　　رقیبان چه تا بللي دي پوهیږم
څه حاجت دي چه دي خط په ملا لولم　　چه ځما په باب دي کښلي دي پوهیږم
ته خپل جور و جفا څه وایې و ما ته　　ما همه واړه لیدلي دي پوهیږم
چه رقیب او تا غوږونه و بله وروړه　　ما هغه ساعت ژړلي دي پوهیږم
رقیبان ځکه تیري په رحمان کاندي　　چه تا خوا پوري نیولي دي پوهیږم

په لیمه کښې مې مدام　　عکس ګرزي د ګلفام
توري سترګې مې ګلګون شوې　　په آرزو د ګل اندام
بې د سترګو له خونابه　　نه باده لرم نه جام
په طلب د دلارام کښې　　ما و نه لیده آرام
زنخدان ئې خداي کوهې کړ　　وښوئیږم په هر ګام
که ئې خال د مخ غلام دي　　زه غلام یم د غلام
که په عشق کښې ناکام ډیر وي　　دا ناکام دي ځما کام
خوښ یم زه په عاشقۍ کښې　　که نیک نام یم که بد نام
په یارۍ کښې مې قبول دي　　ملامت د خاص و عام
د دعا په عوض غواړم　　د خپل یار د خولې دشنام
تر ښکنځلو به ئې ځار کړم　　دغه خپل دعا سلام
تلخ ګفتار ئې راته خوښ دي　　تر کشمش و تر بادام
هم هغه مې مسیحا دي　　چه ئې را کاندي سلام
مخ د یار ماه تمام دي　　رحمان ولیده تمام

څو په صبر په جفا د یار کوم　　څو به موم د نمر و مخ ته ګرزوم
عاشقي او صبوري سره دروغ دي　　زه دا لافي په دروغ څه رنګ وهم
ته و ما ته نصیحت مه کړه ناصحه　　زه دا خپل تخم خپل ځان لره کرم
ما خو زده چه مینه اور ده خداي مین کړم　　دانسته خپسر وا ورته اچوم
سررشته مي خداي د یار په لاس کښې ورکړم　　په هر لور چه مي را کاږي پسي ځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د آشنا د میني لاس ځما گریوان دي — زه په دا کار کښي هیڅ عذر نلرم
عاشقانو باندي حق د معشوقو دي — حق به ولي په باطله بدلوم
ما چه فرض په خپل ځان کړه د یار مینه — ترو له فرضو غاړه څه رنگ غړوم
دا څه ژوند دي چه یار نه وینم په سترگو — زه رحمان په جهان سترگي غړوم

چه له مرگه بې پروا یې په هر دم — دغه هسي غم دي هیر دي په کوم غم
نور همه واړه غمونه به دي هیر شي — که یو ځل در باندي راشي دا ماتم
چه زخمي ئې سبا نه مومې په بیعه — مفت مونده شي نن ساعت هغه مرهم
د مرهمو تیاري در لره بویه — چه لا نه یې د اجل په تیغ کړم
چه د تن له سرایه درومې توښه واخله — تر دا سراي په هورته سراي نشته محکم
د دې لاري تله څه هسي آسان نه دي — مشکلات دي په هر دم په هر قدم
که دي ویره شي له ظلمه له ستمه — ته هم مه کړه په هیچا باندي ستم
که امید لرې له رحمه له کرمه — ستا هم بویه په هر چا باندي کرم
له هر چا سره چه کړې هغه نه مومې — د هیڅ تخم میوه نه درومي برهم
اجر واړه د عمل په اندازه وي — دغه دواړه سره یو دي هم درهم
اوس د ستا رضا نیکي کړې که بدي کړې — نیك و بد دي دواړه کښوي شي په قلم
خداي د رزق په زیرمه مه هیروه کلك شه — تر سړي د سړي رزق دي مقدم
که گڼې چه په حرص سره څه زیات شي — زیات به نه شي د یوې ستني تر سپم
که هزار رنگه تالاش و تردد کړې — د قسمت شوي به نه کړې زیات و کم
ډیر هوا و حرص مه کوه خداي یاد کړه — دي کافي دي د عرب و د عجم
په تا فرض عبادت د خپل څښتن دي — نه لښکري خزانې نې ملک و حشم
ټوك روټۍ یوه شړۍ در لره بس ده — نور همه واړه اسراف دي مسلم
له خوراکه غرض قوت لا یموت دي — نه چه غوښي غوړي وریجي یا غنم
له پوشاکه غرض خپسر پټول دي — نه اطلس و سقلات تاج و علم
که حرص در باندي زور شي مرگ ور یاد کړه — دا علاج دي دغه رنځ لرم محکم
د لحد د تاریکۍ علاج به څه کړې — چه ته دلته کښي ویریږي په تورتم
غفلت هیڅ مناسب نه دي د سپین ږیریو — خوب روانه دي په وقت د صبحدم
مار چه سوړي لره ورشي گوره سم شي — ته د گور په غاړه راغلې نه شوې سم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خم قامت د دنیا کار کړې عمر واړه او په دوه رکعته نفلو نه شوې خم
ځان په خوا تر هغه وژاړه که مرد یې چه په تا باندي ژړا کا نور عالم
نور عالم چه په تا ژاړي انصاف وکړه بې انصافه ته په څه یې خوښ خورم
که زه نه وایم ته خود سترګي روښې کړه کور دي خور شه ته چارپا یې که آدم
اې رحمانه لکه ته چه په خداي ګرم یې بل به نه وي په جهان کښي هسي ګرم

که په سر د هغه یار له لاسه سنګ خورم خداي دي نه کا چه به بله خوا ته څنګ خورم
عاشقي او ننګ و نام دي سره لري څو به عمر واړه غم د نام و ننګ خورم
خداي و ما وته شیرین کړه تر شکرو که د یار له لاسه غشي د خدنګ خورم
د آشنا د بیلتانه په کار و بار کښي همیشه په تندي توره د فرنګ خورم
نوکري د معشوقو کوم په عشق کښي مهینه د بهلول نه د اورنګ خورم
شین لوګي مي په سر چتر دونهه تخت دي ګرد غبار د خپل دولت لکه ملنګ خورم
هم په دا چه له خودئ شمه بې خوري د هجران په غم کښي لپي لپي بنګ خورم
لکه څوك چه نعمتونه د دنیا خوري زه د یار د کوڅې خاوري په دا رنګ خورم
واړه زهر شي څما تر ستوني درومي بې له یاره که همه لا چي لونګ خورم
زه رحمان به څو ژوندی په دنیا پایم چه په بلو لنبو څرخ لکه پتنګ خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ن

هسي تيز درومي دوران / گويا برق دي درخشان
د آسيا په څير گردش كا / په زمين باندي آسمان
ككرۍ دي د سړيو / چه ووړيږي تر دا ميان
پيدا كيږي فنا كيږي / نه ئې حد شته نه پايان
نه ئې حد و نه پايان شته / نه ئې سر شته په سامان
ځني ډول وهي ښادي كا / ځني ويركا د خپل ځان
ځني شمع غوندي ژاړي / ځني گل غوندي خندان
كه يې گورې يوگلزار دي / كه ئې گورې يو بيابان
يوه هسي تماشا ده / چه ئې هيڅ نشته بيان
كيفيت ئې مونده نه شي / په دليل و په برهان
چه ئې كومه خوا رفتن دي / يا ئې چرته دي مكان
خداي خبر دي په دا علم / هيڅ خبر نه دي رحمان

ډير ياران وو د گل خان و جمال خان / پكار نه شه يو په وقت د زارستان
د همه واړو يارنو مخ دي تور شي / كه به ځوك و بله ياري كا په دا شان
چه يو يار په سوري پروت وي بل په اوركښي / و هغو ته به ځوك څه وائي ياران
هيڅ تعريف مي په دا ژبه وايه نه شي / صد رحمت شه په يارۍ د گل خان
تر دا پورته د يارۍ شرطونه څه وي / چه په اور كښي دواړه وسوزي يكسان
چه له آله له اولاده سره وسول / خداي دي نه كا ځوك دا هسي مظلومان
چه په اور كښي يو د بل دپاره سوزي / ما ليدلي نه وو هسي مخلصان
څه رنگ شوخ و هغه اور و هغه خلق / چه ئې مړ نه كړ د اوښو په باران
الغياث دي الغياث دي الغياث دي / چه انسان كا هسي ظلم په انسان
د نمرود چاري مي وليدې په سترگو / چه ئې اچول و اور ته نبيان
هم دې زمكي هم آسمان ته تعجب كړم / چه نه زمكه په نارو شوه نه آسمان
هم دې لويو لويو غرونو ته حيران يم / چه ونه لوښته له ويخه سر غلطان
له دې خپله سپيه نفسه مي زړه بد شه / چه اوبه ځكي يا خواړه خوري په جهان
عالم وايي چه قيامت به په جمعه وي / وليد ما په يكشنبه په دا دوران

(c) ketabton.com: The Digital Library

هزار حیف دي چه دا هسي رنگه چاري   واقع کیږي د دنیا په سود و زیان
په عیسیٰ و په دجال کښې گناه نشته   دا مکرونه دي د نفس و د شیطان
عزیزان ئې څپله ووژل پخپله   دا همه واړه تقدیر دي د سجان
هسي نه چه دا ئې وکړه نور به نه کړي   چه ئې زړه شي هغه کاندي بادشاهان
شاه عالم اعظم وگوره چه ئې سخا کړ   په خونونو واړه ملك د هندوستان
و دارا و اورنگ زیب وته حیران شم   چه ئې څه چاري واقع شولې تر میان
د حسن حسین غزا دي څوك په زړه کا   چه همه واړه په تیغ شو شهیدان
د دوي غوښې اوښو وینو رغړولې   بې حسابه هسي خلق شه طوفان
هر چه اهل د دنیا دي حال ئې دا دي   که سړی دي که پیری دي که حیوان
آدم زاد په زمکه یو بل سره وژني   په دریاب کښې وبله غوښې خوري ماهیان
لکه غوښې چه ماهیان خوري په دریاب کښې   په هوا کښې هم دغه کاندي مرغان
خزنده و پرنده دي د دې دهر   همه واړه یو تر بل مشت و گریبان
مرداري د دې دنیا خو هم دغه ده   ځکه بیرته ځني گرزي درویشان
مکاري د زمانې څه همره نه ده   چه رحمان ئې چا ته وکاندي بیان

دنیا دار د دنیا کار کا زه د دین   خوانین ځما په ملك دي خوشه چین
هیڅ کم نه دي تر سپین مخ د دلبرانو   نلکه ښه دي ځما شعر نمکین
مراد له تورو سپینو واړه دلبري ده   موقوف نه دي دغه کار په تور و سپین
مرتبه د سلیمان چه چا له ورشي   هیڅ پوره نیمگړي نه دي پر نگین
چه رنگین رنگین مضمون پرې ښکلي نه وي   څه پکار دي د بیاض ورق رنگین
خوند په خوله دي نه په څکه نه په خواړه دي   آب و خور که د چا تلخ وي که شیرین
غرض خوب دي که په خس وي که په خاوره   څه حاجت دي په بستر و په بالین
مصریٔ توره هم په بد غلاف کښې زنگ شي   خداي څوك مه کړه د بدانو همنشین
څه عجب که په ورځ مهر په شپه ماه شي   د رحمان آشنا چنان دي هم چنین

چرته د یار شونډې چرته غم د دل و جان   چرته کتي لال و چرته لعل د بدخشان
پاك ومنزه دي عشق د نفس له خاصیه   چرته چاه د گیډې چرته چاه د زنخدان
لږ تفاوت نه دي د رندیٔ د زاهدیٔ   چرته زلمي جونه چرته کونډې یتیمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

واړه بې وقوف دي چه څوك دين په دنيا پلوري | چرته پنځه ورځي چرته عمر جاودان
ځار شه د هوا و حرص خيال تر قناعت | چرته ملك د مصر چرته ده د غلامان
نه شي د خانانو د ملنگو سره كلي | چرته عزيز خان چرته ملنگ عبدالرحمن

كه پښوا تر آشنايۍ وي بيلتون | ما به نه وُ له چا كړي پيوستون
چه مي يار په سترگو وليد ما گمان كړ | چه هم دا ساعت مي بيا مودنده ژوندون
په نيمگړي داد خبر د فلك نه وم | چه به بيا شي په ستنه را څخه ستون
نن ساعت چه له دې حاله خبردار شوم | سكه تر نن ورځي بهتره وه پرون
هر زحمت چه په ما راشي شكرانه كړم | عاشقۍ تر هسي حده كړم زبون
اوس كه لاس زه و بله مړم هيڅ سود نه كا | هغه چاره چه له لاسه شوه بيرون
لكه نمر په څلورم آسمان ځليږي | محبت ئې له حجابه كړم بيرون
چا چه نښه له ښه مخه را كوله | اوس دي سور په نيلي گرزي د گردون
په دا هسي حال كښې څه رنگ صبوري شي | چه دښمن دي كامراني كا ته محزون
كه په صبر سره تور كاڼي لعل كيږي | لعل ئې مه كړه په دا هسي جگر خون
د دنيا هوس په ما باندي حرام شه | د هوسۍ هسي كړم شپه په ميږتون
دريغه يو ځله هغه ځما په حال شوي | چه و ما ته لولوي صبر و سكون
و رحمان ته ځان هغه گړۍ آسمان شي | چه د ستا په غم كښې ناست وي سر نگون

كه ترې ولوښته شاهان و سلطانان | هيڅ نيمگړي په چا نه شه دا جهان
كه هزار هزار فنا شي په يو دم كښې | بيا پيدا شي په يو دم كښې هزاران
د رفتن د آمدن حساب ئې نشته | لكه بحر چه بهيږي بې پايان
يو د بل په غم نه نرم وي نه گرم | هم د هغه زده چه ور ئې شي په ځان
پيغمبر غوندي صاحب تر دنيا تير شه | دا دنيا ويرانه نه شوه په هجران
چه دا هسي عالم لاندي شه تر خاورو | د چا ياد دي ما و تا غوندي سگان
كه غلبيل كړم د تمامي دنيا خاوري | بيا به نه مومم دارا و شاه جهان
بوي د نام و نشان ئې پاتي نه شه | چه دعوی ئې كړه د نام و د نشان
كه دروغ وايم ته ورشه نظر وكړه | د خپل پلار و د نيكه په گورستان
چه ئې ته په دواړو سترگو ښكلولې | گوره څه شوې هغه خولې هغه لبان

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه مدام ئې په قربان قربان بللې اوس دي غبر در باندي وکا چه قربان
د رحمان و سوزان شعر ته حیران یم چه ئې اور بل شوي نه دي په دیوان

فراموش مي کړ د ستا په مینه ځان ځان لا څه دي بلکه عمر جاودان
لکه زه چه ستا د در په خاورو خوښ یم همره عیش و طرب نه لري شاهان
لکه زه چه ستا د غم پنډونه اخلم همره پنډ اخیستي نه شي پهلوان
هسي بې سر و سامان یم ستا په عشق کښي چه آګاه نه یم په سر و په سامان
هسي بې شرابو مست یم ستا په مینه چه خبر نه یم له زمکي له آسمان
دا به څه رنګ شي چه ته د کال وعده کړې په ما نه تیریږي بې تا یو زمان
تمامي عمر د ستا په طلب ورک یم لټوم دي په هر ښهر په بیابان
که له دره ئې شړې که ئې پریږدې ته ډیر مین دي ستا په مخ عبدالرحمٰن

ته چه هسي ګاه یې ترش ګاه یې خندان له عاشق سره کینه کړې که احسان
له احواله دي چا نه زده چه به څکړي کله جور کله لطف کړې عیان
رنځ راحت د عاشقانو واړه ته یې دا دروغ دي چه وصال دي یا هجران
هغه شونډي چه خوږې دي تر شکرو له ښکنځلو ئې عار نه کا عاشقان
رجوعات د ښایسته و چا ته نه وي هر ګز نه وي سرکوزي د سروشان
دغه هسي رنګ ښایست لکه چه ستا دي نشته دا رنګه ښایست د هیڅ انسان
کست تر هسي حده ولي کړې ګل رخه چه له ډیره نازه وژني عاشقان
و هر چا وته چه ستا قوت رسیږي هلته نه رسي قوت د درست جهان
ستا له جوره زهره نه لري چه آه کا که کشور د عاشقانو شي ویران
خوار حیران لکه عاشق دي ستا له دره خداي دي هیڅوک هسي نه کا خوار حیران
لکه ډیر وایي د وصل راحتونه دغه هسي د فرقت دي سخت زندان
د رخسار نښي دي واړه د خورشید دي چه ئې درست جهان له نوره دي روښان
له هوسه دي هر ګل کره خندا شوه چه ئې ولید ستا د حسن ګلستان
کله وي چه نصیحت کاندي عاشق ته که له حسنه دي آګاه شي زاهدان
رنګ روي دي لري رنګ د سرو ګلونو توري څڼي دي ښاخونه د ریحان
سیاهي د نوي خط دي هسي زیب کا لکه ښکلي واړه توري د قرآن
و کوهي ته چه لغزش کاکل خطر وي کل خیرت دي کوهي ستا د زنخدان

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د درو تجلي ده ډېره ډېره   در تاریك شي چه ظاهر شي ستا دندان
ته سلطان د ښایسته و یې دلبره   دا نور واړه ښایسته دي نوکران
که دا نور ښایسته ستوري ویل کیږي   ته خو رشید غوندي صورت لرې روښان
له هر چا چه اوریده شي دغه وایي   چه ښایست دي زړه نه لري نقصان
در و لعل شو ویل د رحمان ځکه   چه د ستا د لعلو شونډو شه گویان

څو به شمیرم زه غمونه د هجران   همره ډېر دي لکه ریگ د بیابان
د سړي د دښمنۍ طاقت مي نه وه   خداي را پیښه دښمني کړه د اسمان
لکه څوك چه د اوښ بار په میږي کیږدي   هسي زه یم په خپل غم پوري ناتوان
لکه اور د بیلتانه چه په ما اوري   چا لیدلي کنه اور دي په دا شان
د یار غم به مي هغه سړي په شمار کړي   چه شمیرلي ئې ویښته وي د خپل ځان
که څوك وایي حال دي څه دي په هجران کښې   په خاطر دي تصور کړي دوزخیان
نا قرار روح مي د یار په هوا والوت   تش صورت مي په ځاي پاتي شه حیران
د یار دم مي زړه په غټو سترگو یووړ   لکه بت چه په دیوال کښي شي حیران
ما وې زړه د مومن عرش دي خبر نه وم   چه به عشق ځما دا عرش کاندي ویران
عاشقۍ ئې تر هغه حده بې هوښ کړم   چه نه هوښ لرم نه سر و نه سامان
لور په لور ئې د تهمت په غونډو ویشت شم   ملامت را باندي وایي درست جهان
چه دا حال ورباندي نه وي ورغلي   په ویل به څه گروهیږي د رحمان

ورکه عاشقي شه هم ئې نوم هم ئې نشان   زه ئې هسي خوار کړم لکه خاك د بیابان
زه د عشق په کار کښې تیر تر سره هم له مال یم   دریغه که په سر مي دا مشکل کا خداي آسان
کښیوتم د عشق په آدم خورو گردابونه   نه په وړاندي تلي شم نه په بیرته گریزان
رنځ د عاشقۍ چه زه ظاهر کړم و طبیب ته   هیڅ ویلي نه شي طبیبان و حکیمان
راشه عاشقي مه کړه رحمانه او که نه وي   تل په اور به ناست ئې که پادشاه ئې د جهان

خـــان سـلــطــان د دې جـــهــــان   آخـــر درومــــي خــــوار حـــیــــران
د قـــضـــا پـــه څـــیـــل تـــړلــــي   پـــه مــــشـــال د بـــنــــدیـــوان
شـــیـــریـــن ځـــان ور څـــخـــه درومــــي   نـــه ئـــې زور شـــي نـــه ئـــې تـــوان
کـــه ښـــنـــدي مـــال و مـــلـــك واړه   هـــیـــڅ رنـــگ نـــه مـــومـــي امـــان

نه ئې مل نه ئې حامي وي   درد ئې ورشي په خپل ځان

در مانده وته ولاړ وي   وزيران و وکيلان

هيڅ داروکولي نشي   کوزکوزگوري حکيمان

بادشاهي ئې پاتي کيږي   زړه ئې چوي په ډير ارمان

چه ئې روح له تنه بيل شي   نور پرې ژاړي فرزندان

يو ساعت وربانديِ ژاړي   آخر صبر کړي خواران

بيا ئې غسل لره واخلي   په تخته باندي عريان

په جامو ئې خوشحاليږي   مرده شو او غاسلان

چه له قبره ئې بازگشت شي   مال ئې يوسي وارثان

په مسند ئې دعوي کاندي   هم دوستان هم دښمنان

سهيلي ئې تالا کاندي   هغه خپل مصاحبان

نام نشان ئې هسي ورك شي   لکه عين بې نشان

نه ئې نقش پاتې کيږي   نه ئې اسم په جهان

دا دنيا آب روان ده   نه شي نقش په آب روان

که هزار رنگ آبادي کا   نهايت خانه ويران

لکه باد هسي به تير شي   هغه دور هغه دوران

دا بيان دور و دراز دي   کوته قطع کړ رحمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

و

که نظر کا څوک په کار د درویشانو خود به ویني وقار د درویشانو
په دغه لاري به ورشي خداي رسول ته که څوک یون کاندي په لار د درویشانو
هر گفتار به ئې د خداي په در قبول وي چه قبول ئې کړ گفتار د درویشانو
هسي گرم بازار بل په جهان نشته لکه گرم دي بازار د درویشانو
په یوه قدم تر عرشه پوري رسي ما لیدلي دي رفتار د درویشانو
همره خلق ئې زیارت کا پس له مرگه چه بازار وي په مزار د درویشانو
پادشاهان د دې دنیا واړه پراته دي لکه خاوري په دربار د درویشانو
هر بهار لره خزان په جهان شته دي خزان نه لري بهار د درویشانو
د جنت د باغ گلونه به ئې هیر شي که څوک ویني گلزار د درویشانو
چه دنیا ئې کړه د خداي د پاره ترکه صد رحمت شه په روزگار د درویشانو
د قارون و حال ته گوره حال ئې څه شه راشه مه کوه انکار د درویشانو
په هر چا چه د عضب لنده کا ښخه خطا نه درومی گذار د درویشانو
درست دیوان د رحمان ځار تر دا غزل شه چه بیان ئې کړ کردار د درویشانو

اوښي نه لري حساب ځما د سترگو بې حسابه شه سیلاب ځما د سترگو
سیاهي مي همه واړه سفیدي شوه هسي پریولی شي کتاب ځما د سترگو
که مي سره دي که مي سپین دي که مي تور دي اوښو یووړ هر اسباب ځما د سترگو
چه رخسار د هغه یار را څخه پټ شي حبطه شي آب و تاب ځما د سترگو
چه گداز ئې په دا گرمو اوښو نه شه مگر گاڼي دي حباب ځما د سترگو
چه مي نقش په زړه سرې شونډې د یار شوې کان د لعلو شه گرداب ځما د سترگو
که نور خلق د آفتاب په رڼا زیست کا مخ د ترکو دي آفتاب ځما د سترگو
ما ئې خیال لره ابلق د سترگو زین کړ قدم نه ږدي په رکاب ځما د سترگو
لکه تښتي وحشیان له مردمانو هسي وتښتیده خواب ځما د سترگو
ما رحمان چه سترگي روڼي په خپل یار کړې اوس محال دي اجتناب ځما د سترگو

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیځوك مه شه گرفتار د تورو زلفو   مه اسیر شه په کفار د تور زلفو
هم په شان د تورو زلفو به پریشان وي   هر چه کاندی انتظار د تورو زلفو
د محشر عالم به کله په قرار وي   څوك به څه غواړي قرار د تورو زلفو
څو ئې صبح د قیامت دمیده نه شي   ورځ به نه شي شب تار د تورو زلفو
مگر شمع د سپین مخ شي باندی بله   گڼه نشته نور انوار د تورو زلفو
تار په تار کا د عاشق د خاطر خونه   چه حلقه شي تار په تار د تورو زلفو
چه تمام جهان ئې نښتي دي په دم کښي   څوك به څه کاندي انکار د تورو زلفو
زه له کوم یوه کمنده سر وکاږم   کمندونه دي هزار د تورو زلفو
په تندی د محتسب کا درّه ما ته   چه پرې راشی درّه دار د تورو زلفو
همره زړونه ئې پیلي په هر تار دي   چه تسبیح کړ خداي زنار د تورو زلفو
ملك د هند و د حبش ئې واړه زیر کړ   چه پیدا شه شهریار د تورو زلفو
ښامارانو غوندي گرزي په گنجونو   نشي هیڅ په زړه کښي ډار د تورو زلفو
که به بل مار چیچل په لاسو یا په پښو کا   په زړه خوله لگوي مار د تورو زلفو
د رحمان تر قلم مښك و عنبر اوري   چه آغاز ئې کړ اشعار د تورو زلفو

که هر څو په صحرا سر شوم هم په کلیو   بیا مي نه موند هیڅ خبر د هغه تللیو
خداي زده کومه خوا ته لاړل حال ئې څه شه   خبر نه یم د گړنگ له پریوتلیو
له دې غمه مي زړه چوي که څوك خبر وي   لږ په ما هم خبر وکړئ خداي ساتلیو
پس له دې به چرته درومي ځاي مو کوم دي   راته وائي د دنیا په سرای راغلیو
گوندی ستاسو په مخ زه پسندیده شم   لاس د خداي ورته ونسی پسندلیو
خبر نه یم چه په باب مي کښلی څه دي   زه رحمان په اندیشه یم له دې ښکلیو

تور لیمه مي د فراق په ژړا سپین شو   دوباره د زړه په وینو کښي رنگین شو
ما وې زه به لا دیدن کړم د یارانو   خبر نه وم چه یاران په کوچ تعیین شو
چا پتنگ غوندي ځان واچاوه و اور ته   څوك ژوندي لکه بلبل په آتشین شو
د مرده ؤ ته د مرگ خوارۍ شوې پیښي   او ژوندی په زندگۍ کښي اندوهگین شو
د قضا سپاهیانو هسي لاس په تاخت کړ   چه پایمال هزار خسرو هزار شیرین شو
چه قدم ئې په آسمان ایښود له نازه   هغه هسی ناز پرور زیر زمین شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه مدام ئې د سنجاب د پاسه خوب کړ   اوس په زمکه بې بستر و بې بالين شو
د رحمان خاطر به ولې پريشان نه وي   چه پريشان ور څخه جمع همنشين شو

تا چه رنګ و ميو ورکړ د لبانو   اور دې پورې کړ په کور د مې خورانو
چه دې جوړه کړه لنده د کږو وروځو   خو به ښکار کړې په حرم د غزالانو
چه دې اسم د زنځير په زلفو کښيښود   معطر دې کړ دماغ د ديوانګانو
په رخسار چه دې د خط غبار ځرګند شه   سر بلنده شوه فرقه د خاکسارانو
کاږه غشي واړه بيرته ځي له نښي   زه آزار کړم ستا ګږو ګږو مژګانو
چه ځما د يار تر مينځه جدايي کا   کاڼي پريوتي په خونه د بدانو
که مې چرې خواست د خداي په در قبليږي   سوال به زه د عمر کړم د مهوشانو
سور پيزوان دې په سرو شونډو هسې زيب کا   لکه جيم په قلم ښکلي کاتبانو
د سرو ټيك دې شهزاده په جبين پروت دې   شينکی خال دې محاصل په بنديوانو
دواړه ليچې دې وکښلی مصرئ توري   در پوهيږم سر به پريکړې د خوارانو
ستا له غمه په ځان زړه د رحمان سوزي   لکه شمع په زيارت د شهيدانو

چه کوټلي دې په تيغ ستا د چشمانو   سر حلقه دې د جمله ؤ شهيدانو
ستا وصال د سر پريکړيو دې دلبره   ژوندی نه مومې جنت بې مردګانو
د پيری سوری عاقل لره ضرر دې   دا مقام دې د سر تور د ديوانګانو
په سرپوښ محل کښې نور د آفتاب نه وي   دا دولت دې نازل شوي په ډاګيانو
هم په دا ځما له سترګو ويني څاځي   چه دې نقش په کښې رنګ دې د لبانو
مشکين خال دې په سرو لبو هسې زيب کا   لکه مهر په مخزن د در مرجانو
ما سوی له ياره هر چه دې رحمانه   واړه کفر دې په دين د عاشقانو

هر ساعت ځما د غوږ په تاوولو   د فلك لاسونه شنه شو تر ځنګلو
همره غم د بيلتانه را باندې راغي   چه حساب ئې نه په خوله شي نه په کښلو
هغه سترګې چه نرګس و هم بادام دي   تيرې توري دي ځما په قتلولو
هغه شونډې چه شيريني دي تر قندو   ما هيڅ فيض ځني بيا نه موند بې ښکنځلو
دا کاږه کاږه باڼه او کږې وروځې   نور څه نه کا بې کږو کږو وهلو
په شپه نوکی د عاشق په وينو سرې کا   سبا پورې کا نکريزي په منګلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ځما د قاتل لاس دي نه پوهيږم　که تر باغ وتلي ښاخ دي د سرو گلو
دريغه مرگ ئې په دنيا کښي نيمه خوا شوي　ښايسته عنچې ئې پرې يستې د گلو
هسي بند شه په کمند د تورو زلفو　چه حيران يم د رحمان په خلاصولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵

د دلبرو په درگاه — نه حرمت لرم نه جاه
غوخوي مي د زړه ولی — د چشمانو په نگاه
همره قدر مي هم نشته — لکه قدر د گیاه
هیخ خبر له ځانه نه یم — چه ئې څه لرم گناه
یو نظر را باندی نه کا — از براى عندالله
که له غمه ئې سر پټ کړم — بل سر نه لرم پناه
د رحمان په خیر دی نه شی — حال احوال د چا تباه

چه ئې ولیده ستا حسن بې حسابه — له دې قصده تاو پیدا شه له آفتابه
په آرزو دي د نرکس سترگي څلور شوې — غنچه سره د زړه په وینو شوه غرقابه
ستا په غم مي سترغلي سرې سرې ناغې شوې — یا خیمې دي سیاه پوشی سره طنابه
که دي زلفي په مخ پیچ و تاب شوې ښائي — ویښته څه طاقت لري د اور له تابه
زه چه خداي د ستا د غم سره آشنا کړم — خوشحالي مي نور نایابه شوه نایابه
سترغلي مي د فراق په ژړا سره شول — د سبزې اثر ئې پاڅیده له آبه
ماه خورشید دي په ښایست پوري شرمیږي — ځکه مخ فنا کوي تر کوه قابه
زه دي پیژنم په اصل کښې خاکي یې — ځان به څو څنډې په گوته له ترابه
څو دي خیال د آشنا گرزي په لیمه کښې — خبر زده کړه ته د اوښو له سیلابه
د رحمان به بخت هاله له خوبه ویښ شي — که ته سترگي ورته پورته کړې له خوابه

ته شهایې شکر لبه — گل رخساره سیم غبغبه
په نادرو کښې نادره — په عجبو کښې عجبه
په جمله ؤ معشوقو کښې — بوالعجب یې منتخبه
بې زیوره ښایسته یې — بې ترتیبه مرتبه
دغه داد د الهی دي — بې تالاشه بې طلبه
آب حیات چه حیات موند بیا — ستا د شونډو له سببه
مخ دي سپین تر سپین سبا دي — زلفي توري تر تور شبه
ستا د مخ عرق دانه ؤ — زینت رانیوله کوکبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښايست مخي دي نښته — تر مشرقه تر مغربه
د وصال مونده دي گران دي — مگر فضل شي له ربه
چه د رب فضل پرې وشي — هغه خلاص شي له غضبه
دا دولت د خداي په داد دي — مونده نه شي له نسبه
عشق څه هسي علم نه دي — چه حاصل شي له مكتبه
مكتب حال د مذهب وايي — عشق سوی دي له مذهبه
د عاشق مذهب هم دا دي — چه دم نه وي بې مطلبه
ستا د حسن په صفت كښي — رحمان گنگ شه له ادبه

په هر زړه چه د يار مينه شي غالبه — بله مينه ئې هيڅ نه وي مناسبه
نوری واړه مرتبې به روته هيڅ شي — كه خبر شي څوك له هسو مراتبه
لياقت ئې هر وگړي څخه نشته — عاشقي يوه پايه ده عجائبه
د طلب له كوتاهۍ نه ويره وكړه — كه هر څو دي لار كوتاهه ده طالبه
عشق څرگند خزانه ده خوار هغه شه — چه څرگنده خزانه شوه ترې غائبه
غوره خط د مهرويانو تر خط نشته — كه هزار رنگ كتابونه كړې كاتبه
هيڅ ئې مه پوښته له فرضو له واجبو — په هغو چه عاشقي كړه خداي واجبه
عاشقان تر سرو و ماله يار ته تير دي — خداي دي دا طايفه نه كاندي كاذبه
زه رحمان د خپل صاحب په رضا زيست كړم — څه پكار دي دا بنده بې خپل صاحبه

ورځ دي تيره په شومي كړه شپه له خوابه — خداي به كله يادوې خانه خرابه
په شتاب شتاب دي تله دي كه پوهېږې — غافل مه شه د دې عمر له شتابه
دلته دم و قدم دواړه په حساب دي — پل غلط د لاري مه ږده بې حسابه
راستولي خداي حساب دي په كتاب كښي — خبر زده كړه له حسابه له كتابه
ته و خپلو نيكو بد وته نظر كړه — چه بدي دي څو تيري كړي له ثوابه
په هغه جهان به څنگه ځواب وكړې — چه پدې جهان عاجز يې له ځوابه
عاقبت به تورو خاورو لره درومې — ځان به څو څنډې په گوتو له ترابه
د كاغذ په كښتۍ سيل به كړې تر كومه — دا كښتۍ به دي مرگي كاندي غرقابه
چه آفتاب يوه نيزه شي بيا به څه كړې — اوس چه سوري له ور تښتې له آفتابه
په آزار د چا راضي مه شه رحمانه — كه خلاصي په قيامت غواړې له عذابه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ورځ ناست ئي بې مطلبه — په شپه خوب کړي بې ادبه
لاس دي وخاته له دواړو — هم له روزه هم له شبه
نه دلې شوې نه هروې شوې — تر مینځ ډوب شوې مذبذبه
عبادت دي په ریا شه — په مذهب کښې بد مذهبه
مدام بند یې په سبب کښې — بې خبر له مسببه
واړه تشې شلونبې شازې — خبر نه شوې له مطلبه
ته اوده وربانديې سور يې — آس دي يون کا بې جلبه
تن دي تش په وره وسه — آس دي داغ کړ بې منصبه
د راکب چه واك پردی شي — سود ئې څه وي له مرکبه
له ژوندیو سره ناست یې — له مرده ؤ مرکبه
هلک لوي شوې په اوبو کښې — اوبه نه پیژنې کبه
لکه کانې یا کودري — په دریاب کښې تشنه لبه
نا آگاه ځان آگاه بولې — دا خبره ده عجبه
مراد له زهده معرفت دي — نه تش ځان وژل اقربه
د رحمان شراب له عشقه — نه انگور نه له عنبه

تا چه په دا تورو سترگو وکاته و ما ته — زړه دي ځما تور کړ له دې نوره مخلوقاته
ما خو چه ته ولیدې هغه ساعت مي ووې — نوره به مي مینه د زړه نه شي له تا ماته
شیخ و زاهدان چه نصیحت وایي و ما ته — نه دي خبر شوی ستا د مخ له محسنا ته
څه شوه که زه انگشت نما شوم ستا په مینه — لا تر ما نه خوښ یې و قاضی ته هم ملا ته
مرم په دا چه ما له تا جار باسي هغه خلق — بیا دي په دیدن تر ما وړنبي در زغلي خوا ته
زه رحمان چه یار ووینم وایم خدایه خیر کړې — گڼه ښاپیرئ ده د بنی آدم له ذاته

که د عقل څه اثر لرې و سر ته — لاس په سر مه شه د هر گیدي و در ته
په نظر د هغو خاوري سره زر کیږي — هر چه نه لري نظر و سیم و زر ته
بې منته جام د زهرو خښبلي ښه دي — نه هغه چه منت بار شي و کوثر ته
د یوسف له جاله زده کړه دغه پسه — وایه حال د زمانې و برادر ته
دې فلك و چا ته هیڅ بخښلي نه دي — چه ئې نه دي راپیرو دي ځیني بیرته
د خروار دعوه ئې وگڼه ممکنه — که رتئ یا جو دانه به ئې وي درته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که له خدایه دي خلقو وته مخ شي   له فردوسه به دي مخ شي و سقر ته
همیشه به در په در گرزي رټلي   د استوګنې ځاي به بیا مومي چرته
د دې سست بدن منت په رحمان باندي   چه له خپله دره تلي نه شي بل درته

چه نظر کړم د خوبانو و رخسار ته   آئینه غوندي حیران شم و دې کار ته
له دهشته ئې ریبار پوښتیدی نه شم   خداي زده څه به ئې ویلي وي ریبار ته
خلوتیان لکه برده په کښي خرڅیږي   غبږ ئې نه خیژي د حسن و بازار ته
ته چه ما پوښتې د یار له حقیقته   څوک د یار خبري کاندي و اغیار ته
درد و غم د عاشقۍ څه همره نه دي   چه ئې عقل د چا رسي و مقدار ته
زه و یار چه خپل غمونه سره شمار کړو   یار و ما ته حیرانیږي زه و یار ته
رحمان هسي وزګار چري دي له عشقه   چه غوږ ونیسي ناصح غوندي وزګار ته

ما د دهر غم وهلي دي په لته   د پیالې د صراحی له برکته
که اوبه دي د حیاتو په تور تم کښي   ساده رویو و ما راکړې بې ظلمته
هغه یار چه و ما جام د میو راکړ   د دښنو ویني مي وڅښې بې شدته
بې خودۍ ئې د دنیا له غمه خلاص کړم   لا مي بیا مونده بیرون له شش جهته
د دښمن په دښمنۍ می خندا کیږي   لکه شمع د مقراض له خصومته
بې خیري مي کل په خیر ده شمیرلې   د زمری په خوله کښي ناست یم فراغته
مړ بهتر دي تر هغه چه څوک بې پت وي   په یارۍ کښي دي خداي نه کا بې پته
داستۍ چه په اور سوزي مراد یې دا دي   زه په اور کښي سوې ښه یم نه بې پته
خداي هاله د سړي یاد شي چه درد مند شي   کمه نه ده دردمندي تر عبادته
زه رحمان په سل حلقو د زلفو بند یم   لا د پاسه سور پیزوان شه بله نته

ستا په مخ کښي چه حساب د جمال نشته   ځکه ما څخه د صبر مجال نشته
ته د سر و د مال ویره په ما مه کړه   ویره ما څخه د سر و د مال نشته
زه په دا سبب له ویري سره ریږدم   چه ستا ویره کښي ثواب دي وبال نشته
که وعده د یوې چاري یو ساعت کړې   د هغې چاري امید مي په کال نشته
د شهید و حال ته ګوره حال ئې څه دي   بې تا هسي ځما حال دي بل حال نشته
روښنائي مي د چشمانو ستا دیدن دي   په دا کور کښي بل څراغ و مشال نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

په جويبار ځما د سترګو سرو ته يې
په دا نهر باندی بل څه نهال نشته
مخ دي بې خط و بې خاله هسي زيب کا
چه ئې هيڅ حاجت په خط و په حال نشته
مخامخ که راته وګورې دلبره
په کاته کښي دي ثواب دي وبال نشته
د آفتاب په مخ کښي هره ورځ زوال دي
ستا د حسن په آفتاب کښي زوال نشته
ستا په يادو کښي رحمان هسي مشغول دي
چه په زړه کښي ئې هيڅ غم د وصال نشته

مخ ته دي نمر وايم زلفي تار تار نشته
سرو که ستا قد بولم د سرو يون رفتار نشته
هر څوك چه د ستا و آتشين رخسار ته ګل وايی
پوچ وايی د اور په مخ کښي وقر د ګلزار نشته
زلفي دي ناحقه خلق بولي په سنبل ضمه
ولي چه له مښکو سره هيڅ د ګياه کار نشته
ما چه غبږ په غوږ و ستا د در د سپيو واوريد
هسي رنګ بلبله په چمن کښي په ګفتار نشته
ستا ديدن هغه کا چه ئې سر په تنه پاس نه وي
ولي چه د سر د ښښتن جور وته لار نشته
يار به د رقيب په لوري خداي نه کا رحمانه سم
ولي چه د سپيو فرشتو سره څه کار نشته

تا خو زده ځما د زړه له احتياجه
نور مې څه پوښتې چه څه غواړې محتاجه
د طالب د مطلوب راز به ما در وښود
که ته نه وې خبر دار له دې رواجه
يار که يار ته حال په خوله نه وايي څه شو
و حکيم ته پټ ښکارګند وي له مزاجه
که ځما له حاله ما پوښتې حال دا دي
چه بې تا مي ورځ تياره ده شب داجه
آشنائي به ما په کوم قوت کوله
که خبر وي ستا د هجر له تاراجه
که په سولو کښي يو خواست د چا قبليږی
خداي دي هيڅوك رنځور نه کا بې علاجه
په رحمان بلا پسې که زهريږي
ته مشغول اوسې له خپله تخت و تاجه

چه خبر شوم د ساقی د جام له راحه
لکه مړي ملاقي شوم له ارواحه
زه چه زلفي د يار ووينم په خوب کښي
په شپه مښك راباندي تر صباحه
سبا زيري د وصال په مهجور کاندی
د هيواد خبر مونډي شي له سياحه
که روا کا خون خوردن د عاشقانو
څوك وتی شي د خوبانو له صلاحه
هر ساقي چه جام د عشق لري په لاس کښي
دا پياله ئې په مستانو ده مباحه
مخ که بې ميني څوك ستايي ستايه نشي
د ممدوح له قدره چا زده بې مداحه
د دنيا ناوې په عقد کښي دين غواړي
ای رحمانه ځان ئې ژغوره له نکاحه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولي تللي يې له ما مدامم په څه؟ ترهيدلی يې هر صبح و شام په څه؟
زه هر صبح و شام دعا کوم و تا ته ته و ما ته کوې دشنام په څه؟
هميشه لکه وحشي په وحشت گرزې يو ساعت را سره نه يې رام په څه؟
هميشه را څخه درومې په وړاندي لکه عمر بيرته ته ږدې گام په څه؟
راته وايه زه به هم هغه کومه غمازانو ته بخښې انعام په څه؟
لږ پرهيز کړه له رقيبه خداي د پاره گډوې سره حلال حرام په څه؟
رحمان ستا په مخ بې څښو هم مين دي بيهوده دي ورته کيښود دام په څه؟

ولي نه گورې و ما ته سم په څه؟ زياتوې د غمزده ؤ غم په څه؟
ستا په غم کښې چه ما ويني عالم ژاړي ژړوې را سره نور عالم په څه؟
په مطلب دي د سرو شونډو نه پوهيږم چه مې ويني د زړه څښې هر دم په څه؟
ستمگار چه ستم کا بهانه کاندې ته په ما باندي کوې ستم په څه؟
مه کړه خداي چه څوک بې ياره خوښ خورم وي زه به اوسم بې تا خوښ خورم په څه؟
و دې خپلو برندو سترگو ته دي وايه چه ورژني مي قلم قلم په څه؟
لږ ئې وپوښته چه حال دي د زړه څه دي د رحمان له سترگو څاڅي نم په څه؟
رحمان خود پخپله گرم يم چه مين شوم ولي نور عالم مي بولي گرم په څه؟

که څه وايم له هجرانه وايم څه؟ له دې درده بې درامنه وايم څه؟
توان د دم وهلو نه لرم و يار ته چه توان نه لرم بې توانه وايم څه؟
چه ئې ووينم له ځانه خبر نه يم چه خبر نه يم له ځانه وايم څه؟
د خپل زړه له حاله هيڅ را ويل نه شي له بې نامه بې نشانه وايم څه؟
د عشق راز چه هيچا نه دي بيان کړي ترو به زه له بې بيانه وايم څه؟
د خپل يار له غمه درست په وينو ډوب يم له دې هسي رنگ طوفانه وايم څه؟
زه چه پروت يم د هجران په تناره کښې د وصال له گلستانه وايم څه؟
سر و مال د سړي لوټ کړي زړه ئې يوسي له دې هسي دل ستانه وايم څه؟
زاغان بولي بلبلان شړي له باغه د دې دهر له باغبانه وايم څه؟
هر چه وايم تر همه واړو بهتر دي زه رحمان به له جانانه وايم څه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه شوکه خاموش یم ستا د عشق له آه سرده ستا ځما له مینی خلقه واړه خبر ده
هیڅوك دي په خوله د عاشقۍ لافه و نه کا کله هم پټیږي وچي شونډي ګونه درده
اهل د دنیا واړه نامرد دي رنګ ئې ورك شه خداي دي ملامت د هیڅا نه کا له مامرده
کله بې دردانو لره زړه د چا ور درومی زه به صدقه کړم سل بې درد تر اهل درده
بې د ستا د عشق د شهیدانو له خاکدانه کله زرغونیږي سره لاله له هره ګرده
یو خوشحال یوکم سل خټك نور په طبیعت کښې ځار شه د رحمان سره بني له یوه فرده

که ځما مینه په تا ده خطا نه ده که بې تا ده ناروا ده روا نه ده
څوك چه بې د ستا له مخه بل ته ګوري آئینه ئې نا صفا ده صفا نه ده
هر عاشق چه پخپل یار پسي ژړا کا دا ژړا واړه خندا ده ژړا نه ده
د دنیا په تماشا چه څوك نازیږي خو هم نن ئې تماشا ده سبا نه ده
که ته سل ځله له ما سره جفا کړې ستا جفا واړه وفا ده جفا نه ده
هغه تیر شو چه مي مینه په غلا غلا کړه اوس په درست جهان رسوا ده په غلا نه ده
معشقوقه که د خپل سر په بها مومی و رحمان وته ویړیا ده بها نه ده

له اغیار سره خندا څه پکار نه ده له اغیار سره سودا څه پکار نه ده
سل یارئ د یوه یار د پاره کیږي آشنائې د هر آشنا څه پکار نه ده
هر بلبل به دي ثنا کا که ته ګل شې په خپل ځان خپله ثنا څه پکار نه ده
عشق د بوي په څیر په پټه خوله څرګندوی په دا چارو کښې غوغا څه پکار نه ده
د عشق درد واړه عاشق لره راحت دي د دې هسي رنځ دوا څه پکار نه ده
بد له بدو سره بویه نیك له نیکو د جفا په ځاي وفا څه پکار نه ده
عاشقي حرص و هوا دي سره لري د بیمار په ځان هوا څه پکار نه ده
عاشقي یو نادر کار دي په جهان کښې ولې بې خدانه سودا څه پکار نه ده
که ئې کړم هم ئې هیڅ نه ګڼم سوګند دي وابستګي د دې دنیا څه پکار نه ده
د دنیا مینه بې کاره اوریدي شي چه مي ولیده رښتایا څه پکار نه ده
که رحمان په جهان ډیر پایم دلبره زندګي ځما بې تا څه پکار نه ده

ګوره بیا به څوك ادا کا په زړه غونډه چه دا هسي مسته درومي مخ بر بنډه
ته چه ګل د آشنائی له باغه غواړې خبر زده کړه د هجران له خارو خنډه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما رستم د زمانې ولید په سترګو چه د یار له جوره ژاړي لکه کونډه
طالبان که مرور دي هم پخلا دي بې مطلوبه به د چا نه رسي دا هنډه
د عاشق د لاغرۍ سبب هم دا دي چه فرقه د معشوقو شوه په زړه ټنډه
زه به حوري د جنت بې یاره څه کړم خداي دي سرو د چا نه کاندي ارهنډه
سخت ساعت د بیلتانه به مي هیر نه شي که را ډکه شي د تور لحد ګور هنډه
زه رحمان د هغه حسن ثنا خوان یم چه جرګه د عاشقانو وي پرې پنډه

ستا په عشق کښې هسي خلاص یم له شعوره چه یوه خبره نه لرم منظوره
طبیبان وایی چه صبر دي دارو دي خداي څمونږ فرقه پیدا کړه نا صبوره
توري هر چري تړلي په دښمن شي یاره ستا سترګي دوستان وژني په توره
معشوقې د زمانې شوې سره ټولي د زړه خونه مي ئې ولوټله چوره
زه تنها په ضرور نه یم ستا له غمه پیدا شوې عاشقي ده له ضروره
هري شپې لره ورځ شته ده په دنیا کښې څما عمر جدایي کړ بې له نوره
مهرویان وفا له هیچا سره نه کا دا خبره په عالم کښې ده مشهوره
له حیرته واړه ګوتي په غاښ نسي په هجران کښې چه خبر شي له مهجوره
د رقیب له ندو سترګو دي ځان ژغوري هر عاشق چه بهره مند شي له حضوره
همره توان و توفیق نه ګنم په بخت کښې چه تایب کا ما له فسق و فجوره
په نظر د مدعیانو تور کودی وي که ئې کښېنوم د کټ د پاسه حوره
د رحمان د سترګو نم به هاله وچ شي که وچ شوي د چا نم وي له ناسوره

زه عار نه لرم په عشق کښې له پیغوره بې پروا یم د ستې په څیر له اوره
ړدی په خوله د سمندر مهر د مومو چه څوک ما منع کوي د عشق له شوره
بې هجرانه څما بله خواري نشته ولي نشته تر دا بله خواري نوره
لکه ته چه خداي هر ګوره ښائسته کړې زه ئې هم هسي بې صبره کړم هر ګوره
چه په تور و سپین مي اړوي دا څوک دي که ته نه یې په مخ سپینه په زړه توره
د رقیب له بده خویه به څه وایم لا چه یار ور سره مل شي هاله ګوره
چه ئې پور د مرګ تر پوره پوري هیڅ دي هئ توبه د بیلتانه له بده پوره
عاشقي سړی مجنون کاندي رحمانه کنه څوک په هوښیارۍ ور وزي له کوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما چه جور و جفا بیا مونده له یاره   د وفا طمع به څه کړم له اغیاره
له دښنو به د ښادۍ طمع څوک کا   چه د دوست له لاسه غم شي ورد و ځاره
دا ګله هم ډیره ډیره له هغو شي   هر چه طمع ترې د ښو کیږي بسیاره
دل آزار که دل آزار کا مانه نه شي   حیف خو دا دي چه دلدار شي دل آزاره
طالبان خو تر مطلوبه پوري پره دي   خداي دي تا بې وفا نه کا وفاداره
که له ډیري حیا نه ګورې و چا ته   څو خو مخ کړه د رحمان د زړه دپاره

نه رسیږي ستا و حسن وته حوره   څه به رسي و میرمن وته مزدوره
ستا تر قده تر قامته نه رسیږي   که نښتر که سپاري وي که کجوره
تر قامت پوري دي سرو ده سر کوزې   تر رخسار پوري دي شمعه ده بې نوره
هر سړي چه دي و حسن ته نظر کا   ښاپیرۍ ئې په نظر وي نا منظوره
چه تا مي د خپلو شونډو ور په خوله کړه   طایفه دي د صوفیانو کړه مخموره
اوس ته وایه چه په څه رنګ دي وستایم   زه خو ستا په مینه لاړم له شعوره
دا جذبه د عاشقۍ نه ده نور څه ده   ګڼه کله څوک وتي شي له دستوره
اوس به زه د شب خیزۍ څه منت وکړم   چه چهره دي کړه په خوب کښي را حضوره
چه په ننګ و په ناموس تر لوره کم وي   صدقه شه نا قابله زوی تر لوره
ننګیالي تربرونه ښه وي او که نه وي   ننګیالۍ ترله هم ښه ده له تربوره
خوب روئي بې دلبرۍ څه په کار نه ده   لکه ونه بې میوې په پاڼو ګوره
که د غلوزي لباس وکا غزا وشوه   شهد نه دي چا موندلي له زنبوره
په رحمان د ښایسته ؤ قدر ډیر دي   د طبیب له قدره چا زده بې رنځوره

چه په وقت د ځکندن وکاږې بیره   ترو نن ولي هسي رنګ یې بې تدبیره
هر سړي چه کانده غم په مخ کښي ویني   له هغه غمه لا نن ګرزي دلګیره
چه سبا ارمانوې پند د پیرانو   ولي نن د پیر طلب نه کړې بې پیره
د یار یاد نه دي ځاي څه رنګ په زړه نسي   یاد د غیر چه لري نه کړې له ضمیره
چه د ټوک په طلب ګرزې خداي دي هیر دي   فقیري دا هسي چري وي فقیره
دغه غم دي خداي بدل کا په شادۍ   زهیر مه شې په آشنا پسي زهیره
هر سړي د هغه مخ په روڼا ګرزي   چه ئې خونه د خاطر وي پرې منیره
همیشه پراته په اور و په اوبو وی   عاشقان د لعللو لبو له تاثیره

(c) ketabton.com: The Digital Library

که هر څو ښایسته ډیر دي په جهان کښي
و هر چا ته خپل آشانا دي بې نظیره
زه رحمان د آزادۍ په طلب گرزم
باري نه د تورو زلفو له زنځیره

وقت د نو بهار دي زه جدا له خپله یاره
دریغه دریغه دریغه چه بې یاره ځې بهاره
اور د خوړو زړونو چه د غره په سر بلیږي
شنې لوخړې خیژي له نښترو له چناره
دا څه عاجزي ده چه زه کښم په کاغذ باندي
راشه وویریږه د عاشقو له آزاره
دا څه اوښي نه دي چه بهیږي له چشمانو
ویني دي بهیږي د زړګوټي له پرهاره
رنځ مي هسي سخت دي هر زمان په ما زیاتیږي
راشه اې طبیبه گوندي مرم د رب دپاره
غرونه دي نړیږي چه په حال ځما خبریږي
سیند د اوښو درومي چه راغلي له کهساره
نور څه نه دي واړه دا نارې د بیلتانه دي
راشه که ئې اوري د رباب له هره تاره
زه یو خوار و زار یمه رحمان په عاشقي کښي
خپل دي که پردي دي راته نه گوري له عاره

خود به وران شې د دنیا بازاره تاړه
هر ساعت د بیلتانه په تاخت لتاړه
لا غنچې په باغ کښي سترگي سپړ دي نه وي
باد خزان ئې د زړه مینه کړه ویجاړه
هسي باد پرې د فنا لوري والوت
د لاله قوله ئې پریسته له ناړه
څه بزرگي به ئې د باز و د همای وي
زباني ذکر که سل رنگ کا خړاړه
که سل زر کاله پرې تیر شي په اوبو کښي
په نرمۍ به نرمه نه شي وچه تراړه
تر دا هسي عمره نه عمر بهتر دي
هر چه حال ئې ځانکندن شي عمر واړه
تروله خلاصه بندي ښه یې اې رحمانه
چه د یار د زلفو ځیل دي شي په غاړه

کله په نمر سوزې کله ریږدې په ساړه
کله مرې له لوږي کله مرې په ډیر خواړه
واړه په غوغا دي چه راغلي په دنیا دي
نه ئې هغه وږي په قرار دي نه ماړه
کله لاس په سر و بل ته کیږدي توضع کړي
کله وبله کیږدي لاس په توره په چاړه
خاوري د آدم چه کړې خمیر فرشتگانو
درست ئې په غمونو په دردونو ولاړه
څه شو که څوك نن ساعت وهل کا یا تړل کا
پیښ به په هغه شي چه واهه شي هم تاړه
ښائي که څوك پس له مرگه خاندي په لحد کښي
هر چا چه په دا ژوندون کښي خپسر وژاړه
ویني واړه تلوني هیڅوك نه دي پاتي شوي
یون دي په دا لاري هم د ځوان هم د زاړه
زلفي د دلدار دي چه هر څوك ئې طلبگار دي
لوي دي که هلك دي که عټان دي که واړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سخ د هغه چا دي چه په درکښي ئې قبول شي　　زار د هغه چا چه ئې له دره وشاړه
ما عبدالرحمن غوندي سلام کړ ورته سلو　　خداي خبر چه کوم يو هغي ترکي ولاړه

چه غرقاب شي تور مژگان په غم د زړه　　نور خراب شي خان و مان په غم د زړه
عبث وايې غم د زړه و بلهوس ته　　څه پوهيږي هلکان په غم د زړه
په بل مخ باندي سوا د يار له مخه　　ما تړلي دي چشمان محکم د زړه
چه ئې عرش و کرسي لاندي تر قدم دي　　بالا تر دې هسي شان قدم د زړه
د خليل تر کعبې دا کعبه ده لويه　　که آباد کا څوک ويران حرم د زړه
که نور خلق قدمونه ږدي په زمکه　　ما دي ايښي په آسمان قدم د زړه
دا مکان　چه د اسمان زمکي تر ميان دي　　يو خلوت دي د امکان سلم د زړه
زه مرهم د زړه له چا غواړم بې ربه　　چه کړي نه شي طبيبان مرهم د زړه
صورتي همدمان ډير دي په دنيا کښي　　ولي نه مومي رحمان همدم د زړه

ساقي پورته شه د ميو جام تيار کړه　　عمر هيڅ معطلي نه کاندي تلوار کړه
هر دم تيغ د ستا څما په گلو گرزي　　هر نفس د خپل نفس له تيغه ډار کړه
تر خودئ په هورته بله بلا نشته　　خاد مي د بيخودانو په دلبار کړه
دا پنځه ورځي ژوندون چه غنيمت دي　　شکرانه په دا نعمت د کردگار کړه
که غمخوار غواړې په غم و په اندوه کښي　　ښيښه ډکه د شرابو اختيار کړه
څو دي دوه سترگي غړيږي په جهان کښي　　ننداره په هر ساعت د خپل نگار کړه
هغه څوک دي چه تهمت پرې وايه نشي　　غوږ په هيچا باندي مه باسه خپل کار کړه
مدعي چه په خوله ورشي هغه وايي　　گوش و هوش د محبانو په گفتار کړه
بې وفا دي د دې دهر ياران واړه　　چه دي پس له مرگه يار شي هغه يار کړه
رحمان وايي د دنيا چاري فاني دي　　البته په نا خبرو اعتبار کړه

باړه وتړه هاله کښت و زراعت کړه　　تقوئ دار شه هاله طمع د جنت کړه
عاقلان په وړاندي ځي په ورستو گوري　　په دنيا کښي سر انجام د آخرت کړه
سم د لاسه کار هر گوره ډير مشکل دي　　څو لا نه يې غريب زيرمه د غربت کړه
چه نور خلق ملامت در باندي وايي　　لا پخوا تر خلقو خپل ځان ملامت کړه
چه عقبئ ته د دنيا په اجر مومې　　خو هم دا عمارت هلته عمارت کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځو به ګورې د قیامت و ورځو شپو ته خو هم دا جهان په ځان باندي قیامت کړه
چه نیکي بدي په تله کښي تلل شي خود پخپله تله واخله عدالت کړه
که لښکر د حرص هوا درباندي زور شي سر دننه په قلعه د قناعت کړه
دا به نشي چه ستا څټ او د حق مخ وی که حق غواړې ته هم مخ په حقیقت کړه
هغه زړه چه عرش الله دي ګوره کوم دي ځو دي توان شي د جمله زړونو خدمت کړه
وړاندني هم واړه ستا په څیر سړي وو ته هم پاڅه د هغو په څیر همت کړه
د دنیا چاري همه واړه فاني دي باري پورته شه یو بل رنګه حکمت کړه
په طبیعت د عاشقانو دارو نه شي درومه بله خوا دارو د خپل زحمت کړه
ځو دي حق موندلي نه دي مه جار ووزه په دا مرسته دا جهان واړه لت پت کړه
اې رحمانه اول ته نصیحت واخله دغه پسه بیا و بل ته نصیحت کړه

چه می مینه خداي په تا باندي پیدا کړه ترکه ما په هغه ورځ خپله رضا کړه
اوس د ستا رضا جفا کړې که وفا کړې ما د ستا جفا قبوله په وفا کړه
ګل په لعلو و په ګوهر کله څوك پیري بې له ما چه تا خندا کړه ما ژړا کړه
بې له ما چه د ستا غم په هوس پیرم کوم وګړی په هوس د غم سودا کړه
دوه یاران به دا رنګ نه وي چا لیدلي چه یوه ورته ښکنځل کړه بل دعا کړه
ما و درست جهان ته شا و تا ته مخ کړ تا و درست جهان ته مخ و ما ته شا کړه
ډیر هندکی په جهان ګرزی د چا یاد دي عشق عالی پایه د هیر او د رانجا کړه
هم په دا ئې تر همه ؤ نام بلند شه چه قبوله غندلیب د ګل جفا کړه
نا آشنا د بیلتانه له غمه څه زده خداي دغه خواري په بحره د آشنا کړه
عاشقان د یار تر سپیو هم ځاریږي ګنه ما د رقیبانو څه پروا کړه
زه رحمان چه ستا د حسن ثنا خوان یم ستا له رویه درست جهان ځما ثنا کړه

نه یم خوښ د سرو ګلونو په سایا زه خوښ یم ستا د مخ په اور باندی جلیا زه
په اور سوي ښهر وران وي څه حکمت دي سوي ستا د مخ په اور یمه بسیا زه
خپلوم به دي په هر رنګ چه خپلیږې که دي مومم په دروغ که په رښتیا زه
نن راغلي په جهان یې که دیدن کړې نه به ته په دنیا راشې نه به بیا زه
دا اوړدې وعدې چه ته کوې صنمه کاشکی بیا مومم فرصت په دا دنیا زه
چه له ډیري حیا نه ګورې و چا ته غوځ کړم غوځ کړم د ستا ډیري حیا زه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه له غمه له اندوه دي مړ نه یم　　سنګ آهن یم آدم نه یمه ګویا زه
که جوړه تلي څوك و قبرو ته دریغه　　ژاړم دا چه یا به ته نه یې او یا زه
همیهشه د خپلو اوښو له سیلابه　　سرګردان یم تر فلك و تر آسیا زه
که څوك قیاس ځما د ډیرو اوښو وکا　　هسي ګرزم لکه خس پاس په دریا زه
زه رحمان د یار ثنا کولی نه شم　　کاشکي مه وي په جهان کښي څه ګویا زه

اي ځما د زړه آرامه راشه راشه　　سر و قده ګل اندامه راشه راشه
چه همه واړه خوبان دي مقتدیان دي　　د همه واړو امامه راشه راشه
بې تا نشته هیڅ حرمت د عاشقانو　　د مشتاقو احترامه راشه راشه
خداي زده بیا به هسی وقت وي او که نه وي　　زه ویریږم له ایامه راشه راشه
نن هنګام دي که وفا کړې که جفا کړې　　چاري نه شي بې هنګامه راشه راشه
دا جهان د مسافرو رباط دي　　تله دي تله دي له دې ګرامه راشه راشه
پري رویه سنبل مویه ملك خویه　　عنبر بویه لاله فامه راشه راشه
شپه لا پریږده روڼا ورځ را باندي شپه شوه　　د رحمان ماه تمامه راشه راشه

بیا می زړه د تورو زلفو مسخر شه　　چپ و راست می د حبشو تور لښکر شه
هر طرف مي د دعا غشی ګذار کړل　　ولي یو هم هسي نه وُ چه کارګر شه
و هر لور ته چه غوږ باسمه غوغا ده　　یا ناري د بیلتانه دي یا محشر شه
واعظان خو وعظ کاندي باري څه کا　　چه د عشق په لیونیو ئې ګذر شه
چه پدر غوندي ئې ما ته نصیحت کړ　　په دیدن د ستا هغه ځما پسر شه
ستا په درکښي چه پراته دي نیکبختان دي　　چه د ستا له دره ووت در بدر شه
د عشق زخم به څوك څه ګنډي رحمانه　　چه ګنډون ئې په پرهر باندي پرهر شه

په دوران می هسي رنګ دلبر پیدا شه　　ګویا بل د نمر د پاسه نمر پیدا شه
یا طالع د زمانې یا ځما بخت دي　　چه دا هسي رنګ شیرین بشر پیدا شه
چه قاصد د ورك یوسف زیري پرې وکړ　　د یعقوب د سترګو بیا نظر پیدا شه
عشق دي دا که یو فساد دي نه پوهیږم　　په جهان کښي چه دا شور و شر پیدا شه
دریغه نخل د عشق مه وي زرغون شوي　　چه له ښاخه ئې د غم ثمر پیدا شه
ملائك د عشق له غمه خبر نه دي　　خو هم ما لره دا سخت سفر پیدا شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو د ترکو بې نیازي بل عاشقی شوه پــه پرهر باندي مي بل پرهر پیدا شه
بیا به روغ د عاشقۍ له رنځه نه شي پــه هر تن کښې چه دغه اثر پیدا شه
د نا اهل زوي په پلار په څه ښادي کا چــه له پشته ئې لئیم پسر پیدا شه
چه هنر عیب کوي عیب هنر کا د رحمان په دور دا هنر پیدا شه

هیڅ می نه زده نه پوهیږم دا څه پیر شه چه دلدار مي د اغیار په شکل څیر شه
زمانه مي د رقیب له لاسه وژني چه مي سپی ګانړه هغه را باندي شیر شه
د هجران غمونو هسي په عذاب کړم هغه عیب چه مي لږ ګانړه اوس ډیر شه
چه په تیغ مي لوبي کړې سزا مي دا وه ښه چه غوځ مي زړه د ترکو په شمشیر شه
تیر ساعت به د هیچا په لاس کښېوزي اوس به څه وایم و چا وته چه تیر شه
چه مي نوشه د هجران پیاله کړه تلخه د وصال دولت مي کل زهر و ګنډه هیر شه
چه ئې نه په وفا یادنه په جفا وي سکه رحمان د هغه یار له دله هیر شه

چه نصیب ئې سینه چاکه زړه افګار شه جرس څکه په فریاد و په چغار شه
چه ندا د عاشقۍ په عاشق وشوه د غفلت له خوبه پاڅیده بیدار شه
عبادت د ریا کار څه پکار نه دي لکه غوك هسي په بحر کښې مردار شه
د جاهل زهد په زهد حساب نه دي لکه مال په خمرو خرڅ د خمر خوار شه
مشقت د نادانانو واړه پوچ دي لکه بې بارانه ابر تش غبار شه
علمیت د بې عملو عالمانو لکه ګنج د کتابونو په خره بار شه
چه ئې کاندي و نا اهل و نا قابل ته نصیحت د ناصحانو څه په کار شه
د رحمان کلام په غوږ د بې هنرو لکه در په لاس د طفل هسي خوار شه

که په عقل پسې لاړم پکار نه شه که له بخته مي یاري غوښته یار نه شه
غرونه غرونه خوب په څاڅکي اوبو درومي یار په سیند څما د اوښو بیدار نه شه
معلومیږي چه کم بخت د درست جهان یم چه د درست جهان دلدار مي دلدار شه
ما غندي او رقیب ستائي طالع ګوره چه سړي ورته د سپی په مقدار نه شه
که ئې سل ځله اقرار را سره وکړ دا څما نا قرار زړه په قرار نه شه
ډیر غمونه دي چه ئې وخورمه پخپله په دنیا کښې مي بل هیڅوك غمخوار نه شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

که مي سل نصيحتونه ورته وکړه هغه خداي بې لاري کړي په لار نه شه
سهل کار دي که رحمان په زړه آزار شم چه خاطر د هغې مستي آزار نه شه

چه له سترګو مي خوناب د زړه عيان شه له نظره مي هر سنګ در و مرجان شه
خراب زړه مي ژړل د يار له غمه بيا په اجر د هغې ژړا خندان شه
کمينۍ له جمله آفتو خلاص کړم لکه خاوري د دښمنو په چشمان شه
د غصې زهر ئې شهد شول په صبر د خليل په خير آتش پرې ګلسان شه
عشق يو داد دي په عاشق باندي له خدايه هسی نه چه و هر چا وته عيان شه
چه د يار زلفي رخسار شو په زړه نقش خپل خلوة مي خراسان و هندوستان شه
د رنځور علاج ترخه ترخه دارو وي دغه درد دي چه هم درد وهم درمان شه
چه د ستا د خولو بوي ور باندي راغي د عطار په مخ د اوښو رود روان شه
علامت د استغنا به ئې څرګند وي هغه څوک چه تير تر ځان و تر جهان شه
د ګريبان په چاکول ئې څه لارغه وي چه ځګر ئې ورښي چاك د ګريبان شه
نادانان به د دنيا غمونه کاندي مرد هغه دي چه په زيرمه د خپل ځان شه
نشانه د نادانۍ به نوره څه وي چه سړي په خپل کردار باندي پښيمان شه
آدميت څه په دولت نه دي رحمانه بت که جوړ شه د سرو زرو نه انسان شه

په دنيا کښي له دنيا کوښه کنار شه سمندر غوندي په اور کښي ګلعذار شه
پس له مرګه که ژوند غواړې سر ګياه کړه په پريکړي سر بيا نوي مرغزار شه
دا ترخې اوبه به څه کوې د بحر خود پخپله د ګوهر په څير آبدار شه
بې له خدايه نور د هيچا منت مه کړه په وچ کاڼي باندي ونه د کهسار شه
که د ونې په څير ګل و ميوه غواړې ځان په نمر کړه سايبان د هر خاکسار شه
دست په دست که د خپل کار په درستول يې لا پخوا تر ځان وړنبي د بل په کار شه
که دي ويره شي له خپلي در ماندګۍ د درماندو دستګيري کړه خبر دار شه
که هوا دي د جنت په خاطر ګرزي خاك نشين په آستانه د هغه يار شه
که په توره تاريکۍ کښي روڼا غواړې نندارچي د يار د زلفو د رخسار شه
که پکار دي د سرو شونډو شيريني وي د خپل ځان په وينو سور لکه انار شه
که راضي يې چه دي باغ شي د زړه سبز په ژړا لکه باران د نوبهار شه
د رحمان په عاشقۍ کښي سترګي وشوې چه څوك وايې عاشق ړوند دي هغه خوار شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاځه یو ځله سیراب د عشق په جام شه په ساغر د ماه و مهر می آشام شه
له اوله بندګي بیا آزادي وي که مقصود د آزادۍ لرې غلام شه
د صیاد له وحشتونو خپسر خلاص کړه لکه مرغ خانګی پخپله رام شه
ژوندی ځان په زمکه خښ کړه لکه تخم که لویي غواړې د خاورو په مقام شه
درست جهان د کمینۍ په خوي وخوره لکه زمکه هسي لاندي تر اقدام شه
په نیستۍ کښې د هستۍ مرتبه ګوره نندارچي په ویرانه کښې د خپل بام شه
و دښمن وته خپل حال پخپله وایه ځان پخوا تر مرګه ووژنه مدام شه
په مستانو کښې د عقل ښښتن غل دي که په نورو خلقو خاص یې دلته عام شه
اې رحمانه د بلبلو ژبه زده کړه دغه پسه په صفت د ګل اندام شه

د دنیا د سود دپاره غمګین مه شه غم د دین و د ایمان خوره بې دین مه شه
هر ګره ګره کشای لري کم بخته نا امید له خدایه غوټه جبین مه شه
ډیر خفت دي دارنده چه دانه چین شي څو دي آب و دانه شته دانه چین مه شه
هر مرغه چه د بل غوښې خوري مردار وي ځان حلال کړه لکه زانه شاهین مه شه
د ذرې په څیر آفتاب په طلب خپل کړه لکه تیروه هسي پروت په زمین مه شه
کار په تش لستوني نه کیږي بې لاسه لاس په ډیره کړه بې لاسه آستین مه شه
عاشقي او خود بیني دي سره لري که مطلب دي عاشقي وي خودبین مه شه
په خپل کور کښې دي سفر دي که پوهیږې مسافر د هندوستان و د چین مه شه
خپل تابوت درته ولاړ زین کړي آس دي ته په زیرمه د بل آس و د زین مه شه
چه تقویٰ دیانت نه لري رحمانه د دې هسي همنشینو نشین مه شه

په امید د آینده ؤ زړه ور مه شه نسیه نقد ځبله بیل کړه اوتر مه شه
په امید امید ئې خلق نا امید کړه د فلك له رهزنۍ بې خبر مه شه
د دنیا بادشاهان خواست کړی له فقره ته بادشاه د هسي ملك شه خواستګر مه شه
د همای په څیر طعمه کړه وچ هډوکی لکه مچ طالب د شهد و شکر مه شه
ځان صدف غوندي و خاورو ته کړه څیرمه لکه ځګ هسي د بجر په سر مه شه
ډیر عزیز دي موم دلان تر سنګدلانو ته یو څاڅکي شه د اوښو ګورهر مه شه
حیوان هم په تسبیح د خداي مشغول دي ته انسان یې له حیوانه بتر مه شه
نفس شیطان سړی و کفر ته وباسي رحم فهم په ځان وکړه کافر مه شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته ټپ ړوند د هغه یار په هنر مه شه — ټپ ړانده دي عاشقان د یار له عیبه
دغه ځاي د بیدلانو دي رحمانه — د دلبرو په کوڅه دلاور مه شه

ته ناحق نه ما کینه کړې کینه ناکه — په کینه به آئینه نه کړې ته پاکه
څوک بې وجهې چا ته توره تیره اخلي — خپل عمل دي چه دنیا ئې کړه هلاکه
چه خندا ئې د بلبل په آه سرد کړه — خداي د ګل ګریوان پاره کړ سینه چاکه
ځکه سپینی شوې اول د حباب سترګي — چه له بعضه په دریاب کښې چوی تڼاکه
که تن زمکه کړې زړه تخم باران اوښي — لکه نخل به سرو وکاړې له خاکه
بلا دست به شې هاله په نورو ونو — که تعلیم د زیر دستی واخلې له تاکه
بیا به مومې د ترکو واك و حکم — څو ونه ووزي د درست جهان له واکه
د هغه جهان ژوندون به هاله مومې — چه لاس وکاږې د دې جهان له ژواکه
ته چه ژغورې سر و مال په عاشقي کښې — عاشقي دا هسي چري ده کاواکه
چه دا هسي لوي میلمه ته کور ته بیایې — اول غولي پاکیره کړه له خاشاکه
په دوئ کښې به ور نه شي تر توحیده — څو ضمیر دي خالي شي له اشراکه
دا همه واړه حجاب دي چه لیده شي — نور دي حسن بالا تر دي له ادراکه
په ظاهر لباس غلط د سړي مه شه — مینځ ئې ګوره له چغزی اوله متاکه
اولیأ په جهان ځکه ځرګند نه دي — چه پاك ژوی خپسر نغاړي له ناپاکه
هیڅ وفا ئې له هیچا سره و نه کړه — ترو رحمان به څه مانه کړي له افلاکه

ګیدړه وتړه په پړي سره کلکه — د روټۍ طمع و مه کړه له فلکه
هر سائل چه سوال د نان کړي له فلکه — ګویا غواړي په کچکول کښې اوړمکه
له آسمانه چه څوك طمع د وفا کا — دغه طمع ئې طاعون ګڼه بې شکه
له بارانه سره هسي بړلۍ ووري — چه هر زخم ئې بد تر وي تر ټوپکه
که په چا ئې شفقت و مرحمت وي — ظلم خور به ئې تیر وي تر اوزبکه
موړ به نه شي هیڅ سړی بې قناعته — که ئې خونه وي په سیم و په زر ډکه
بیا به نه مومې کمال بې کمینې — که خیمه دي وي د عرش د پاسه لکه
که جهان په نور عالم باندي فراخ دي — په تنګ چشم باندي تنګ شي له چشمکه
د دې دهر په یارانو کښې آب نشته — که ئې غواړې تر سما و تر سمکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترخې اوښې د عاشق آب و نمك دي　　خداي دی نه کا څوك بې آب و بې نمکه
داد زاری اندیښنې مه کړه رحمانه　　د دنیا چاري په تله دي تر دمکه

چه خیمه ئې د سیلاب په مخ شوه لکه　　د حباب تماشا گوره تر دمکه
هیڅ پکار نه ده ویسا د پاڼ په سیوري　　لا ترې لاندي وي د څو لرگو کوډلکه
دا د لاندی به هم واړه چیت پیت شي　　مگر سر وي چا وکښلي تر فلکه
چه په اصل خداي نسکور وي پیدا کړي　　څوك به څه خوري د دې دهر له ښانکه
چه دښمن ئې وي له دوسته اړولي　　د هغه احتیاط بویه له کومکه
راشه واچوه د نفس و خوله ته خاوره　　څو دي نه ده خوله د گور په خاورو ډکه
هر چه ډکه ئې د گور په خاورو خوله شي　　په هغه به وي حرامه نوره څکه
که نور څوك تبارکي کا ځبله نوره　　و رحمان وته خپل یار دي تبارکه

که په هجر کښې څوك ما پوښتي له حاله　　حال خو دا دي چه ناتوان یم بې مجاله
زه د یار په دیدن څکه شتابی کړم　　چه د عمر بقا نه وینم تر کاله
چه تر حسنه تر جماله ئې ځار نه شم　　شرمنده یم د خوبانو تر جماله
ته و ما ته نصیحت مه کړه ناصحه　　عشق بې نیاز دي له ثوابه له وباله
بې د خپل آشنا د حسن له تعریفه　　هیڅ مي مه پوښته له نوره قیل و قاله
ما د عشق په درس کښې نور څه لوستي نه دي　　بې له زلفو بې له خطه بې له خاله
په دنیا په آخرت مي دي خداي نه کا　　بې نصیب د مهرویانو له وصاله
که یار سر په دویدن غواړي مه جار ووزه　　دغه حکم رحمان کړي دي دلاله

څو تر مینځه ورانه نه کړې د تن پوله　　و به نه رسې تر خدایه تر رسوله
خداي و تا ته دین دنیا په غوره کښیښود　　تا دنیا کړه په دا دواړو کښې قبوله
تر حرص په هورته بله بلا نشته　　دا بلا د ستا په خونه شوه نزوله
یو ساعت د خداي په ذکر مشغول نه شوې　　تمام عمر د خپل ځان په غم مشغوله
چه باقي زندکاني په فنا پلورې　　ځان په کوم دانش دانا بولې مجهوله
له خالقه روگردان شوې و مخلوق ته　　بیا و ځان ته عاقل وایې نا معقوله
نصیحت لکه هلك در باندي تریخ دي　　د دنیا په شیرینۍ پسې ملوله
چه رحمان غوندي خورسند نه شې په نول کښې　　خلاص به نه شې په هیڅ رنگ د زړه له نوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبر نه یم چه ئې راوستم له کومه   بیا مي کومي خوا ته استوي چه درومه
لکه ړوند چه لاس د بل په اوږه کیږدي   هیڅ ژوره لوړه نه وي ور معلومه
خداي را پیښه نړۍ لار کړه نالیدلې   لکه ورانه ما شوړه چه وي سر گومه
خراب زړه مي تورو زلفو ته هوس کړ   بارې کوت د مرغه په څیر په لومه
هسي کوډې د عاشقۍ را باندي وکړې   چه سنگین خاطر مي نرم شه تر مومه
چه ئې هیڅ له خدایه ترس و ویره نه شي   الغیاث د دلبرانو له رسومه
کله را کاندي شراب د لعلو لبو   کله جام د زهرو را کاندي چه شومه
د مطلوب له طالبانو چه ځان شمیرې   اي رحمانه اول سیال شه بیا ئې مومه

اعتماد به په دنیا کوې تر کومه   دا رفتار به په پس شا کوې تر کومه
څو به پټ له مرگه گرزې سپینه ږیره   په روښانه ورځ به غلا کوې تر کومه
چه د دهر له یارانو وفا غواړې   صیادي به د عنقا کوې تر کومه
د پیرۍ علاج په ډانگ په لوړ نه شي   دغه کار به په عصا کوې تر کومه
ته چه پند وایې ناصحه و رحمان ته   شکایت به د قضا کوې تر کومه

ډیر عمر مې تیر کړ بیهوده په زمانه   نور دي ځما سر وي او د ترکو آستانه
هیڅ مي حاصل نه کړه په شیخۍ و په تقویٰ کښې   پس له دې مي وار دي هر چه شي په میخانه
شیخ و شیخي ورد و وظیفه و ذکر فکر   زه و ساقی جام و باده چنگ و ترانه
زه و زاهدانو ته حیران یم دوي و ما ته   دیوانه بده خندد و ده به دیوانه
گنج د عقل جار شه د عاشق تر څاڅکي اوښو   نه خروار د عقل نه د عشق یوه دانه
تیغ د یار له لاسه په مرګ د عاشقانو   هسي لذت کا لکه د میو پیمانه
خداي لره به ور شم په سودا د یار له مخه   بل مقصود مي نشته په کعبه په بتخانه
زه له ډیري میني په تش بوي د یار شیدا یم   تل د لوندو ختو اوبه لږ وي بهانه
ځکه زاهد زهد کا د یو جنت دپاره   سر ښندلي نشي په اوربل د جانانه
گوره د منصور هسي په دار نه شې رحمانه   مه کړه دا د عشق خبري مستی رندانه
بل نام و نشان د عاشقۍ نشته رحمانه   بې نام و نشان شه که ئې غواړې نشانه

که ستا خپله سیه وریي نه وي دښمنه   آئینه ځما د زړه نه ده خچنه
ته چه ما وته د عیب په نظر گورې   دغه واړه عیب ستا دي اې عیب ژنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل صورت په آئینه کښي هر څوك ګوري که څهره د چا صفا ده که ریمنه
چوهاړي د حلال خور په نامه بولي له ښو خلقو بد ګوئي نه ده ممکنه
ته چه بد له بله وایې زه ویریږم چري خپله بدي نه کړې معینه
تر هغو به وړښي ستا عیب ځرګند شي چه هر چا وته دي کړې ده خندنه
هر څه تخم چه کرې هغه به یوسې خپله خپله میوه نیسي هر ونه
که له خپله عیبه ځان ژغورې رحمانه د هیچا له عیبه مه کوه پوښتنه

که له مخه یوه خوا کا حجابونه خداي به ورکا و خوبانو توابونه
کله وي چه یو په رنك د هغه یار شي که هزار شي په آسمان کښي آفتابونه
په ګرداب د زنخدان ئې هسي غرق یم هیڅوك مه شه غرق په هسي ګردابونه
لکه زه چه ئې له غمه په عذاب یم خداي دي نه بردي په چا هسي عذابونه
ګفتګو مي هیڅ اثر ور باندي نه کا که له غمه ئې تصنیف کړم کتابونه
په یوه ځواب مي رد کا هزار سواله هسي کاندي د سوالونو جوابونه
هیڅ پایاب د فن قریب ئې مونده نه شي څوك به څه غواړي د بحر پایابونه
که لږ سترګي و بله کیږدم راته وایي په یاري کښي عالم کله کا خوابونه
مال و ملك ئې همه واړه اوبه یوسي د هغو چه ځي له سترګو سیلابونه
د کږ ورځو محراب ته ئې حیران یم څه نسبت لري بتان و محرابونه
ما هاله له پارسائۍ نه وُو لاس وللي چه په لاس کړه مطربانو ربابونه
ارغواني جامې چه آغوندي رحمانه بیا ئې جوړ کړه ستا د قتل اسبابونه

را کوي د بیدردۍ پیغورونه بلوي مي په تندي باندي اورونه
نور څه نشته واړه غوښي دي د زړونو چه ورژلي شي د ترکو په تیغونه
هر نګاه ئې په وکښه د زړونو شیر دي همیشه را باندي ازمائي زورونه
خداي دي تور چا ته د تورو سترګو نه کا عالمونه ئې ورکیږي په تورونه
یو د حسن اور دي بل کړ په جهان کښي په دا اور باندي دي وسوه ډیر کورونه
زه د یار په مینه غل کړم رقیبانو ګنه نور ئې کوم راپوري دي پورونه
د رحمان د عاشقۍ هسي غږ وشه چه بر پاي شو په هر ښهر کښي ښورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خاطر مي غلبه شوه ستا غمونه لړ د خداي دپاره کيږده قدمونه
څه خو قياس ځما د ډيرو اوښو وکړه چه په تن کښي مي وُو چري دا رودونه
هر چه ستا په دم ژوندي دي نه رغيږي که بې تا په ځان پوکي هزار دمونه
که هزار هزار دمونه په ځان پو کا نور به نه کا په دمونو قسمتونه
له قسمته خلاصيده د هيچا نشته که داخل شي د مکې به حرمونه
سر ئې کله په کوشش تر ځايه رسي ځو د خداي له لوري نه وي کرمونه
چه توانگر د قناعت په خزانه شي نور به څه کاندي دينار و درمونه
قسم وخوري له خوبانو بيا ئې مات کا څه باور دي د رحمان په قسمونه

ژوندي کاندي د دنيا کار و بارونه په مړو پريواته د خاورو انبارونه
څوک سر تور پښې ابلي خاورو لره درومي چا کاږه دي په سر ايښي دستارونه
ښه استوگنه د دوه ورونو سره نه شي بلکه اخلي يو تر بله آزارونه
د يوې وني له ښاخه پيدا کيږي په چمن کښي هم گلونه هم خارونه
همره خلق هره ورځ له دنيا درومي چه ئې نه په چا حساب شي نه شمارونه
يو يووار دي په هر چا باندي تيريږي هميشه به په چا نه وي دا وارونه
ډير له سره مي تودگي بازارگي تير دي څوک دي نه کا په ما قنج و بازارونه
جدايي د آشنايانو هر دم کاندي په رحمان باندي د تورو گذارونه

دريغه وليدي يو ځل هغه مخونه چه دراز لري مژگان دراز قدمونه
دراز قد دراز مژگان درازی زلفي وړې شونډي وړه خوله واړه غاښونه
د آسمان شمس و قمر به ترې قربان کړم هم د زمکی په سر واړه سره گلونه
چه ئې ووينم په مخ مي اوښي درومي د پسرلی له مخه ووري بارانونه
که يو ځله ئې مخ ووينم په سترگو ما په زړه کښي قبول کړيدي تدرونه
د هجران په شپه سور کټ راته سور اور شي يو زمان مي بادی نه لگي اړخونه
توري زلفي دي په سپينو ليچو زانگي ښاماران دي د چنډنو په ښاخونه
که خداي غم د جدائي ورته آسان کړ و رحمان وته آسان دي نور غمونه

ما وې زه به نه کړم په خوبانو باندي مينه مينه د خوبانو وچوي د صورت وينه
خداي ځما په بخره عاشقي ک ړه له ازله خوښ يم په دا بخره که ترخه ده که شيرينه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زهر دي که قند دي هم پخپله خوله څرګند دي   نه مومي څوك خوند د بل د خولې له انګبينه
زمکه هغه سوزی هر چه اور ور باندي بل وي   روغه خلقه شوه د رنځورو تماش بينه
ښه توښه مي نسي په تش ډاډ د کور و کلی   مرد بويۀ چه واخلي د غم پيټي له غمګينه
نور عالم به څه کړم زه مريد د هغه کس يم   هر چه و ما راکا يو پيغام له نازنينه
څو به سوك په سترګو غړوم له هسي غمه   څو به مي تل څاڅي د غم اوښي له آستينه
سر د رحمان درومی د هجران په تيره توره   ته ئې نګهبان شې يا اللهَ اِلعٰلَمينَه

يادوې په خوله مکه او مدينه   نسکور پروت ئې د عورتي په سينه
زوړند سر لکه غنچه مراقبه کړې   پټ دي نقش د زړه رخت وي رنګينه
د اطلسو قبا غواړې نه ئې مومې   له ناکامه دي خرقه کړه پشمينه
عبادت دي څو تيري تر معصيت کړي   څه خو ونيسه و ځان ته آئينه
کينه بده ده بې شکه جنګ حرام دي   نه له نفس وله شيطان سره کينه
د مردانو کار له نفسه سره جنګ وي   نه ښځو غوندي له نقشه نګينه
تر ناپاکو نارينه ؤ ده بهتره   پاك دامنه پرهيز ګاره ارتينه
د ديناري ارتينې له يوې ګوښي   صدقه شه شل بې دينه نارينه
نيکو کار سړي بهتر دي که خورد سال وي   تر سپين ږيري بد کرداره ديرينه
بد کردار که صد ساله وي و رحمان ته   څرګنديږي لکه طفل شبينه

بيا دي مخ دي جار وتلي څه بلا شوه   دا بلا له کومه لوري را پيدا شوه
دا ځما په يار کښې مهر وفا نشته   که دنيا واړه بې مهره بې وفا شوه
چه ئې هيڅ له خدايه ترس و ويره نه شي   په نصيب مي يوه هسي دلربا شوه
چه ئې حسن وته ګورم حيرانيږم   را څرګنده يوه هسي تماشا شوه
څه د حد و د حساب خبره نه ده   بې صبري مي تر حسانه زياته لا شوه
قراري مي په طلب کښې ئې حرام شه   بې نمی مي په مذهب کښې ناروا شوه
چه راکښلي مي پرې غشي د دعا وه   هغه نښه مي و نه ويشته خطا شوه
لکه پوچ بادام بې مغزه بې حاصله   هسي پوچه بې حاصله مي دعا شوه
عاشقي چه مي له خلقو په غلا غلا کړه   هغه غلا مي په تمام جهان رسوا شوه
څه بهره به له نسيه معاملی مومم   چه مي نقده په ورغوي کښې نسيا شوه
درد بيرته جار و توشه راته پوري   په نصيب مي بله نه وه دا وه دا شوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه بخره هر سړي لره خداي ورکړه ځما بخره آشنائي د خپل آشنا شوه
د تدبير په دام په څشکله کښېوزی معشوقه چه مي په مثل د عنقا شوه
چه ئې زر کړ زېړ رخسار ځما د خاورو عاشقي نه وه په باب ځما کيميا شوه
څه حکمت د يار په مينه کښې خداي کښېښود چه عاشق لره هم درد شوه هم دوا شوه
دا باران نه دي چه ووري له آسمانه د مرغانو په رحمان باندي ژړا شوه

چه په نور څه پوري زړه تړې بې خدانه څه پوهيږې چه په ځاي کړې که بې ځايه
دا خو نشته چه به تل تر تله پايې که بيا پايې خو تر سلو کالو پايه
که دي سل کاله شي عمر خو به تير شي دغه پسه بيا به څه کړې راته وايه
سم له لاسه چاري نه شي مرد هغه دي چه بيدار وي و غليم وته له ورايه
ته په اصل کښې سړي يې څاروي نه يې د چارپايو چاري مه کوه دو پايه
مرتبه به دي د مچ و د ميږي شي زړه په غوړو غوښو مه تړه همايه
موړ به نه شې ته په حرص بې قناعته اي په تخت د اورنګ زيب ناسته ګدايه
وړاندي سرای لره توښه تړه رحمانه څو سفر دي کړي نه دله دې سرايه

په حالت د عاشقانو نظر بويه په زيارت د شهيدانو ګذر بويه
بې مرشده څوك خبر د مريد اخلي غوڅ په غم د فرزندانو پدر بويه
بې ريباره رسيده و يار ته ګران دي په کوڅه د مهرويانو رهبر بويه
بې هنره چا دولت موندلي نه دي په خدمت د صاحبانو هنر بويه
ستا له سترګو مي هر ګور ملاحظه شي له دې هسي سياه دلانو حذر بويه
ښه چه سترګي خداي ملالي کړې د ترکو لړ په زړه د ظالمانو اثر بويه
ستا په داغ به هر يو زړه مشرف نه شي دغه تاج د بزرګانو په سر بويه
چه خبر د رحمان نه اخلي يار بد کا بادشاهان له ګدايانو خبر بويه

که څوك لاس له سوده وکاږي زيان نشته په ملنګ باندي قلنګ و تاوان نشته
جدائي له اشنائي نه پيدا کيږي نا آشنا لره هيڅ غم د هجران نشته
د وفا خريدار بل خوا ته دي درومي دا متاع د زمانې په دکان نشته
مګر ځان و خداي ته پاسلي په امان شي ګنه بل خوا ته د هيچا امان نشته
هغه يار به زه و کومه خوا ته غواړم چه ئې هيچرته منزل و مکان نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلبران که هر څو ډېر دي په جهان کښي ځما یار غوندی دلبر په جهان نشته
چه هم قد لري هم زلفي هم سرې شونډې دغه هسي رنك آفتاب په جهان نشته
عشق عاشق لره یو هسي گلستان دي چه باغ وته ئې لار د خزان نشته
عاشقان په عشق کښي واړه سلطانان دي په دا ښهر کښي نیستکار و ناتوان نشته
که مجنون غوندی په عشق کښي څوك صادق شي د لیلي په دروازه کښي دربان نشته
دانایان به د رحمان په قال پوهیږي دلته کار د هر نا اهل نادان نشته

هسي زه یم یاره ستا په غم تازه لکه وي هره گیاه په نم تازه
سترگی وخورم که ئې وچی کړم له نمه که مي شي په دا ژړا صنم تازه
زه به څه کړم د چا چاری بې له یاره هر سړي دي په خپل ساه په دم تازه
د یار نوي نوي غم زیروي وصل رغوي سوي پرهر مرهم تازه
که دي زړه له غمه وچوې دلگیر مه شه کاتبان کا په چول قلم تازه
ښایسته یاران گلونه نه دي رحمانه بیلتانه کړه اکثر مړاوي کم تازه

ستا په عشق کښي دروغژن یم سر تر سره چه له غمه دي ژوندوي گرزم دلبره
زه به ستا له غمه کله شو لا مړ وم باري دم د خداي په لاس دي ناز پروره
شام سحر مي دغه ستا زلفی رخسار دي نور مي مه پوښته له شامه له سحره
چه خبر ئې په وصال و په هجران شم خبر نه یم له فردوسه له سقره
هسي بې سر و سامان دي هیڅوك نه شي لکه زه چه بې سامانه یم بې سره
یو هنر مي منظور ستا په هنر نه شته که زه وکړم ستا په عشق کښي سل هنره
هیڅ اثر د رحمان اوښي په یار نه کا خداي دي اوښي د چا نه کا بې اثره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ی

زړه مې ورکړ و خودرای | هر چه شوه تکیه په خداي
په سودا د عاشقي کښي | يا به شاه شم يا گداي
يا به کښينم و دونهي ته | يا په سيوري د هماي
چه خدای کا هغه به وشي | نه بل خداي لرم نه ځاي
بې دلبره به ور نه کړم | بل و هيچا د زړه راي
پاي بوسي به ئې پرې نه ږدم | څو مې رسي دست و پاي
يا خندا ده په دنيا کښي | يا ژړا ده په واي واي
تر دا دوه چارو په هور ته | نور څه نشته به دا سراي
عاشق بويه چه صادق وي | نه خودکام و نه خود راي
خداي دي نه کا څوك په عشق کښي | جو فروش گندم نماي
زه رحمان پکار پوهيږم | که مي مل شي کار فرماي

دا چه مست په ميو راغي يار د چا دي | بيا به تاخت کا په کوم غولي وار د چا دي
چه زړه سوي ئې د حرم په صيد هم نه شي | دا بې درد و بې صرفې گذار د چا دي
ما خو نه دي څوك بې وجهې آزار کړي | دا چه ما آزاروي آزار د چا دي
چه ئې درست جهان د مخ په رونا زيست کا | دا آفتاب غوندي روښان رخسار د چا دي
چه بلبل ئې رسيدي تر گلو نه شي | دا دننه په حرم گلزار د چا دي
چه هيڅ ترس په زړه کښي نه لري رحمانه | دا نا ترس و بې پروا نگار د چا دي

غواصان که گوهر غواړي گوهر دا دي | بيدلان که دلبر غواړي دلبر دا دي
ځما يار غوندي به بل يو دلبر نه دي | د جمله ؤ دلبرانو سرور دا دي
خوند د لبو او د چاه زنخدان ئې | راشه گوره زمزم دا دي کوثر دا دي
چه دي وصل او هجران وته نظر کړم | زه گمان کړم جنت دا دي سقر دا دي
ته خطبه په منبر څه بولې خطيبه | د قدم کيږده په ځان باندي منبر دا دي
د مکې سفر آسان دي مرد هغه دي | چه له ځانه سفر کاندي سفر دا دي
هر منعم چه دل جويي د قلندر کا | هغه نه دي قلندر قلندر دا دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه توانگر د قناعت په خزانه شي — بل توانگر په جهان نشته توانگر دا دي
دا هنر نه دي چه خاوري څوک سره زر کا — چه زر خاوري کا رحمانه هنر دا دي

هسي رنگ نعمت را کړي خداي و ما دي — چه هیڅ څیر بها ئې نشته بې بها دي
یو خو دا چه ئې په شکل د آدم کړم — دویم دا چه محمّد مي رهنما دي
لاس و پښې و غوږ و سترګي خوله و ژبه — یو صورت مي په څو اسمه مسما دي
آسمان زمکه نمر سپوږمۍ و روښان ستوري — درست جهان مي و نظر ته تماشا دي
شپه و روځ د ماه و مهر له پرتوه — مخ د زمکی راته درست نقره طلا دي
په شپه مښك په ورځ کافور را باندي ووري — درست صورت می په کښي غرق سر تر پا دي
چه هر دم زندګاني نخښي و ماته — هر نسیم د یار له لوري مسیحا دي
د چمن و سرو ګلونو ته چه ګورم — هرهر ګل راته له ورایه په خندا دي
د ګلګونو میو ناوې راته ناسته — زنګاري قمیص آغوستی د مینا دي
خپليویني په ورغوي کښي نیولي — هر ساغر د مي فروشو جان فدا دي
د ښه رود په غاړه ناست سرود په لاس کښي — هر مطرب لکه بلبل هسي ګویا دي
چه دا هسي معرفت ئې پرې پیرزو کړ — په رحمان باندي منت د پاک مولا دي

یو یو داغ په ټټر ایښي د هر چا دي — که پادشاه د ولایت دي که ګدا دي
شرابي په سر چشمه د دنیا نشته — تشنه لب ئې ګوښي ګوښي په غوغا دي
لږ راحت په ډیر زحمت سره مونده شي — د دې دهر خس حرام دي که ویړیا دي
د دنیا ښادي بې غمه مونده نه شي — لږ خیرات د شوم له کوره په بلا دي
فراغت پرې باندي ولي حرام نه وي — چه داخل په سراچه د دې دنیا دي
د مجنون د حال پوښتنه به څوك څه کا — جهان واړه کوراکور مجنون لیلا دي
عشق یو هسي رنګ افسون په عالم پو کړ — چه عاشق په تورو سترګو نا بینا دي
د هر چا ئې بخري ورکړې ګوښي ګوښي — خپل قسمت د هر سړي جدا جدا دي
ورکړه را پیروده ټول د بل په لاس دي — هلته دخل نه ستا دي نه ځما دي
په هر څه چه د صاحب د زړه رضا شي — په بنده که ناروا دي هم روا دي
خواه نا خواه که ئې رضا وي او که نه وي — د قسمت رسد رضا و نا رضا دي
ځان جهان سپارلي بویه و هغه ته — چه ئې حکم جاري شوي په هر چا دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هر چا په لاس چه حکم حاکم ور کړي   جهان واړه د هغو په مدعا دي
چه مولٰ''''يٰ ور سره مل نه وي رحمانه   که لښکر ور سره وي يك تنها دي

د ساقي په لاس کښي جام د مي ناب دي   مطرب ايښي په زانو باندي رباب دي
ته چه ما وته توبه وائې نا صحه   په دا وقت کښي چا څخه د توبې تاب دي
زه چه ځان منع کوم د عشق له کاره   په دا هسي کار کښي کوم سود و ثواب دي
دا آسمان چه لوي په عقل کښي باله شي   په محيط د عاشقي کښي يو حباب دي
هر چه ژغوري سر و مال په عاشقۍ کښي   هغه کړي کور په مخ کښي د سيلاب دي
ته چه خوب غواړې په عشق کښي راته وايه   کوم چا کړي د زمري په خوله کښي خواب دي
بې عمل که کتاب کيږدي په سر څه شو   گويا ايښي ئې تر پښو لاندي کتاب دي
چه د شر د عملونو ته خير غواړي   تشنه لب غوندي سر شوي په شراب دي
د دښمن له مکارۍ وويريږه   په نرمۍ ئې غلط مه شه سنگ در آب دي
عبادت په شتاب هسي کړه رحمانه   لکه عمر چه دي تلونی په شتاب دي

هغه زړه چه ستا د عشق په اور کباب دي   که مرهم ور باندي کيږدې ډير ثواب دي
حجابونه له اغيارو مناسب دي   د يارانو په يارۍ کښي څه حجاب دي
بې تا چه ښايسته وي بې حسابه   په هغو کښي هم ستا حسن انتخاب دي
لکه گل چه تر آفتاب پوري خجل وي   دغه هسي ستا تر مخ پوری آفتاب دي
دا د ميو څه مستي او سرخي نه ده   تيغ د سترگو ئې په وينو کښي عرقاب دي
زه رحمان به څه ځواب کوم و يار ته   و ژونديو ته د مړيو څه ځواب دي

چتر سنگ و تر آهنه ئې زړه سخت دي   زړه هغه لره ورکړي ما کم بخت دي
خدايه کله به هغه غل راته ايل کړې   چه لوټلي ئې ځما د خاطر رخت دي
همره غم به نور په هيچا باندي نه وي   لکه غم چه د خپل يار په ما يک لخت دي
مگر بيل په تيره تيغ شي يار له ياره   گڼه ښاخ له خپله ښاخ سره درخت دي
د پهلنگ او د پيرۍ حاجت ئې نشته   د يارانو نشستن د زړه په تخت دي
چه له ډيره درده وخت پيژاندي نشي   په رحمان باندي بې ياره هسي وخت دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ئې مهر و محبت که ئې عناد دي — ما د يار په يارئ کړي اعتماد دي
زه و يار که په تن دوه په معنئ يو يو — هزار خوني واړه ښهر يو بغداد دي
هيڅ بيلتون ځما د يار و بله نشته — کار همه واړه موقوف په خپل معيار دي
هيڅ موقوف د معشوقې په حسن نه دي — د عاشق خاطره په خپلي ميني ښاد دي
زه خپل آه آتشين له خدايه غواړم — د آشنا خاطره که موم دي که فولاد دي
چه پريشان د يار د زلفو په څير نه وي — جمعيت د هغو زړونو لوی فساد دي
چه د آه و د فرياد طاقت ئې نه وي — هر سکوت د بې طاقتو آه فرياد دي
سل په دا رنګه نومونه د عشق نور دي — لکه نوم چه د مجنون و د فرهاد دي
چه ئې زړه شي هلته کښيني هلته پاڅي — عشق د عقل و د هنر کره داماد دي
بادشاهان په عاشقئ کښي ملنګان شي — ما و تا غوندي وګړي د چا ياد دي
که رښتيا د خرابئ سره ګنج وي — فوقيت د شاګردانو په استاد دي
چه په يار پسي تر ځان تر جهان تير شي — په رحمان ځمونږه هسي اعتقاد دي
چه دا نور شاعران کاندي هغه نه کا — رحمان کړي نوي نوي اجتهاد دي

ستا له لاسه په ما جور دي که داد دي — ځما مراد خو واړه ستا د زړه مراد دي
ستا په مينه کښي ځما له مخه تښتي — که آفتاب دي که آسيب دي که فساد دي
هر اهداد چه را کاوه شي ستا په مينه — په ليمه ځما قبول هغه اهداد دي
که تمام جهان مي پريوزي په ليمه کښي — بې تا نه را څرګنديږي نه مي ياد دي
ما چه غوږ د ستا د عشق په ترانه کړ — نصيحت مي نور د زړه په غوږو ياد دي
اوس ځما له ننګ و نامه سره څه دي — چه دي نوم د عاشقئ را باندي زياد دي
هر ګلشن چه له ګل رخه بې بهره وي — د عاشق په نظر غولی د صياد دي
د رحمان و توان ته ګوره همره ناز کړه — څه د اوسپنو روغ نه دي آدم زاد دي

په خاطر باندي مي ستا د غم غبار دي — هميشه مي په زړه پروت انبار انبار دي
رهبري که ګمرهانو ته کړي خضر — عاشقانو لره خضر ستا ريبار دي
ګوندي چري څوك د خداي په در قبول وي — ستا له لاسه مي فرياد په هر ديار دي
د شهيد و پرهارونو ته نظر کړه — هسي رنګ له دواړو سترګو مي خونبار دي
چه د غم په بار ئې زړه دي ځما کښلي — هم هغه مي په زړه کښلي په بار بار دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه هر دم مي د غمزو په تورو وژنی — لا مي زړه په هغو سترګو منت بار دي
دا آسمان دي د هغه په مدعا وی — چه په ما باندي ئې کړي ستا اخبار دي
که يار سل ځله جفا ور سره کاندي — د رحمان دا هسي کله اعتبار دي

کمېني يو نادر کار دي — چه کمال ځني اظهار دي
چه اختيار ئې کمېني کړه — په دانه کښي پټ خروار دي
چرګ په دوه پيسي حلال شي — باز په سل روپۍ مردار دي
چه آسمان شه سرګردان شه — چه زمين شه بر قرار دي
نښتر ګوره سر کښي کا — انګور ګوره نګونسار دي
ذره خواره شوه آفتاب شوه — ابر خورب دي غبار دي
کوه بلند شه سيه سنګ شه — لعل ووړ شه بزرګوار دي
لوي آسمان توره تبۍ شه — هلك نمر سره انوار دي
ووړ سړی ګوره رحمانه — چه لوي فيل ئې بار بردار دي

دنيا دار که مستغني په سيم و زر دي — هنرمند و ځخه ګنج د خپل هنر دي
بيهوده به زور آور و ځان ته وايي — د دنيا سړي که هر څو زوراور دي
هسي مه وايه چه زه يم په جهان کښي — پيدا کړي خداي د سر د پاسه سر دي
ځني ځني ئې وليان پيغمبران کړل — نه چه هر سړي ولي او پيغمبر دي
جو دانه قدر يو لعل په کښي پيدا شي — نور جهان واړه د تورو کاڼو غر دي
يو بادشاه وي چه لښکر ور پسې درومي — نه په هر يوه سړي پسې لښکر دي
پيدا کړي خداي سړی په تفاوت دي — هسي نه چه جهان واړه برابر دي
که د عمر و رفتن ته څوك نظر کا — دا به وايي چه آفتاب د نماز ديګر دي
چه ئې سر په زمکه ايښی وي و يار ته — په آسمان باندي ختلی لکه نمر دي
تعجب ځما د ډيرو اوښو مه کړه — ما موندلي په دا بحر کښي ګوهر دي
د يار خرقه ئې خداي مه کړه په غاړه — رحمان کوږ دستار تړلي قلندر دي

زلفي دي له ډيري درازۍ پاي تر سر دي — يا د بنفشي لښتي خورې په صنوبر دي
لب دي آب حيات دي يا شکر يا نبات دي — يا خو زه غلط شوم تر همه واړه بهتر دي
قد ته دي څوك نه شي رسيدي له بلندۍ — ولي چه معراج وته خاته د پيغمبر دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما چه ستا ښایست او نمر سپوږمۍ سره په تول کړه   تللي په میزان کښې تر آسمانه سپوږمۍ نمر دي
څاڅکي له آسمانه په هر چا ووري یکسانه   پرخه په واښه شي په صدفو کښې گوهر دي
بخت دي چه ئې څوک متمکن کړه په تخت باندي   څوک د غم په خار سره پاره پاره جگر دي
باد چه دي په زلفو باندي قصد د پریشانۍ کړ   ځکه ئې گردونه د جهان واړه په سر دي
هله به سړی شي چه دي نوم عبدالرحمن شي   اوس سړي په څه ئې که دي لوستي زیر و زبر دي
سپیني اوښي زیړ رخسار د میني له دولته   اې رحمانه دا د عاشقانو سیم و زر دي

دواړه سترگي مي کږېږي د ستا په لور دي   مدام ډوبي د فراق په آب شور دي
کنډولي د دواړو سترگو ستا په طمع   و هر لور ته مي نیولي کور په کور دي
چه مي خیال د ترکو ولیده په زړه کښې   دواړه کسي مي و زړه وته نسکور دي
ما قبول د رقیب ناز کړ ستا دپاره   سود و زیان په دا جهان کښې خور او ورور دي
په رحمان باندي دا هسي گمان مه کړه   چه بې تا په نور څه غلیږي هغه نور دي

ستا له غمه مي په سر کښې هسي شور دي   گویا میشت مي په سر ښهر د لاهور دي
په افسون او په جادو د تورو سترگو   خراب زړه مي له جمله عالمه تور دي
که مي زړه له غمه وچوي راته وایي   غم د هجر دغه مه گڼه لا نور دي
د هجران په بیمارۍ کښې را معلوم شه   چه اخیستي مي آزار د پلار و مور دي
دا دنیا په مثال کور شوه د غمونو   چه په هسي کور نازیږی هغه کور دي
دا جهان نه د چا خپل دي نه به خپل شي   چا په خپله رضا پریښود چا په زور دي
چه د مرگ په پوروړیو کښې څوک ومري   دي دواړو پوروړیو زوي او ورور دي
که رحمان په عاشقۍ ملامت کیږم   ما په سترگو قبول کړي دا پیغور دي

که دلدار په دلدارۍ ځما قدم ږدي   گویا هر قدم په لاري د حرم ږدی
ځاي لري که بې منته بوسه راکړي   کوم کریم په چا منت د خپل کرم ږدي
معشوقه شفیقه بویه مهربانه   نه قارون چه په ځان اسم د حاتم ږدي
هسي پټ لرم دا زیړ رخسار له خلقو   لکه زر چه څوک له خلقو پټ پنهم ږدي
خداي و ما وته گلونه د جنت کړل   که داغونه مي په زړه باندي د غم ږدي
هیڅ ماڼه دي څوک له مستو سترگو نه کا   کوم یو مست دي چه قدم په لاري سم ږدي
راحت نه دي بې زحمته چا موندلي   کوم طبیب دي چه په روغ صورت مرهم ږدي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه هر گور تر خپل صنم پوري شرمیږم　　برهمن چه سر په پښو د خپل صنم ږدي
و آسمان ته لاس د عقل نه رسیږي　　دا خو عشق دي چه په عرش کرسي قدم ږدي
زه رحمان ئې تاج گڼم د یار له لاسه　　که مي پنډ په سر د جور و د ستم ږدي

د دنیا کارونه واړه غلول دي　　دا گمان په هیچا مه کړه چه مي خپل دي
هیڅ مزه په دا جهان کښي پاتي نه شوه　　د یخ سوري په اوبو پوري کول دي
پوزه غوړ د غوښو شته په هر چا پوري　　که د شرم پوزه غوړ غواړې باطل دي
که دي دوه کاسې دانې وي په کندو کښي　　پس له شامه هسي وایه چه د بل دي
که ته یو یا دوه عیبونه د چا شمار کړې　　بل به هسي تا ته وایي چه ستا سل دي
نصیحت د ناصحانو اثر نه کا　　د سړې او میني خوشي ټکول دي
دا نا اهل همدمان دي نه پوهیږم　　که موچی د رحمان پنډي په گوگل دي

چه د څنگه مي دلبر په لاس کښي جام دي　　نن اورنگ د زمانې ځما غلام دي
مدام کله وي دنیا د دنیا دارو　　بې له عشقه چه دولت ئې مستدام دي
د هارون څرخ پاي نیلي دي د سپهر　　څو به دوکا چه ئې دو په سر د بام دي
د دنیا چاري په مثل دي د سوري　　د آفتاب په مخ د سوري څه مقام دي
که ئې صبح ښایسته ده خنده رویه　　بیا ئې هسي په هر صبح پسي شام دي
نه په مهر کښي آرام شته نه په ماه کښي　　په دنیا راغلي هر یو بې آرام دي
بې غمي په دنیا چري ده رحمانه　　یو بې غم دي څوك را وښیي کدام دي

سپین رخسار و مشکین خال و بله صنم دي　　یا محمود و ایاز ناست سره همدم دي
که دي مخ په زلفو پټ شه باک ئې نشته　　د حیات اوبه هم پټي په تور تم دي
ستا له زلفو له رخساره له سرو شنډو　　پیدا شوي شام شفق و صحبدم دي
په دهن کښي دي غاښونه تجلي کا　　یا غوټي په غنچه کښي د شبنم دي
نه چه اوس ځما زړه غوڅ ستا په غمزه دي　　چاړه غوښي له قدیمه سره په غم دي
بې ژړا چا ته نه گوري سیه چشم　　د نرگسو غوړیده د جوي په نم دي
راحت نه دي چا موندلي بې رحمته　　ستا جفا و وفا دواړه منقسم دي
ستا د حسن د تعریف له برکته　　د رحمان د شعر کوکي په عالم دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم دي هسي غلبه شه په ما باندي چه مي ځاي نه شي دننه نه دباندي
له زګيروو نه مي نور خلق په عذاب شه تل د وچو له کبله سوزي تاندي
زه د ستا په غم کښې شمعه غوندي ژاړم ته ځما په غم کښې صبح غوندي خاندې
زړه مي ستا په لوري هسي آويزان دي لکه زلفي دي په مخ دي آويزاندي
ما دي ستا د انديښنو په اور کښې سوي د دنيا انديښنې واړه لکه سپاندي
دا دستور دي چه لوي غم په سړي ور شي نور غمونه ئې همه شي تر پښو لاندي
هر چه ما په نصيحت له تا جار باسي بيا د ستا په لوري درومي له ما وړاندي
سره لنبه ګوره چه څه کا په وچ ډکي مخ د يار په رحمان هسي چاري کاندي

ما د ستا لمن ته اچولي دا خپل ځان دي ستا دي ځم نه دي که دانا دي که نادان دي
خپل سرکښې لويي مي همه واړه فراموش شوه هسي مي زړه ستا دې لوي قامت وته حيران دي
بې له تا که سير د ګلستان کړم که د ګلو نه پوهيږم هيڅ چه ګلاستان دي که زندان دي
چا پيراندم زه چه عاشق نه وم په جهان کښې اوس مي ستا له رويه نوم رسوا په درست جهان دي
ډير همزولي تير شوه د مجنون بې نام و نقشه عشق دي چه عاشق لره هم نام دي هم نشان دي
لوي ترکوم چنجي دي پروا نه چه افسانه شه واړه په سبب د عاشقۍ نمايان دي
واړه د خپل ځان په نظر ګوره که دانا يې اي عبدالرحمٰنه درست جهان عبدالرّحمن دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مي ستا په فکر ذکر گلستان دي   تن مي ستا له غمه پاڼه د خزان دي
ستا د هجر په غم هسي بهره مند يم   چه په سترگو کښي مي جوړ رود روان دي
ستا کتو مي عجب زخم په زړه وکړ   چه هم ويني ترې بهيږي هم خندان دي
هسي رنگ مي د خپل زړه له وينو واخيست   چه ځان درست راته په شکل د جانان دي
که د ستا د زلفو مار کاندي خونونه   ما مونډلي ځني عمر جاودان دي
ځکندن که هر څو تلخ و تريخ وايه شي   ستا د لبو په مدد آبحيوان دي
آشنائي تر جدائی کم زورې نده   معطر په بوي د مصر درست کنعان دي
لکه نمر په څلورم آسمان ليده شي   محبت به سل حجابه کښي عيان دي
نور د شمع په فانوس کله پټيږي   عشق د عقل په پرده کښي نمايان دي
که د ستا په مخ کښي بوي د حجاب نشته   زه له ډيري ځلي وايم چه نهان دي
طاؤس رنگ زلفي دي چا هسي کړه کړي   چه هر موي ئې په څو رنگه په څو شان دي
بې پردې به حسن نه وي چا ليدلي   که څوک وايي چه ليده شي تش گمان دي
ښادي غم غوندي آسانه مونده نه شي   سور په خپلو وينو لعل د بدخشان دي
کوه وصال په هر زمان وي هسي دريغه   لکه غم چه د هجران په هر زمان دي
بې د ستا له ملاقاته چه مشکل شه   نور مشکل واړه په ما باندي آسان دي
هم په دا راته آسان شو نور غمونه   چه ستا غم راته د حد په هورته گران دي
يو نفس به دي له دره بيرته نه شم   څو مي يو نفس باقي په دا جهان دي
قافله د صبر هيڅ ويسا پرې نه کا   ستا له غمه مي منزل د زړه ويران دي
که سروسامان ستا د زلفو نشته   هسي زړه ځما بې سر و بې سامان دي
لکه تا چه تور گيسو په مخ پريشان کړ   ځما هسوي خراب زړه پسې پريشان دي
خوار خاطر به د رحمان سلامت څو وي   چه گذر ئې ستا په چاه زنخندان دي

په نامه د هغه خداي مي دا بيان دي   چه يو نوم ئې په نومونو کښي سجان دي
هم بادشاه دي د جمله ؤ بادشاهانو   هم د هر يوه سلطان په سر سلطان دي
هغه کار چه و هر چا وته مشکل وي   هغه کار واړه و ده وته آسان دي
څوک آفتاب شي په آسمان را خيژولي   ده آفتاب را خيژولي په آسمان دي
څوک د نمر په مخ حجاب شي غوړولي   ده پټ کړي نمر په ابر کښي پنهان دي
څوک په شپه کښي شي مهتاب پيدا کولي   ده په شپه کښي پيدا کړي ماه تابان دي
څوک يو څاڅکي پرې يستي شي له اسمانه   نزول کړي ده په مونږ باندي باران دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوك شي روح نيستي په يوه ماشي   ژوندي کړي ده په روح تمام جهان دي
څوك و سنگ شي رنگ د گلو ور کولي   ده و سنگ ورکړي رنگ د ارغوان دي
څوك له خاورو شي يو گل پيدا کولي   ده له خاورو پيدا کړي گلستان دي
څوك له سنگه شي گوهر پيدا کولي   ده له سنگه پيدا کړي در مرجان دي
څوك شي رزق و هر مخلوق ته رسولي   دی د هر يوه مخلوق روزي رسان دي
څوك بنده لره ايمان شي ور کولي   ده ورکړي هر مؤمن لره ايمان دي
څوك له زمکي و آسمان ته شي ختلي   ده عيسیٰ لره ورکړي دا مکان دي
څوك له خداي سره خبري شي کولي   ده موسیٰ مشرف کړي په دا شان دي
څوك ايښو دي په توسن د آسمان زين شي   ايښي ده په هوا تخت د سليمان دي
څوك په سپينه ږيره پايي تر قيامته   ده په خضر باندي کړي دا احسان دي
چه په ده شي هغه کار په هيچا نه شي   هر توانا د ده تر توان پوري ناتوان دي
په اوبو کښي ئې د کاڼو گوټ پيدا کړ   ده ورکړي په کښ اور لره مکان دي
په سجود ئې زمکي سر دي لگولي   هم ئې زوړند په رکوع سره آسمان دي
هر ونه په قيام ورته ولاړه   هر گياه ئې په تسبيح سره زبان دي
همه واړه په تسبيح د ده مشغول دي   که ملك دي که پيري دي که انسان دي
هر ماهی ئې په درياب کښي حمد وايي   هر مرغه ئې په چمن کښي ثنا خوان دي
حق په حق ئې هيچا نه ده ثنا کړې   نه له هيچا واقع شوي دا بيان دي
مخلوقاتو هسي نه دي پيژاندلي   لکه ده څخه چه قدر د خپل ځان دي
حد پايان ئې هيڅ سړي موندلي نه دي   معرفت ئې هسي بحر بې پايان دي
نه ئې زيان نه ئې زوال نه ئې نقصان شته   دي بې زيانه بې زواله بې نقصان دي
نه ئې مثل نه مثال نه ئې مکان شته   دي بې مثله بې مثاله بې مکان دي
پاك ئې وگڼه بې شکه بې گمانه   له هغه چه د چا شك د چا گمان دي
نه ئې څوك په سترگوويني نه ليده شي   او بې چونه بې چگونه نمايان دي
که څوك وايي ليده نه شي ليده نه شي   او که وايي و هر چا وته عيان دي
منزه دي له جمله ؤ جهتونو   او بيا هر جهت په ده باندي ودان دي
له زرگونو صفتونو راشه گوره   چه ئې کړي نيم صفت عبدالرحمٰن دي

ستا د عشق حرفونه تور نه دي گلگون دي   هغه په دا چه نوشته په جگر خون دي
تش به نه شي هغه خم د عشق له ميو   چه ئې خاوري د فرهاد و د مجنون دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دنیا چاري همه واړه فاني دي — دا د ستا جور و جفا ولي افزون دي
مقتولان ستا د غمزو دي لاله نه دي — چه په سره کفن له زمکي را بیرون دي
چه ئې هیڅ بها زلمیو څخه نشته — جونه نه دي سکه گنجونه د قارون دي
بادشاهان په یوه دم کښې گدایان کا — ما لیدلي فسادونه د گردون دي
د رحمان د زړه خوناب مگر قبول شه — چه مخونه د دلبرو پرې گلگون دي

مخ د یار شمس و قمر درې واړه یو دي — قد و سر و صنوبر درې واړه یو دي
حاجت نه لرم په شهد و په شکرو — لب د یار شهد و شکر درې واړه یو دي
که بې یاره په بستر د پاسه پروت یم — نار و خاوري دا بستر درې واړه یو دي
چه ئې در و هم دیوار وته نظر کړم — باغ بوستان و دغه در درې واړه یو دي
خداي د یار له هجره هیڅوك خبر مه کړه — تاخت و قتل دا خبر درې واړه یو دي
چه غبار ئې د کوڅې را باندي راشي — دا غبار مښك و عنبر درې واړه یو دي
هغه دم چه سړي درومي له جهانه — توري خاوري سیم و زر درې واړه یو دي
قلندر چه په رښتیا قلندري کا — خان سلطان و قلندر درې واړه یو دي
ور دي نه شي په پردۍ زمکه هیڅوك — کور و کر و مبصر درې واړه یو دي
چه دي نه په کښې یو یار نه دي آشنا وي — هغه ښهر بحر و بر درې واړه یو دي
په دکان د نابیناؤ جوهریانو — خر مهرې لعل و گوهر درې واړه یو دي
په سبب د ظالمانو حاکمانو — گوواور و پښاور درې واړه یو دي
غزا وشوه که څان ستائې و رحمان ته — بې هنر و گاؤ و خر درې واړه یو دي

په دنیا کښې که څه کار دي خو د دین دي — د دې کار په کننده ؤ آفرین دي
چه تقویٰ او دیانت ئې شي په بحره — د هغو د سعادت ستوري قرین دي
قناعت مي هسي خوند په خوله کښې کیښود — چه وچ ټوك مي په دهن کښې انگبین دي
بې هاتیانو بې اوښانو بادشاهي کا — د زاړه پوزي ټوکر کي ئې قالین دي
چه په خواست د حاجت پورته کا لاسونه — د آسمان د مالائکو پرې آمین دي
چه قبوله کهتري کا په دنیا کښې — د هغو په بهترۍ باندي یقین دي
تلل د لوړي اوبه درومي و ژور ته — حق تعالیٰ کمال ورکړي و کمین دي
خاکساري د خاکسارانو مرتبه ده — که زړوکي ئې خیرن وي زړه ئې سپین دي
د سرکښو سر که ورشي تر آسمانه — په دوه ورځي پس ئې ځای زیر زمین دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ښیوه ئې وي په سر کښې او لوئې کا — د رحمت لیاقت نه لري لعین دي
که صورت ئې د سړي سړی باله شي — په معنی کښې سړی نه دي شیاطین دي
که رحمان څخه متاع د دنیا نشته — شکر دا چه نه خودرای و نه خودبین دي

چه دا هسي لاس په لاس دنیا پریښودي — څه چواچندڼ په ځان پوري مښو دي
دا دنیا په مثال پل مرگ ئې سیلاب دي — د سیلاب په مخ کښې څه پوله ایښو دي
جل زلمي لا واده نه وي سره گونده شي — دا رنگ چاري د مرگي په خرخرښو دي
قافلې چه په دنیا کښې شوې داخلې — بیا هم هسي معلومیږي چه د لښو دي
دا سفر به په هغو باندي آسان وي — چه تر کوچ پخوا په زیرمه د توښو دي
چه بې وقته ارمان کا په وقت اوده وي — د هغو عالمو ږیري د وکښو دي
په هر شان چه یار خوښیږی زه هغه کړم — خپلول د صاحبانو په پیښو دي
د یار غم مي لکه تاج دي په سر ایښې — نور غمونه مي همه لاندي تر پښو دي
معشوقې په عاشقانو خود پوهیږي — دلته څه د عاشقۍ نښې د ښو دي
میخواران که ئې خبر شي له مستۍ نه — د رحمان د میخانې شراب د څښو دي

دا ژوندي چه معلومیږي واړه مړه دي — که څه دي هم هسي وایه چه څه نه دي
یا د باد په مخ کښې خاوري دي دا توري — یا د اور په مخ کښې واړه وچ واښه دي
د خپل عمر شپې او ورځي چه په زړه کړم — هسي درومي چه د سیند گویا اوبه دي
غافلان که ویني، اوري به ئې څه کړې — دا ئې خوب دي نه لیده نه اوریده دي
چه د خداي له معرفته خبر نه وي — هغه واړه که بیدار دي هم اوده دي
د رحمان د زړه له حاله خداي خبر دي — چه په زړه کښې ئې د یار له غمه څه دي

زه بلبل ستا د وصال یم بوستان څه دي — ستا د وصل په نسبت گلستان څه دي
چه آشنا شي ستا له دره له دیواره — انتظار ئې په روضه د رضوان څه دي
چه روزي ئې شهادت شي ستا له تیغه — احتیاج ئې په چشمه د حیوان څه دي
چه مسکن ئې د زړه ستا د زلفو خم شي — و هغو ته د عطارو دکان څه دي
بلهوس که بوسه غواړي له تا څه شو — هر رنگ هر رنگ ویل کاندي نادان څه دي
هر چه لاندي خپل وجود تر خپل قدم کا — عرش ئې لاندي تر قدم شي آسمان څه دي
زه چه ستا له غمه ژاړم آه فریاد کړم — برق و رعد چکاره دي باران څه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان جهان هسي ستا په مينه هير دي — نه پوهيږم چه ځان څه دي جهان څه دي
ته چه نه ګورې و ما ته لږ مي پوه کړه — په دا کار کښي دي ضرر و نقصان څه دي
زه بې صبره يم که مهر د ستا نشته — له دې دواړو دي په زړه کښي ګمان څه دي
که ستا سترګي دي قاتلي زه مقتول يم — وايه نور دي په خاطر کښي ارمان څه دي
چه مي وينې ترو مي څه پښتې له حاله — له عيانه احتياج د بيان څه دي
هر چه وايې ستا رسۍ د رحمان غاړه — و تواناؤ ته حجت د ناتوان څه دي

د عاشق نظر په خورد و په خواب نه دي — مراد ئې بې د يار له دره بل باب نه دي
ته نظر په خپل هنر په عقل مه کړه — دا اسباب په عاشقۍ کښي اسباب نه دي
چه د يار سره حساب د دنيا کاندي — دغه هيڅ په عاشقانو حساب نه دي
چه عاشق په عاشقۍ کښي ارباب نه شي — که د درست جهان ارباب وي ارباب نه دي
هر چه يار منع کوي له خپله ياره — دا کتاب د عاشقانو کتاب نه دي
دا حجاب چه نور عالم ئې حجاب بويي — دا ځما د يار تر ميانه حجاب نه دي
که ثواب دي هم سوئ د يار له مخه — ما ګڼلي دغه کار په ثواب نه دي
که ليدلي زليخا يوسف په خوب و — ما په ويښه دي ليدلي په خواب نه دي
صبر ونيسه په مخ کښي که مراد غواړې — هيڅا کړي دغه کار په شتاب نه دي
رحمان سوال د بوسې کړي دي له ياره — لا ئې هيڅ ځني موندلي ځواب نه دي

هغه يار چه بې وفا دي څه يار نه دي — هغه کار چه بې بقا دي څه کار نه دي
که د سر ښيندل دشوار په ما و تا دي — دا په عشق کښي سهل کار دي دشوار نه دي
انديښنه سړی بيدار کاندي له خوبه — کم انديشه که بيدار دي بيدار نه دي
که څه عمر دي عاشق لره وصال دي — د هجران عمر د عمر په شمار نه دي
د چشمانو په ځنبل کښي تير و بير شي — اعتبار د زمانې اعتبار نه دي
که د سلو زويو پلار شي به ئې څه کا — بې وقوفه زوي د پلار څه په کار نه دي
معشوقې هميشه ناز په عاشق کاندي — رحمان هيڅ له خپله ياره آزار نه دي

هر نګار چه بې وفا دي نګار نه دي — په ګلزار کښي چه ګل نه وي ګلزار نه دي
په تلخۍ د ميو مست خلق مي خوښ دي — هغه خار چه بوي د ګل لري خار نه دي
ديندارې دنيا دارې دي ځبله لري — ما ليدلي هيڅ ديندار دنيادار نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که زوزگار دي په جهان کښې عاشقي ده | د دې نور عالم روزگار څه روزگار نه دي
چه تصديق ئې په خپل زړه کښې محکم نه وي | دا په خوله ظاهر اقرار څه اقرار نه دي
په هر زړه چه د خپل يار د غم غبار وي | دغه ابر د رحمت دي غبار نه دي
چا به کسب بې له عشقه نور څه نه کړ | باري گنج دي چه هر يو ته آظهار نه دي
معشوقه وفا له هيچا سره نه کا | گڼه کوم يو د دې رخت خريدار نه دي
د خپل يار وصال د خداي په داد مونده شي | دغه کار مي د هيچا په اختيار نه دي
په رحمان باندي منت د معشوقو دي | د بې حسنو معشوقو منت بار نه دي

د عشق زخم څه د زخم په شان نه دي | د بل زخم په څير سهل و آسان نه دي
عاشقان او معشوقې سره پوهيږي | دغه راز و نور عالم ته عيان نه دي
عاشقي نه ده که گورې حيراني ده | کوم سړی په دغه کار کښې حيران نه دي
يو عاشق دي څوك را وښيي په عشق کښې | چه ئې رود په مخ د اوښو روان نه دي
همره اوښي د عاشق په گريوان ووري | ته به وايې چه يو سيند دي گريوان نه دي
دا هجران دي چه ئې مرگ په عاشق گران کړ | که هم ځان ور څخه درومي هيڅ گران نه دي
نور غمونه که په ځان د سړي بد دي | غم د ترکو بد د هيچا په ځان نه دي
د دوزخ د اور که تا وله حده تير دي | برابر د بيلتانه د نيران نه دي
چه باله شي څوك په عشق کښې کم عقل | دا کم عقل ډير هوښيار دي نادان نه دي
چه بې ياره زه جهان وته نظر کړم | رحمان وايم چه ويران دي ودان نه دی

عاشقان دي په اور سوي دي که نه دي | ستا د عشق په اور الوي دي که نه دي
زحمتونه د هجران واړه په عشق کښې | تا و ما وته ښولي دي که نه دي
په دنيا کښې خو يو سر و مال ويل شي | دواړه ما په تا بايلوي دي که نه دي
تل د ورځو په لينده د ښو غشي | تا په ما باندي را کښلي دي که نه دي
چه مدام ئې ځما زړه له غمه چوي | توري زلفي دي پيچوي دي که نه دي
راشه وگوره احوال د عاشقانو | مړه د عشق په تيغ کوټلي دي که نه دي
ناصحان چه نصيحت و يار ته کاندي | چري دوي هم مين شوي دي که نه دي
ښائسته که په ښائست ملايکه وي | په وکښود زړونو روي دي که نه دي
بلبلان پسي نارې وهي رحمانه | د بهار گلونه شوي دي که نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خښ مي ستا د ښو غشي په سينه دي　　پور راپوري مي وتلي تر اينه دي
تل ئې مخ د يار په مخ باندي وي ايښي　　هغه زړونه چه بې زنگه آئينه دي
هسي نه چه زه نن ورځ په تا شيدا يم　　ستا غمونه مي په زړه کښي ديرينه دي
لکه ستوري چه بريښنا کا په آسمان کښي　　په ټټر مي ستا داغونه نگينه دي
درته وايم چه له آهه ئې پرهيز کا　　د هغو چه پوشاکونه پشمينه دي
که دا ستا رخسار سوزاني لنبې نه وي　　ولي کسي ځما تور سوي نينه دي
څه به سم په صبحدم گورې و چا ته　　چه دي سترگی په مي مستي شبينه دي
هغه سترگي چه پيدا کړې خداي خونريزي　　بې غضبه په غضب او په کينه دي
شرابيان چه شراب مومي خو ئې شومي　　کله منع په اختر په ادينه دي
چه تمام د خپل ځگر په وينو رنگ شه　　د رحمان خبري ځکه رنگينه دي

که مطلب و مدعیٰ د سړي خداي دي　　هر هر مړي د ژونديو رهنماي دي
مسافر که په رحلت کښي و بله غږ کا　　هر آواز ئې خواب آلود لره دراي دي
که سړي و حقيقت وته نظر کا　　ژوندی خلق واړه ناست د مړو په ځاي دي
دا خو بخت دي څوك ئې سپين و څوك ئې توركړه　　گنه عين لكه زاغ هسي هماي دي
لکه فرق چه د هماي و د زاغ نشته　　هم دغه دليل د شاه و د گداي دي
ته نظر د کاري گرو په کار مه کړه　　کار همه واړه موقوف په کار فرماي دي
سالكان چه د جهان تماشا کاندي　　له جهانه ئې مطلب جهان آراي دي
که څوك خپل دست و پاي وباسي له ميانه　　خداي پخپله د بې دستو دست و پاي دي
په هغه جهان نيکي و بدي نشته　　هر مطلب د طالبانو په دا سراي دي
زه رحمان يوازي نه يم په دا کار کښي　　هميشه د يار په يار پسې واي واي دي

په ظاهر صورت چه ستا د در گداي دي　　په معنیٰ کښي د جمله ؤ کد خداي دي
مجنون بيد غوندي رونق د گلستان شي　　چه ئې ستا له غمه سريه پشت پاي دي
چه له غمه دي حرس غوندي نالان دي　　د جمله ؤ گمرهانو رهنماي دي
چه څوك زړه د ستا و تورو سترگو ورکا　　ستا د ورځو تور محراب د لاندي ځاي دي
چه مسکن ئې د زړه ستا د زلفو خم شي　　د هغو ناستي په سوري د هماي دي
چه تا ووينې و ما ته نصيحت کا　　شك پرې مه کوه بې شکه چه خود راي دي
که زر دار دي اشنايان د زر دارانو　　د رحمان د آشنايانو تکيه خداي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د خلقو و نظر ته آدمي دي خوار عاشق د معشوقې د کوڅې سپی دي
هر چه ځان يار په سپيو کښې داخل کا ترو هاله به ورته وايم چه سړی دي
ما دي خداي د يار له غمه بې غم نه کا دا په ملك د عاشقۍ کښې لوي ورانی دي
زه د يار په غم کښې زيړه څهره خوښ يم دا ځما خزان خزان نه دي پسرلی دي
زه ژوندون د يار و وصل وته وايم ګڼه هر يو دوزخي په ژوند ژوندی دي
ته چه ما منع کوې د يار له دره کوم يو در د يار له دره بريالی دي
زه د يار ميني په يار باندي شيدا کړم که څوك ما ګڼي زه نه يم واړه دی دي
چه وحشي مجنون ئې ښهر لره راووست د ليلې د زلفو هسي غړوندی دي
زر داران که اوبه څښي په جام د زرو ځما خوښ دا خپل د خاورو کنډولی دي
اورنګ زيب که د ډهلی په تخت نازيږي خپله خونه هر ګداي لره ډهلی دي
چه له خپله کوره ووزي مسافر شي څوك ئې پيژني ساهو دي که مريی دي
چه ئې خاوري شي له خاورو سره ګډيږي ترو د چا زده چه کوم نيکه نمسی دي
توره شپه په آشنايانو روڼا ورځ ده روڼا ورځ په نا اشناؤ تور وږمی دي
نه دي سترګي پوزه غوږ د کم شناختو په معنیٰ کښې يو ديوال سوری سوری دي
عاشقان ئې د دنيا له غمه خلاص کړه عاشقي د سليمان بادشاه غمی دي
هر چه حب د عاشقي لره په زړه کښې که په قطع صد ساله وي هم زلمی دي
دا هلال دي چه ليده شي په شفق کښې که په لاس د ګل اندامي سپين وښی دي
نا آشنا به بهره څه رنګ ځني مومي چه مدام ئې په آشنا پسې غورزی دي
څربوې مي قربانۍ لره پوهيږم دا چه کړي دي په ما باندي زړه سوی دي
چه په نوم باندي باله شي ليده نه شي معلوميږي چه نر حوريا ښاپيری دي
چه د خط په دود ئې خلق په کښې پريوزي زنخدان ئې تر سبزي لاندي کوهی دي
زه رحمان له ياره خوښ يم که جفا کا که جفا نه کا وفا کا څو تيری دي

عاشقۍ را باندي سوري کړې مرۍ هيڅ مي نه درومي بې ياره تر مرمۍ
څه اثر به ئې د عق وي په ر کښې د هغو په سر چه کښيني ښاپيرۍ
د مژګانو په پنجه مي زړه وکاږي خداي د ترکو مستي سترګي کړې زمرۍ
غلوفه به ئې بې غمه نور څه نه وي هر چه کاندي د خوبانو چاکرۍ
لږ د صبر سبق ما لره هم راکړي که په عشق کښې څوك دغه طاقت لرۍ
خدانه څه دي د کوتوال په لاس کښې ورکړم چه شپه ورځ مي غږوي لکه تورۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

په صورت مي نرۍ تبه شوه ولاړه تا چه دواړه سترګي توري کړي نرۍ
د وصال دلالان کوم طرف ته غواړم چه بندي شوم د هجران په کڅرۍ
نور د شمع په فانوس کله پټيږي تا چه واغوستې د خيال جامې نرۍ
زه رحمان په زړه نري کړم هغو جونو چه ئې ملا وي د ويښته په دود نرۍ

چا چه کړي و دنيا وته اسرې دي د هغو په سر همه خاوري ايرې دي
نادان که د دنيا په کار نازيږي و دانا وته دا وشتي مسخرې دي
چه بې خدايه محبت کا هغه خلق نارينه ئې واړه خره او ښځې خرې دي
و سپين ږيريو وته مه وايه سپين ږيري همګي واړه طفلان د ګوارې دي
هسي وايه چه څړۍ دي د زنانو که ئې ايښي په دستار کښي قرقرې دي
چه نه فيض نه څه بهره ځني مونده شي همګي واړه بې فيض و بې بهرې دي
زخيره د دنيا مه کوه رحمانه دا همه واړه د خاورو ذخيرې دي

ستا له غمه مي په مخ باندي ولې دي لږ مي وپوښته له حاله چه ولې دي
زه په تا پسي موسی يم قارون نه يم چه مطلب مي غواوغيلي يا ګلې دي
هغه کوډي لکه تا دي په ما کړي کله کړي په مجنون باندي ليلې دي
لکه ما چه مصلې در پسي لنګ کړې کوم ملنګ هسي لنګ کړي مصلې دي
بوي هم ستا د وفا نه دي را الوتي ما پخپله خپلي کړي تسلې دي
نصيحت اثر په زړه د عاشق نه کا ګوندي يادي ځما ډيري مسئلې دي
که رحمان د عاشقۍ په تيغ شهيد شي د جنت حوري همه واړه دلې دي

ته په هره ګړۍ غم د سيم و زر خورې زه دي هره ګړۍ وينم چه خپل سر خورې
عاقبت به دي يو خنډ له سينې ووزي ته چه تل په هر يو ښاخ باندي نمر خورې
په عوض ئې کوم طاعت کړې راته وايه دا نعمت چه په هر شام و هر سحر خورې
روژتي په څلورم پهر افطار کا ته څلور ځله طعام په هر پهر خورې
که يو ځله تر کماله ورسيږې نور به غوښي د خپل ځان لکه قمر خورې
که ښيښه د نام و ننګ دي شي تر څنګه د هر چا په کجروۍ به خپل ځګر خورې
بې هنر وله قند هم زهر قاتل دي قند ئې وګڼه که زهر په هنر خورې
نهال په زړه د صبر نخل کړه رحمانه چه مدام د بر خوردار و په څير بر خورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

که له تا ئې شرم نه کیدي مهرۍ مخ به پټ نه و د حوري د پرۍ
چۀ آفتاب دي تر رخسار پوري خجل شه له دې ویري زیست په شپه کا قمرۍ
ستا تر حسنه پوري حسن واړه هیڅ دي نیست په څه له هسنو کا برابرۍ
بې د ستا د تورو سترګو جادوګر و کوم آهو د بیابان زده وي دم ګرۍ
ستا د عشق د توري هستي رنګ ګذار دي چه له مخه ئې حباب وي ککرۍ
دلبري او دل جویي لکه د ستا زده چا زده هسي دل جویۍ او دلبرۍ
حسن واړه د عاشق په عشق موقوف دي معشوقه که فرشته وي که چورۍ
و عاشق ته د یار غم واړه ښادي ده د رضا په ملك کښي نشته دلګیرۍ
دا دستور دي چه له درده زګیر وخیژي ګڼه څه وو د رحمان له شاعرۍ

ستا د تورو سترګو په یاداشت مي اوښي ووری حق دي که پریوزي په شبرات د غم کښي ستوري
زلفي دي سایه کړي مخ دي اور په جهان بل کړ هر چا ته چه ګورم نیم په نمر وي نیم په سیوري
څوك دي په وصال کښي قند نبات څوك ځګر خون خوري چا وکړ دیدن د چا شو سپین د سترګو توري
اور ستا د رخسار دي ما په خپلو اوښو بل کړ تل په آتش سوزي آئینه چي نمر ته ګوري
سترګي مي د ستا له خیاله پریوتې و زړه ته څه شو که مو بې سترګو صورت ځي په بل لوري
کله رقیبانو ته نظر کړې کله ما ته ستا باران د مهر په ښو بدو یو شان ووري
ځان په مستو سترګو باندي مه غلوه رحمانه دا مستان هوښیار دي له حکمته سره ښوري

غم خواري دا هسي چري وي غم خورې چه به ما دلته کښي ناست لرې ته دورې
هغه خداي چه ئې ستا مخ بله لنبه کړ دا لنبه ئې کړه ځما په ګوګل پورې
هم هغه دی ځما تور لیمه سره کړي چه ئې ستا لاسونه سره کړه سترګي تورې
غل خو غلا د سرو مال په توره شپه کا ته په ورځ ځما د سرود مال چورې
اصیل نه دي چاپیرو دي نه پلورلي ته اصیل په دیدین پیري هم ئې پلورې
دا کوم رنګ د آشنائي او د وروري دي چه زه ستا د مخ ثنا کړم ته مي زورې
درخانۍ په سل غمونو خداي اخته کړه زه به ولي له تا زار کوم که ګورې
زه و تا ته د ستا له جوره ژاړم ته را واخلې سل ګلې نادري نورې
د رحمان په عاشقۍ به آفرین کړې که لږ مخ په آئینه کړې ځان وګورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هر ځاي چه ستا ثنا شي ښيوه ګړي — خر مهرې شي هلته دُر و مرغلري
د هغو سترګو به اوښي وي ګلرنګي — هر چه ستا په ګل رخسار وي منتظري
هغه کله د ناصح خبري اوري — هر چه اوري ستا خوږې خوږې خبري
مرور کاندي عاشق له جمله خلقو — معشوقې له هيچا مه شه مروري
په ساعت کښي سړي مړ کا هم ژوندي کا — طايفې دي د خوبانو سحر ګري
زه ځان ډوب ګڼم بې تا په خپلو وينو — که مي ډوب کا څوک په شهدو په شکري
لري لري غم دي واړه را نزدې کړ — چه له مخه دي حجاب کړ راته لري
چه مي نوم د ستا د زلفو په خوله واخيست — را پسې شوې د بلا توري لښکري
هيڅ په حق د حقدارانو نه ګروهيږې — هميشه ځما د زړه په وړو منکري
ځما ستا مينه ښرګنده په جهان ده — ولي دا رنګه ښرګنده ګواهي نغري
زه چه ستا له غمه ژاړمه آه فرياد کړم — د رقيب کره هم ډول وي هم سندري
د رحمان شعر به ولي نادر نه وي — چه ثنا کاندي د تا غوندي نادري

تر ابدي ورځي پوري به جفا کړې — که به مهر وفا هم چري پيدا کړې
معشوقې کله وفا کله جفا کا — مي بايد چه کله هغه کله دا کړې
ما ستا خوي دي وهر چا وته ستايلي — چري نه چه دروغژن مي تر هر چا کړې
چه د ستا دغه خصلت دي ځما اوښي — دا پټ راز به مي په درست جهان رسوا کړې
ستا څه لاس را باندي نه رسي دلبره؟ — چه په لاس د رقيبانو مي سزا کړې
مرم په دا چه د اغيار په رضا درومې — نه په دا چه ته په ځان خپله رضا کړې
په درست عمر به هيچا ليدلي نه وي — هغه چاري چه ته هر ساعت په ما کړې
ما رنځور په کټ کښي پريږدې چه کړيږم — ته لا ګرزې د رقيب سره خندا کړې
لاس تر غاره د رقيب سره خندا کړې — چه ما ووينې له قصده راته شا کړې
هر بيګاه وايې سبا له به خوله درکړم — دا بيګاه به په رحمان کله سبا کړې

په پيرئ کښي چه هوس د مي ناب کړې — بيهوده ګمان په صبح د مهتاب کړې
بې طاعته عنايت له خدايه غواړې — د عتاب په ځاي اميد د ثواب کړې
دانسته ګناه کوې توبې وکاږې — لکه بت هسي په غټو سترګو خواب کړې
پهٔ هغو غوږو چه ذکر د خداي اورې — بيا سماع په هغو غوږو د رباب کړې
په هغو شونډو چه حمد و ثنا وايې — هم هغه شونډي بيا ډوبې په شراب کړې
علم وکړې هيڅ عمل ور باندي نه کړې — لکه طفل هسي لوبې په کتاب کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شپه پروت يې د مغان په ميخانه کښې
او د ورځې مخ په لوري د محراب کړې
تمام عمر د دنيا په طلب کرزې
بيا د خداي په طالبانو ځان حساب کړې
له خالقه دي نه شرم نه حجاب وي
له رحمانه گوښه ونيسې حجاب کړې

که نظر په ماتو گوډو د روزگار کړې
همره نه دي چې حساب يا به ئې شمار کړې
په هر غم کښې خاموش اوسه او که نه وي
د بد خواه خاطر به ښاد دوست به آزار کړې
صبر ونيسه په مخ کښې که مراد غواړې
په تلوار به هيڅ و نه کړې که تلوار کړې
رضا پاسله و قضا ته فراغت شه
او که نور څه نور څه وايې ځان به خوار کړې
آرادي او کاروبار دي سره لري
لاس له کاروباره وکاږه که کار کړې
چه پخپله ئې فاني بولې رحمانه
ترو بيا څه په هغو چارو اعتبار کړې

چه مدام د بل و عيب وته نظر کړې
خداي له خپله عيبه ولې نا خبر کړې
که يوه جو دانه عيب وينې په بل کښې
هغه يو جو دانه عيب به ئې لوي غر کړې
که دي خپله گناه لويه لکه غر وي
په حيله حيله به غر د مچ وزر کړې
که څوك تله د انصاف درته په لاس کا
خپل ټټو او د بل آس به برابر کړې
تو لعنت دي په دا هسې منصفۍ شه
چه له حقه و باطل وته گذر کړې
خداي و تا د ملائکو مقام درکړ
ته دا خپل صورت پخپله گاو و خر کړې
که دي يو وينښته د ځان د پاسه کوږ شي
ځان هغه ساعت له خدايه مرور کړې
که ښندلي دي په خداي وي يو کيکوړي
نمايان ئې په جهان کښې لکه نمر کړې
لکه څوك تر مکې لاړ شي بيا ترې راشي
د دنيا دپاره هسې لوي سفر کړې
که يوه رتۍ دي زر به لاس کښې کښيوزي
خرڅ خروار د عبادت په رتۍ زر کړې
د ځوانۍ عمر دي تير کړ په غفلت کښې
په پيرۍ کښې به څه زيرمه د محشر کړې
په دنيا پسې دي نمري دي رنگ کړې
ځان و خلقو ته درويش و قلندر کړې
لکه وار چه د زړې لولۍ تير شي
اوس توبې له ضرورته په سپين سر کړې
په پيرۍ کښې د ځواني چاري نه شي
ته په ورځ د عاشورې به څه اختر کړې
لکه بيخ د زړې ونې چنجي وخوري
په دا تير عمر به څه ښاخ و ثمر کړې
دغه باغ به دي خلاص نه شي له خزانه
که چاپير ورځني سد د سکندر کړې
و بد خواه وته څوك نصيحت نه کا
رحمان ستا په غم شريك دي که باور کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدایه مه کړه نا امید هغه وګړي — چه امید ئي وي د ستا په کرم کړي
ستا له رحمه به زړه ولي نومیدي کړم — چه دي ځان دي د رحیم په نام نومړي
دا نیمګړي سړي ننګ هم د خپل نام کا — ته خو خداي يې چه په هیڅ نه يې نیم ګړي
هیڅ بنده دي په بزرګي کښي لیده نه شي — څو تا خط د آزادۍ نه دي ورکړي
دا همه واړه شومیت دي د شومانو — ګنه ته د چا په زیرمه نه يې ستړي
چه بې تا ئې په زره بله سودا ګرزي — تر مقصوده به و نه رسي وګړي
هر چه ستا په لار قدم د راستي کيږدي — که ئې زیان وي زه رحمان ئې پوروړي

د آشنا له لاسه ناست یم په زړه ستړي — په فلوس مي پکار نه دي د رخت وګړي
چه په ژوند ئې طمع پویکړي شي له ژونده — نور به څه باندي ویریږي سر پرې کړي
که ژوندون د عاشقانو په وصال وي — زه مهجور یم په دغه روایت مړي
خوږ ژوندون مي جدایۍ هسي را تریخ کړ — چه د غم له تلخۍ دم نه شم را نغړي
دا صورت په مثال خس محبت اور شه — ترو د اور په مخ کښي څه کاندي خسړي
لا علاج به لکه اوښ بار برداري کا — چه په پوزه ئې پیزوان شه د عشق پړي
له احواله ئې ورو ورو پوښتۍ یارانو — بیلتانه د رحمان وار دي خطا کړي

ما په تا پسې دا سپیني جامې رنګ کړې — ته لا بیا په ما ګمان د نام و ننګ کړې
هیڅ اثر دي په سنګین خاطر و نه شه — که هر څو مي مصلې در پسي لنګ کړې
دل سوزي به دي په نور وکړي څه شي — چه له ما غوندي مخلصه سره جنګ کړې
ته په عشق کښي ما هاله دروغژن بوله — که یو بل هم هسي ما غوندي ملنګ کړې
دا نارې سورې په عشق کښي دي غمازي — ګنه تل به د بلبل په څير پتنګ کړې
عاشقي و معشوقې ته سپینه لار ده — ته و ما وته دا سپینه لار ګړنګ کړې
چه یو دم مي له نظره ته یو خوا شې — دا جهان لکه لحد را باندي تنګ کړې
په ښه خوي سره د خلقو افسانه يې — خداي ځما له کم بخته په زړه سنګ کړې
دا دي څوك له څنګه ناست دي نه پوهيږم — چه خبري د رحمان سره په جنګ کړې

خدایه زړه د رقیب نرم په احسان کړې — ما له یاره یار له ما سره یك سان کړې
هغه درد چه د اشنا د بیلتانه دي — دفع و رفع ئې د وصل په درمان کړې
غم د هجر چه تیري تر اوره سخت دي — له دې غمه مي په امن په امان کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کار و بار د عاشقۍ چه ډیر مشکل دي — دا مشکل ځما په ما باندي آسان کړې
حجاب لري کړه ځما د یار له میانه — بې حجابه مخ د یار راته عیان کړې
که مطلب د نور چا نوري مرتبې دي — ما گدا په آستانه د خپل جانان کړې
که دا نور عالم و بله خوا ته گوري — ما په لوري د دلبرو نگران کړې
زه چه یار لره ورځم په هغې لاري — مهتر خضر مهتر الیاس مي رهبران کړې
تاریکي د معصیت را څخه واخلې — د طاعت په روښنایۍ مو زړه روښان کړې
چه ځما په پریشانۍ ئې زړه ښه کیږي — زړه ئې ما غوندي په یار پسي پریشان کړې
چه ځما په چمن راشي گستاخي کړي — د شبنم په څیر ئې عمر یو زمان کړې
چه آخاده د منکر تر سره پریوزي — د فلك په څیر مي توره د زبان کړې
هغه عشق چه د ترکو د غمزو دي — هر کلام مي د هغه غشي پیکان کړې
چه کشور د افغانانو معطر شي — د هر بیت مصراع مي زلفي د خوبان کړې
چه هر حرف ئې د نافې هسي خوشبو وي — برکت مي په جزدان په قلمدان کړې
ته چه ما منع کوې د یار له لوري — کاشکي باد د سحر منع په بوستان کړې
نه به ما منع کړې ته له خپله یاره — نه به کوز په زمکه ستوري د آسمان کړې
الٰهی د خپل حبیب له برکته — دا ساده انشا رنگینه د رحمان کړې

تا چه مخ د پرۍ سترگي د آهو کړې — نه پوهیږم چه آهو یې که جادو کړې
دعاگو چه د چا ومري څه ښادي ده — ته په څه ځما و مرگ وته آرزو کړې
په محراب د عاشقانو کاني ووري — ته چه چین د جبین غوټه په ابرو کړې
تا چه رنگ د گلو واخیست زه پوهیږم — زرغونه به په چهره ځما کنگو کړې
ستا له ډیره ډیره جوره معلومیږي — چه به ما پخپلو اوښو کښي لاهو کړې
که یو ځله توري زلفي کړې پریشاني — خاکستر به په چمن کښي کشمالو کړې
درست جهان به قاف تر قافه معطر شي — که یو ځله شا نه گړه په گیسو کړې
ستا د زلفو مار خوړلي به روغ نه شي — که افسون د مسیحا ورباندي پو کړې
لاس و پښې دي بې زیوره ښایسته دي — څه منت به د پایلو د باهو کړې
له سوزن د ښو راوړې تار د زلفو — د رحمان د زړگي زخم به رفو کړې

که د عشق شکري تیري تر گلو کړې — نور لذت به لکه زهر هسي تو کړې
که دي وشي ملاقات له سر و قدو — د فاختې په څیر به کوکي په کوکو کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

عاشقي به تیره توره در په لاس کا ‌ ‌ نور د صبر د سکون په ملك به هو کړې
په انصاف و عدالت به نوشیروان شې ‌ ‌ هر عمل چه د خپل ځان په ترازو کړې
د سکندر په څیر جهان به دي روزي شي ‌ ‌ که سرکوز په آئینه د خپل زانو کړې
تریخ لوګي به دي د قند په څیر نغړده شي ‌ ‌ که صورت د عشق په اور کښې تماکو کړې
وبه نه وینې د ترکو برندي سترګې ‌ ‌ مګر ځان په خپلو وینو کښې سالو کړې
روغ به نه شې بې دیار له ښه دیدنه ‌ ‌ که سل پنده سپیلني و ځان ته لو کړې
د غفلت لیچن لیمه به دي بینا شي ‌ ‌ که د یار د کوځې خاوري دي ښنکو کړې
دا دارو بد دوائي کوې طبیبه ‌ ‌ چه د یار په درد و غم کښې مي دارو کړې
نصیحت په عاشقانو اثر نه کا ‌ ‌ دا محنت واړه بې ځایه بې قابو کړې
په رحمان باندي بې یاره خواب حرام دي ‌ ‌ که ئې سل بالښته لاندي تر پهلو کړې

ولي ولي و عاشق ته نظر نه کړې ‌ ‌ دا ګدا په دیدن ولي توانګر نه کړې
ستا دې ډیري حیا ډیر کورونه وران کړل ‌ ‌ چه هیڅا وته کاته برابر نه کړې
ستا په ډیر حسن مي دا عقیده نه شي ‌ ‌ چه دا روغ وګړي واړه اوتر نه کړې
ته پلو له مخه واخله زه ضامن یم ‌ ‌ که اورنګ د زمانې قلندر نه کړې
ځما هر زمان هر دم په تا ګذر وي ‌ ‌ ته یو دم ځما په لوري ګذر نه کړې
لکه ته چه دلاور ځما په مرګ یې ‌ ‌ چه دا رنګ چري رقیب دلاور نه کړې
زه د ستا په جفا خوښ یم تل تر تله ‌ ‌ که غماز مي له دې رازه خبر نه کړې
ګذشته جفا دي واړه آواره وي ‌ ‌ که دا جور و جفا بار دیګر نه کړې
هغه څوك دي چه به ستا له دره دروملي ‌ ‌ که ئې ته له خپله دره بدر نه کړې
سنګدلي ده هغه خلقو لره ختمه ‌ ‌ چه ئې ته په مجلس ورشې اثر نه کړې
رحمان ستا میني رسوا کړ باري حیف دي ‌ ‌ چه ته هیڅ په دا خبره باور نه کړې

و خوبانو وته ولي نظر نه کړې ‌ ‌ د چمن په ګلو ولي ګذر نه کړې
دا بهار چه درست جهان ئې معطر کړ ‌ ‌ دماغ ولي په دا بوي معطر نه کړې
رضا ولي په قصا سپارلي نه شي ‌ ‌ دغه زهر په ځان ولي شکر نه کړې
جك زده چه په نارو د مرګ خبریږې ‌ ‌ ځان پخوا تر مرګه ولي خبر نه کړې
چه د نور خلقو په سر اچوې خاوري ‌ ‌ ته پخپله خاوري ولي په سر نه کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پس له مرگه چه بیا مرې له لوړي تندي   ولي نن ساعت توښه د محشر نه کړې
دا ویل دي اثر کله کا په نورو   اې رحمانه په ځان ولي اثر نه کړې

نمر سپوږمي که ستا له حسنه نه شرمیږي   ترو دوي ولي زرغونه و زیړ ښکاریږي
دا سبوږمۍ چه ئې نه سر شته نه ئې پښې شته   په کوم حسن به له تا سره سمیږي
زړه مي یووړ ستا د مخ په روڼا زلفو   باري غل په سپین سبا کله پټیږي
ستا د زلفو د ابریو له وحشته   همګي لړم ماران دي چه وریږي
مخ دي اور خط دي سبزه ده زه حیران یم   چه سبزه په اور کښي څنګه زرغونیږي
اور اوبه سره چا ګډ لیدلي نه دي   دا قدرت دي ستا په لبو کښي نمائیږي
لکه لوند زړوکي تا وکړي نو ئې ووزي   ستا له غمه مي رنګ زیړ پوست مي وچیږي
سپوږمۍ هم دا هسي تاو خوري ستا له مخه   چه په هره میاشت کښي دوه دوه نیمه کیږي
ستا قامت که څوك شمشاد بولي غلط دي   د لرګیو په نرخ سپین زر نه یافتیږي
خم ابرو ئې په پناه د زلفو تم شو   د لړم لشه له مار سره تاویږي
و سپین غاښو ته دي در ویلي نه شم   کاڼي کله د بریښنا په دود ځلیږي
باریك خط ئې زلفو لاندي کړ رحمانه   مورچګان د شپې له مخه پایمالیږي

صبحدم چه هغه یار را باندي راشي   عجب نمر د نمر د پاسه هویدا شي
ښکلي مخ لره حاجت د سنګار نشته   بې ترتیبه چه نمر وخیژي روڼا شي
چه ئې ووینم له ورایه پوري ننبلم   لکه پیښ چه و بله کاه و کهربا شي
ما له ډیري ناچارۍ و یار ته شا کړه   ناروا د ضرورت په ځاي روا شي
زه په وصل کښي خواري د هجران ژاړم   د هر کار فکر تر کاره لا پخوا شي
لا پخوا تر جدایۍ نه ژړا بویه   ګڼه هلته هر یو ژاړي چه جدا شي
وصال نه دي چا په سرومال موندلي   مګر غاړه په دا کار د چا ادا شي
زه به سرومال د یار تر نامي ځار کړم   دا په عشق کښي سهل کار دي که په دا شي
د رحمان په اوښو هسي رنګ پوهیږم   چه آخر به په تمام جهان رسوا شي

تبسم مي د وګړي په روزګار شي   چه له مرګه ئې نه ویره نه ئې ډار شي
له ده وزیږي د ده دواړاندي ومري   لا ئې مینه د دنیا په کار و بار شي
که ئې هر قدم د مړیو په سر لار وي   یو قدم هسي وا نه خلي چه په لار شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژونديو نصيحت پرې اثر نه کا مگر مړه له قبره پاځي په گفتار شي
د اميد مزي ئې هسي رنگ دراز وي چه تر خضره ورته خپل عمر بسيار شي
سپينه ږيره په اوبني کښې زوي را واخلي چه به ما لره سپاهي و منصبدار شي
د خرما زړي نهال کا ورته گوري چه دا سوري دا ميوه به مي پکار شي
هر هر فصل چه ترې ريبي هوسيږي چه به کانده راته بل فصل تيار شي
لا ئې لپه تخم هم نه وي کرلي ناکشته ور ځني طمع د خروار شي
غړوندي د ناز کړيو خسيو غړي چه سبا بيگاه به ما لره گوهار شي
لکه وړکي کټوري له زانې غواړي په دا هسي پوچ گوئي اعتبار شي
رحمان څه دي چه به پند و جا ته وايي هدايت د هر بنده په کردگار شي

کر د گلو کره چه سيمه دي گلزار شي اغزي مه کره په پښو کښې به دي خار شي
ته چه بل په غشيو ولې هسي پوه شه چه هم دا غشي به ستا په لور گذار شي
کوهي مه کنه د بل سړي په لار کښې چري ستا به د کوهی په غاړه لار شي
ته چه هر چا ته په خوارو سترگو گورې لا وړنبي به ستا صورت تر خاورو خوار شي
آدم زاد په معنیٰ واړه يو صورت دي هر چه بل آزاروي هغه آزار شي
که ته نه کوې نظر د چا و عيب ته هر سړي به ستا د عيبو پرده دار شي
دهقان کر په لوړه زمکه باندي نه کا سرکوزي کوه چه بڼ دي مرغزار شي
د مات لوښي آواز کله ثابت خيژي د هر چا عمل څرگند په خپل گفتار شي
نن چه صبح ده روښانه لار صحيح کړه ناگهانه به دا صبحه شب تار شي
لږ ئې مه گڼه که هر څو گناه لږ وي چه لږ لږ و بله جمع کړې بسيار شي
که بل بد کاندي ته ښه ور سره وکړه هر يو نخل چه ميوه لري سنگ سار شي
تل و ښو وته آزار د بد ورسي هر چنجي و نرم چوب ته ورد و ښار شي
هغه زړه به له طوفانه په امان وي چه کشتي غوندي د خلقو باد باردار شي
خداي دي بد له لاسه نه کا او که وي هم د رحمان دي له کل بدو استغفار شي

هر وگړي چه منصور غوندي په دار شي دار ئې بس له مرگه نخل ميوه دار شي
روغ صورت که روغ عالم لره کمال دي ليوني لره کمال دي چه سنگسار شي
هر گياه چه و کمال ته ورسيږي سر ئې زمکي وته گوز وي نگونسار شي
نري باد به ئې په خپل منزل داخل کا که څوك پاڼه د خزان غوندي طيار شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غفلت هیڅ مناسب نه دي د سپین ږیریو　صحبدم که حیوانات دي هم بیدار شي
چه یو موتي ایږې تار په آئینه کا　هم په دا خبره فخر د خاکسار شي
کریمانو سود مونډلي دي په زیان کښې　لکه ښاخ دوني وتراشي بار دار شي
خزانه په سخاوت سره زیاتیږي　د کوهي اوبه چه وکاږي بسیار شي
مړول د وړي ګیډې مشکل نه دي　مړول د وریو سترګو مشکل کار شي
کم خوراك سړي نزدې شي فرښتو ته　هر سړي چه بسیار خوار شي بسیار خوار شي
صاف دلانو لره لږ نصیحت بس دي　د ګوهرو پیوستون په نري تار شي
غلبه د عشق بهانه د حسن غواړي　توره شپه په عاشق زلفي د خپل یار شي
د توفیق له مخه هر مشکل آسان دي　وستیٔ وته د اور لنبې ګلزار شي
ناز د عشق پرورش مومي له عشقه　هسي نه چه د خوبانو په سنګار شي
بې محنته چا راحت مونډلي نه دي　د وصال خوښي د هجر په مقدار شي
عاشقانو لره واړه سعادت دي　که ئې سر و مال د یار تر نامې ځار شي
یاره یاره هر څوك وایي په جهان کښې　زه به پس له مرګه وایم چه یار یار شي
لکه ډار کاندي ورغومي له ګرګانو　هسي رنګ له جدایئ نه ځما ډار شي
د رحمان دا پوچ ګویي څه په کا نه ده　عاشقي په ګفتار نه شي په کردار شي

چه شهید د تورو سترګو په خنجر شي　خوشنودي ئې د سرو شونډو په کوثر شي
چه را یاد ئې سپین رخسار دراز مژګان کړم　هغه دم مي زړه سپند سینه مجمر شي
عندلیب خاطر مي الوزي په ګلو　که د ترکو سنبل زلفي ئې سهپر شي
که یار سل ځله جفا را ستره کاندي　ځما کله په جفا د یار باور شي
د ناصح په نصیحت به منع نه شم　که هزار ځله مي ورور و برادر شي
د رقیب او ځما صلح سره نشته　که مو چري لاس و دست و بله بر شي
صبوري او قراري له ما خطا دي　تر هغه ساعته پوري چه محشر شي
تیر ساعت به د هیچا په لاس کښې نه وري　مګر تللي آشنا بیا په آشنا ور شي
خوبرویان به د سپوږمئ ټوکړه را وخلي　که رحمان کچکول په لاس کښې قلندر شي

چه غبار د ستا د لاري په خوا ورشي　که په دواړو سترګو ړوند وي مصر شي
تازه نوي سر پیدا کړي لکه شمعه　چه ئې غوڅ د ستا په مینه د زړه سر شي
چه کیمیا د قناعت ئې په لاس کښیوزي　که ګدا وي د قارون په څیر توانګر شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا د در گدايان واړه بادشاهان دي   خو چه ستا له دره ووزي در په در شي
تل ئې مخ وي له عالم جار وتلي   د هغو چه ستا په مخ باندي نظر شي
که د درست جهان له حاله خبر دار وي   چه تا ووينې له واړو نا خبر شي
ائينه که د جمال کړې ور څرگنده   دا گدا رحمان به شاه سکندر شي

که د مي غم د درست جهان تر زړه چا تير شي   دلگير مه شه هسي وايه چه به تير شي
غم هغه دي هر چه څيرمه وي و چا ته   وړنبي واړه تر وروسته پوري هير شي
بې له خدايه چه مدام په يوه حال وي   بنده کله شيرشاهئ وي کله سير شي
يو آدم دي چه په څو رنگه جلوه کا   يو رقم دي کله زور و کله زير شي
د دنيا چاري مدام په قرار نه وي   د بڼو په څنبول په بل بل پير شي
په لږ عمر کښي ډير غم له کومه راغي   خوله خپلي بې صبرئ په سړي ډير شي
خريدار و فروشنده چه سره خوښ شي   به سودا کښي سختي نه کا تير و بير شي
ښايسته په جهان ډير دي بې حسابه   باري څوک به د رحمان د يار په څير شي

که د سرو زرو سړي وي خو چه مړ شي   نه ئې نوم په خوله څوک اخلي نه نومړ شي
که هيچا پړکړي نه وي په جهان کښي   و اجل ته لکه خر په خټه پړ شي
راشه راشه دا ډير ناز و کبر مه کړه   ياره خو به دي دا ناز په جهان وړ شي
دا رخسار چه دي روښان تر آئينې دي   عاقبت به د لحد په خاورو خړ شي
مراد خو واړه دلبري ده غزا وشوه   که د سرو په څير څوک په قامت لوړ شي
نيك نامي له نيك خويئ نه پيدا کيږي   دغه چاره نه په سوك نه په لوړ شي
عاشقان چه پښيمانيږي هغه نه کا   هغه سوك د بې هنر وي چه خپړ شي
دا خو زه له مشقته تا ته وايم   گڼه ځان له سرنوشته چا ژغړ شي
د هوا په نغوته مه څه که دانا يې   د هوا ويشتلي غشي زر په خوړ شي
وران به نه کاندي يو حرف د خپلي بخري   که په اوښو د چا درست جهان چقړ شي
په تدبير به د تقدير کښلي نور نه کړي   د قسمت علاج په عقل کله کړ شي
په رحمان باندي بې ياره صبر گران دي   لکه زهر چه ديده دانسته نغړ شي

له دې کټه له پوزي خو به ولاړ شې   ترو بيا خداي خبر چه کوم خوا ته به لاړ شې
په ظاهر صورت خو هسي معلوميږې   چه به خس غوندي تر پښو لاندي لتاړ شې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د آسمان زمکه به وي او ته به نه يې   په ودانه ودانۍ کښې به ويجاړ شې
د بهار د گلو عمر مدام نه وي   عندليب غوندي به پاتي په اهاړ شې
په ويلاړ ويلاړ به ځان ور پسي ورك کړې   چرې نه وې چه د ترکو په ويلاړ شې
که ليلیٰ غواړې بايده دي دا رحمانه   چه مجنون غوندي ساکن د کوه و کاړ شې

هر چه ستا په زخندان کښې ئې منزل شي   لکه خس په تناره کښې به جلبل شي
څوك چه نوم د ستا د شونډو په خوله واخلي   که ئې زهر وي په خوله کښې هم عسل شي
په هجران کښې زه بې برگ و بې نوا يم   لکه کښت چه اوبه نه مومي شذل شي
په عاشق باندي دا هسي گمان مه کړه   چه يار زړه ور څخه يوسي تش گوگل شي
په جهان تر آشنايۍ خواږه څه نشته   ولې حيف دي چه هجران په کښې حنظل شي
زه رحمان بې ياره هسي شول و شل شم   لکه کب چه بې محيطه شول و شل شي

که د زړه په وينو رنگ د چا گوگل شي   چه بيلتون په جهان گرزي خو به سيل شي
که د اوښو په درياب باندي نهال کړې   نيشکر به نيشکر شي نل به نل شي
مشقت د سړي واړه حبطه کا   په شوره کښې چه د گل بوټي نهل شي
د دنيا ياري دوستي څه پکار نه ده   له اوله يار و دوست وي پسې غل شي
که هر څو ئې و بله مهر و محبت وي   نهايت سره په جنگ و په جدل شي
په مثال د دروغژني مرغلري   آب و تاب ئې په دوه ورځي کښې بدل شي
که ئې زنه د ځواني په وقت کښې سيب وي   هغه سيب ئې په پيرۍ کښې بيا حنظل شي
د رقيب له بده خويه به څه وايم   ترو دا گوره چه لا يار ور سره مل شي
زه رحمان په ښه په بد د يار پوهيږم   کاشکي زهر په دهن د چا عسل شي

که سل ځله هم کنار و هم بغل شي   د دنيا په مينه واړه سره بيل شي
دا چه اوس په يوه کور کښې سره ناست دي   عاقبت به ئې جدا جدا منزل شي
دا گلونه چه ئې ځاي دي په دستار کښې   همه واړه به تر پښو لاندي غوبل شي
دا پې مخي چه ئې مخ د نمر په څير دي   تور وينښته به ئې په مخ باندي ځنگل شي
دا شيرين شيرين شربت چه د وصال شي   د هجران په وقت به زهر هلاهل شي
ما د يار په بيلتانه کښې دي ليدلي   که دانا د زمانې وي مبدل شي
پښه له ويري د وصال په مزکه نږدي   چه خبر د جدايۍ په دل دل شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې هسي رنج علاج به څوك په څه کا   چه نه فهم د چا رسي نه اټکل شي

که د غرونو په سر گرزي سر ئې ټيټ وي   هر چه زړه ئې د خوبانو په يرغل شي

د رحمان خاطر غمونو هسي زنگ کړ   مگر جام د مي ناب وي چه صيقل شي

هغه دم چه زړه مال شي   يو ساعت ور باندي کال شي

حيران تللي وي په فکر   فراموش ئې قيل و قال شي

نه ئې گفت نه ئې شنود وي   په غوږ کوڼ په ژبه لال شي

نه جواب و چا ته کاندي   نه ئې غوږ د چا په سوال شي

علم عقل ځني پاڅي   درست صورت ئې خواب و خيال شي

په رنځو سترگو اوده وي   لکه نقش د ديوال شي

قوت ئې وينې د ځگر وي   هم دغه ئې اشتغال شي

د چشمانو له بارانه   په رخسار ئې پشکال شي

په سبب د عاشقۍ   تير تر آل و تر عيال شي

هم تر آل و تر عياله   هم تر مال و تر منال شي

په خپل درد و په خپل غم کښې   تر عالمه فارغ بال شي

نه طاقت نه ئې مجال وي   بې طاقت و بې مجال شي

که ژوندي وي په جهان کښې   د مرده ؤ په مثال شي

په خشکۍ کښې ماهي گوره   هسي بې تيغه حلال شي

پاڅيدي نه شي له ځايه   په زړه غوځ په تن کهال شي

د ويشتليو په څير يون کا   له کل خلقو په دنبال شي

لکه خس د لويي لاري   تر قدم لاندي پايمال شي

خداي له غمه سړي ژغوره   بيا لا بويه چه خوشحال شي

چه د زړه ولې شي غوځي   نور ژوندون ئې په اشکال شي

د باغبان سترگي کا سپيني   چه تازه نخل نهال شي

روئيدن د کښت آسان دي   پرورش ئې ډير جنجال شي

ويراني په يوه دم شي   وداني په ډيره اشکال شي

چه پلار ومري بيا له بويه   چه ئې زوي با کمال شي

څوك خبر دي له دې دوره   چه په ما به پيښ څه حال شي

چه په حال کښې ئې حال نه وي   څه اميد په استقبال شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د یوه ساعت له مخه　　خدای زده څه رنګ به احوال شي
د دنیا چاري فاني دي　　رفت آمد ئې په یرغال شي
په مثال کښې لکه سوري　　خوار و شاد د هر دیوال شي
اعتبار په اوبو مه کړه　　چه استاد ئې په غربال شي
د بڼو په څنبول کښې　　شال شړی کا شړی مثال شي
که بادشاه د ولایت وي　　کندولي په لاس ګنګال شي
په ثواب ئې غلط مه شه　　په یوه ساعت وبال شي
په کمال ئې مه نازیږه　　په یوه ګړي زوال شي
د هاتیانو سوداګر وي　　بیا دکاؤ و خر دلال شي
جوهري وي جوهر پلوري　　خاوري اغبري کلال شي
کلالي وګل کاري کا　　فروشنده د مات صفال شي
په هستی کښې ئې اشراف وي　　په نیستی کښې ئې اوزال شي
د ځوانی په وقت کښې شیر وي　　د پیری په وقت شغال شي
چه مشهور په صداقت وي　　پوچ ګوئي واخلي بطال شي
محتسب وي احتساب کا　　کوتوالي واخلي کوتوال شي
نیکوکار وي نیك عمل کړي　　بدکردار و بد افعال شي
سر نوشت د سړي خپل دي　　یو عیسیٰ وي بل دجال شي
چه نیك بخت وي نیکوئي کا　　چه بدبخت وي بد سګال شي
لاس و پښې د هغه نیسه　　چه خوښخویه خوش خصال شي
په هجران کښې نا امید مه شه　　خدای قادر دي که وصال شي
په حرامو کښې امید کړه　　ګوندي مخ دي په حلال شي
کافر وباسي له کفره　　په یوه ساعت ابدال شي
تور بهتر کاندي تر سپینو　　په سپین مخ باندي تور خال شي
آرزومند د یوه خس وي　　خداوند د ملك و مال شي
چه سیالي ئې کړې نه وي　　له سیالانو سره سیال شي
په ډیر عمر منفصل وي　　په ساعت کښې اتصال شي
ممکنات به منع نه کا　　که څوك سل ځله سنبال شي
چه د خدای رضا شي پیښه　　رمل پاتي د رمال شي
فال به څه ګورې رحمانه　　خپل افعال د سړي فال شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه زړه چه خداي روښان کا جام د جم شي　　په دا جام کښي ور ښکاره تمام عالم شي
په آدم کښي د حیوان خویونه هم شته　　بیا هاله ئې ادم بوله چه آدم شي
چه خویونه د چارپایایو په کښي نه وي　　سړی هوښ په سړي هله مسلم شي
چه اغوستي ئې لباس وي د پاکانو　　د ناپاکو چاري کاندي خو به ګرم شي
که هر څو طعام لذیذ وي مزه نه کا　　چه یوه ذره نمك ئې زیات و کم شي
ښادي هر چري غم په اندازه وي　　د هغو به څه ښادي وي چه بې غم شي
هر چه خپله رضا پاسلوي قضا ته　　که هر څو په ځان ناخوښ وي خوښ خورم شي
عاشقي چه تر کماله ورسیږي　　د خپل یار له لاسه زخم ئې مرهم شي
که په ځان باندي قدم کیږدې رحمانه　　نه فلکه به دي لاندي تر قدم شي

د عاشق بې خپله یاره قرار نه شي　　بې طبیبه قراري د بیمار نه شي
چه په لوح محفوظ کښي ښکلي لیوني وي　　په تعلیم د معلم به هوښیار نه شي
زوي د پلار په غیږ کښي پروت وي روح ئې لاړ شي　　د قضا علاج په مور و په پلار نه شي
د هغو چه خداي کمال حسن روزي کړ　　هیڅ نقصان ئې د منکر په انکار نه شي
درد و غم د عاشقۍ چه ډیر مشکل دي　　هیڅ سړي دي په دا رنځ ګرفتار نه شي
زه همه عمر له خدایه دغه خواست کړم　　چه دي یار له خپله یاره ویزار نه شي
که هر څو ئې دلبري و دل جوئي کا　　د رحمان په ترکو هیڅ اعتبار نه شي

آشنائې توره بلا ده آشنا مه شې　　جدایي به دي فنا کا فنا مه شې
درد و غم به دي د زړه ولي کا غوڅې　　ګرفتار په درد و غم د جانا مه شې
په زیړ رنګ به دي تل سرې اوښي بهیږي　　د دو رنګو په څیر ګل د رعنا مه شې
هم په دا چه دروغژن د خداي دښمن دي　　و هیچا ته دروغژن په وینا مه شې
که اعلیٰ مرتبه غواړې عاشقي ده　　نور همه واړه ادنیٰ دي ادنیٰ مه شې
همیشه به سر نګون په فکر ناست یې　　د رحمان هسي مشغول په ثنا مه شې

چه مجنون غوندي یو موټي استخوان شي　　په قوت د عاشقۍ به پهلوان شي
عاشقانو په شکست کښي بري بیا موند　　دلته توان د هغه رسي چه ناتوان شي
زیړي رنګ د عاشقانو هسي مرتبه ده　　چه آفتاب غوندي څرګند په درست جهان شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له چشمانو ئې باران رحمت ووري زرغونه ئې په چهره باندي زعفران شي
له رخساره حال د زړونو معلوميږي له بهاره نيك و بد د كال عيان شي
له نكتې نه تمام علم حاصليږي درست خروار له يوه مشته نمايان شي
پكار نه دي مخالف هزار تقريره موافق له حاله نيم كلام داستان شي
لكه مړ له كار و باره وي وتلي د هغو خاوري په سر چه غافلان شي
كه دي ډير عمر پكار دي غفلت مه كړه په اوده باندي سل كاله يو زمان شي
د غفلت بنياد د اوښو په موج خيژي يو څڅو پكي خواب آلود لره طوفان شي
ړوند په خپله عصا پريوزي و كوهي ته خپل دليل د كم دليل د ځان تاوان شي
سر كشي د عاجزانو پكار نه ده هر ميږي چه وزر وكاندي پښيمان شي
موم دلان به ئې له شره لمن ژغوري سنگدلان كه عين لعل د بدخشان شي
چه كيميا د قناعت ځې په لاس كښيوزي د شړې په خرقه كښي بادشاهان شي
بل پوشاك ئې پكار نه وي بې نمده هغه زړه چه آئينه غوندي روښان شي
عاشقي ده ر جمله بلاؤ زياته و مجنون ته ديوودد واړه حيران شي
كاتبان به وركا دُر د خپلو غوړو كه ئې تير تر غوړو شعر د رحمان شي

د سكوت په تيغ چه ژبه بريده شي لا قلم غوندي په قال كښي دويده شي
همره اور د عاشقي په زړه كښي يو شي چه لاله ئې له تربته دميده شي
خم ابرو د يار مي نقش په ليمه دي لكه مياشت چه په لوي بحر كښي ليده شي
هميشه ئې د خپل يار په لوري دووی نهايت چه په دادو كښي رسيده شي
څه حاجت دي چه زه يار و چا ته ستايم كار همه د خپلو سترگو په ديده شي
كله وي چه يو د بل په ويل غليږي مگر صافه د چا خپله عقيده شي
خود څرگند وي لكه صبح په جهان كښي هر گريوان چه په ياریَ كښي د ديده شي
ابرو ئي د عاشق هلته ځان څرگند كا چه ئې نم د زړه له سترگو چكيده شي
د آه غشي ئي په زمكه كله لگي هر قامت چه كمان طوره خميده شي
بې مطلوبه ئې هيڅ فهم په چا نه وي هر طالب چه په طلب كښي فهميده شي
هر چه زړه په مهرويانو باندي بايلي بې ديناره و بې درمه خريده شي
ما د يار په څير بل مخ نه دي ليدلي مگر پس چه له نن ورځي آفريده شي
يا به شهد يا به قند يا به نبات وي هر كلام چه له رحمانه شنيده شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه سړي له بله بد وايي بد گوي شي   لا ترې بله خوا روان د ده بد بوي شي
مرده شوي چه هوس کا د بل و مرگ ته   بل هم پس د ده له مرگه مرده شوي شي
دوست دښمن د سړي واړه خپل عمل دي   هم په دا مقدار ئې اجر موي بموي شي
هره ونه چه کږه په يوه لور وي   عاقبت ئې پريواته په هغه سوي شي
په لويۍ کښې نور څه نشته بې زواله   هلکان د هلکتوب په سبب پوي شي
د اوبو اصل له خاورو پيدا کيږي   خاکساري د خاکسارانو په آبروي شي
همره زيان له خوگه خرسه نه رسيږي   لکه څوك په آدميانو کښې بد خوي شي
سړی هوښ چه د سړي له تنه پاخي   د سړيو په جامه کښې خربشوي شي
و هغو وته چه خداي پخپله وښود   څه حاجت ئې د رحمان په گفتگوي شي

وقت د عيش و طرب ير شه خزان راغي   ځانکندن د بلبانو په ځان راغي
دلداري مي ترې اميد وه باري څه کړم   هغه يار د دلبرانو په شان راغي
سود سودا د عاشقۍ که نفع مند وي   ما هيڅ سود په کښې بيا نه موند نقصان راغي
تمام عمر که وصال و همره نه و   لکه يو زمان د ښکليو هجران راغي
آشنائي مي په هوس وه خو چه بيل شوم   دواړه لاس مي و بله ومښو ارمان راغي
گوي ځما د زړه ئې يووړ په چوگان کښې   بيا د ناز په نيلي سور په جولان راغي
غنچه لب به په خندا نه کا پريشانه   په شيبو ځما د آوښو باران راغي
د ميرزا د ارزاني دعوې به پرې کا   قدر دان د شاعرانو رحمان راغي

چه وصال د خپل جانان مي دي موندلي   گنج د در و د مرجان موي دي موندلي
همره طمع مي له خپله بخته نه وه   نه پوهيږم چه څه شان مي دي موندلي
که په ډير مشقت لاس لره خداي راوست   زه خو وايم چه آسان مي دي موندلي
چه مي يو نفس وصال ور سره وشه   واړه اجر د هجران مي دي موندلي
څه عجب دي که تمام جهان ځما شي   چه بادشاه د درست جهان مي دي موندلي
زه رحمان په خپل اشعار شکر گذار يم   چه دا هسي رنگ ديوان مي دي موندلي

ته چه خپله بې عقلي هوښياري بولې   کاشکي بيا مومې د غوښتو په نرخ شولې
عشق يو داد دي په عاشق باندي له خدانه   هسي نه دي چه ئې پيرې يا ئې پرولې
زليخا غوندي به بله شيدا نه وي   که د مصر مستورې شي واړه تولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه بحر څه په بحر حساب نه دي — چه اوبه ئې خاك آلودي وي خټولې
له هغو سره به څه فكر د يار وي — چه په غم وي د كاله يا د كهولې
عاشقي څه د نغري په غاړه نه شي — څو په يار پسي وا نه خلې ځلي ځولې
د وصال په نعمتونو غره مه شه — جدايي ئې خلقې كړې په زړه ځمولې
در گوهر په تله نه دي چا تللي — د رحمان شعر گوهر دي څه ئې تولې

ما چه سترگي و گلرخ ته واړه ولې — په هغو سترگو مى ويني وژړلې
د عمل جزا مي بيا مونده بر حقه — دا دستور دي چه كرې هغه آخلې
تر غمزو ئې يو په سله زره قاتل دي — تل چړې توري په كاڼي تيرولې
خود كرده به څه تاوان له چا نه غواړي — چه ئې غوځي په خپل تيغ كړې سپيني خپلې
ما لا مرگ د ستا په مينه كښي هاله ليد — چه گدا د پادشاهۍ لافي وهلې
له خوبانو به څوك څه وفا غواړي — سرو كله د كشمش ميوه نيولې
په دربار ئې سنډاسي شه ورته كښينه — تار په تار د سر ويښته ايرې منلې
كه دفتر د خپل قسمت د جا په لاس وي — بدي بخري به چا كله قبلولې
چه نيكي ئې وركوله و نيكانو — دې بدانو څه بدي نه وه غوښتلې
څوك له خاورو ايرو پاڅوي تخت وركړي — څوك له تخته د ايرو په ډيران ولې
ستا چه نيت د آشنايۍ نه و صنمه — د رحمان سترگي دي ولي نه گنډلې
د ازل په ورځ د بخرو جواري وه — اي رحمانه چا بايلودې چا گټلې

بد لوې په دنيا دين و ايمان ولي؟ — نه پوهيږې په خپل سود و په زيان ولي؟
هميشه په ځاي د شكر شكايت كړې — منكريږې په عطا د سبحان ولي؟
در بخښلي خداي د هري چاري توان دي — په ډير توان كښي خپسر بولې ناتوان ولي؟
مدام اوښي تويوې د رزق له غمه — در گوهر پر بها پلورې ارزان ولي؟
چه په هر بيگاه سامان د هر سبا كړې — كور و كر شوې د محشر په سامان ولي؟
هيڅ گياه له ځايه نه خوځي نم مومي — ته د رزق په طلب مړې جهان ولي؟
چه پخوا تر قضا خپله رضا غواړې — بيهوده په لوټو ولې آسمان ولي؟
په ژوند ومره چه د مرگ له غمه خلاص شې — آسان كار دي كړ په ځان باندي گران ولي؟
غيري ميني دي په زړه باندي انبار كړې — په كعبه كښي ننباسې بتان ولي؟
زړه د نفس په پيروۍ در څخه لاړ شه — د خبيث په لاس دي وركړ قران ولي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه یوسف د حبشي په بها مومې   د مطلوب په بهانه ښندې ځان ولې؟
بد له بدو پښیماني کاندي رحمانه   ته په خپلو بدو نه شوې پښیمان ولې؟

چا چه نمري وي خپلو وینو وللي   د شبنم په څیر به تل وي سپین سپیځلي
که صیاد څخه د اوښو دانې نه وي   د هوا مرغونه نه دي چا نیولي
هر یو مخ کله لایق د آبرویی دي   اوښي نه درومي په مخ د هر ناولي
هره شپه به شمع څه لره ژړا کړه   که ئې نه وي په ژړا کښې څه موندلي
ما رحمان به ژرا نه کړه له خوبانو   که مي نه وي په قسمت دا هسي ښکلي

په نور څه پسي بې خدابه ژاړې ولې؟   د چارپاي په څیر بې ځایه ناړې ولې؟
چې روتۍ میده کوې په شخوند خو جوړ یې   ترو خبري کوې لواړې ولې؟
ته دا خپل کلام میده په دا خپل شخوند کړه   تا داړلو ته تیرې کړې داړې ولې؟
هغه کار چه دي په نرم ویل کیږي   بیهوده په بیرته ولې لاړې ولې؟
نیك له نیکو بد له بدو مناسب دي   نیك و بد سره په بله نغاړې ولې؟
یو قدم د خداي په لور اینبودي نه شې   تمامي عمر په پراته لارې ولې؟
تل دي طوق تعلق په غاړه کښیوست   وکښې نه شې دغه طوق له غاړې ولې؟
چه په ورځ د شیخۍ لافي کړې رحمانه   په شپه می له می فروشه غواړې ولې؟

هسي ډوب یم ستا د غم په دریاب تللي   چه ماهي غوندي بې تیغه یم کوتلي
ما لیدلې چه لینده دي وه را کښلې   تا د ورځو په لینده یم زه را کښلي
په خپل ځان مي تر هغه پوري نظر و   څو مي ته په نظر نه وې کښیوتلي
اوس مي ستا په مینه ځان و جهان هیر شه   د سیلاب په مخ کښې لاړم لکه خلي
عاشقي به ئې د باد په مخ بڼه کا   که ئې ځان وي کوه قاف غوندي پنولي
چه د عشق له بحره روغ سلامت ووزی   زه ئې نن گڼم له موره زیږیدلي
هر چه واوړي په بلا د تورو زلفو   هغه بیا تر کوره نه دي ورغلي
چه له غرونو پریوتلي وي بیا پاڅې   پاڅیدي نه شي د زړونو پریوتلي
چه د اور لنبو وهلي وي بیا روغ شي   نه رغیږي د هجران لنبو وهلي
زه رحمان ئې هر دم وینم ستا په غم کښې   که خپل مرگ په سترگو نه دي چا لیدلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خداي دي وژغوره له هري پريشانۍ   اي ځما د کور و کلي ودانۍ
عاشقي چه ما ګڼله ناداني وه   اوس خبر شوم له دې خپلي نادانۍ
تر ورخ تيري اوبه بيرته نه جار ووزي   څه پکار دي پوچ بې ځايه پښيمانۍ
وداني په يوه دم کښي شي ويرانه   مرد هغه چه کړي د وراني ودانۍ
لکه باد چه ځان وهي له کوهه دشته   زه په تا پسي کوم سرګردانۍ
دا خو زه د ستا د غم سره لوڅيږم   څوك له ديوه سره کړي پهلوانۍ
چه په آب و په آتش په خاك و باد وي   څه اميد دي په هغه زندکانۍ
ته چه دا رنګي اوږدې وعدې کړې   کشکي راکړې و ما خط د امانۍ
زه او ته که هغه وقت وي چا به نه وې   د مجنون او د ليلي قصه خوانۍ
ځما ستا و نندارو ته به حيران وو   که ژوندي وي آدم خان او درخانۍ
و هر چا ته چه وايم حيرانيږي   څه به وايم د رحمان له حيرانۍ

زه د ستا له غمه ژاړم واړه ويني   واړې وينې واړه وينې واړه وينې
خود مي وينې چه په تش کاته دي مرمه   لا خنجر په کاڼي مړې دل سنګيني
هر ارمان مي په حضور د سترګو وژنې   لايقين دي د زړه نه شي بې يقيني
عالم ستا په مينه ژوي نه پوهيږم   زه په څه سبب وژلي يم ستا ميني
ډير عالم به نوري رنګ کا معلوميږي   تا چه هسي جامې واغوستې رنګيني
پښې ئې نه وي چه و بله خوا ته درومي   هسي سکڼي په غمزه د عاشق سپيني
که صورت موي پر بله پوري معلوميږي   زړه مي ستا له غمه چاودي نازنيني
هغه څوك دي چه تر تا به بهترين وي   اي تر وار و مهرويانو بهتريني
چه دي زلفي د رحمان په زړه وريځ کړي   تر بڼو ئې ځکه څاڅي اوښي ويني

هر چه کښت ئې په باران و په سيلاب وي   د هغو عمر به واړه په عذاب وي
هغه ملك چه په کښي سيند و رود بار نه وي   دهقانان به ئې همه خانه خراب وي
و آسمان ته به ئې سترګي وي ختلي   د باران له انتظاره به بې خواب وي
لکه څوك چه کړوي ئې په کرهۍ کښي   د هغه ماهي په طور به کباب وي
لا به کله بارانونه پرې نزول شي   چه نخل و زراعت په ئې سيراب وي
هميشه له خدايه خواست د اوبو کاندي   که ئې چري خواست په عمر مستجاب وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه تل چه ئې په زوړ د اوبو غوړ وي | همره غوړ ئې نه په چنګ نه په رباب وي
که همه عمر باران ور باندي ووري | لا ګرمي ئې په صورت کښي د آفتاب وي
د ګرمۍ و د خشکۍ له دهشته | د آفتاب په څیر ګمان ئې په ماهتاب وي
د اوبو له ډيري ډيري قيمتۍ نه | لرګي لوښي ئې مردار په منجلاب وي
فرق د پاکو د ناپاکو اوبو نه کړي | که اوبه ئې ګډې وډې په پيشاب وي
د اوبو په غلا چه ور شي نه جار ووزي | که ساکن د خانقاه او د محراب وي
د اوبو په ويش چه ورشي انصاف نه کا | که په لاس ئې ورقونه د کتاب وي
د اوبو ثواب ئې نه کيږي له لاسه | که په کوټ اوبو ئې عين د حج ثواب وي
د باران اميد ئې نه کيږي له خدايه | که ئې سپه و ورځ په سر باندي سحاب وي
پليتي به ئې له تنه څه رنګ درومي | چه اوبه په کښي نايابي تر ګلاب وي
هيڅ ئې مه پوښته له غسله له اودسه | چه يو څاڅکي پرې ګوهر غوندي نایاب وي
په سبب د ډيره ډيره تيممه | هميشه ئې سپيره ږيره په تراب وي
د للمي سړی په مخ کښي وي آب چري | هغه خلق چه بې آب وي خو بې آب وي
په آبۍ کښي لا هم وي خونه ويرانه | هغه کلي چه د بل کلي پائيناب وي
يو به ني سي هيڅ بري له سري ورخه | د پائيناب سړي که زوي هم د ارباب وي
سم حساب له عزيزانو کله مومي | تل تر تله ئې د بل لاندي حساب وي
نه طاقت د بد ويل لري نه صبر | لکه مار په ملا وهلي پيچ و تاب وي
نه ئې مرګ نه ئې قتنه له لاسه کيږي | لاس تړلي د خپل شرم به طناب وي
چه ئې زيست يا ئې روزګار په تحمل شي | هميشه ئې له بدۍ اجتناب وي
که يوه بده وينا ئې له خولې ووزي | هغه دم ئې په خپل ځان باندي عتاب وي
هسي شان سړي تيري ور باندي وکړي | چه په عمر نه د سوال نه د ځواب وي
همسايه ئې چريکار و پښتانه شي | او په اصل به موچي يا به قصاب وي
ملايم ويل اثر ور باندي نه کړي | چه په زړه کښي ئې نه شرم نه حجاب وي
لکه ديو وي د سړيو په صورت شي | ته ګمان کړې چه سړی دي دي دواب وي
په هيڅ رنګ له بده خويه نه جار ووزي | هسي مست د جاهلۍ په شراب وي
چه اشراف د هسي خرسو په لاس کيوزي | ترو خلاصي به ئې له خونه په کوم باب وي
هسي رزق دي خداي هيجا لره ور نه کا | که به رزق د چا په هسي رنګ اسباب وي
تر دا هسي زميندارو هغه ښه دي | چه نوکر د يوه تور کافر کلاب وي
نوکري د يوه سپي ور لره ښه ده | هغه بريږده چه لا نوم ئې د نواب وي
د خشکۍ له غمه قوم د رحمان خوښ دي | که رفتن ئې له جهانه په شتاب وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تل دي ستا خواب آلودو سترگو خواب وي   چه فتنه په خواب وده شي ډېر ثواب وي
لکه مي چه په مينا کښې تجلي کا   نور د حسن په حجاب کښې بې حجاب وي
ته چه ما ته لولوي پټۍ د صبر   زه هم ډېر په دا راضي يم که مي تاب وي
زه په دا سبب په ترکو پسي ژاړم   چه ژړا د عاشقانو د مخ آب وي
که نادان وي هم دا همره خو پوهيږي   څوك چه نه ژاړي په يار پسې کذاب وي
د عاشق سترگي په دا سبب شوې پاکي   چه مدام د جوي په سر لکه حباب وي
له خالي خوني به څه وړي چه څه نه وي   که ختلي د حباب په سر سيلاب وي
هم په دا ئې د نغمې اثر پيدا شه   چه په تشه گيډه صبر د رباب وي
د حريص له خپله نقده بهره نشته   لکه مار د گنج د پاسه پيچ و تاب وي
کاملان تعلقات د دنيا نه کا   لکه پاښي د خزان پښه په رکاب وي
غفلت هيڅ مناسب نه دي په دنيا کښې   ساکنان د دهر کل واړه خراب وي
چه ښادي غواړي بې شماره بې حسابه   په رحمان به د غمونو څه حساب وي

د هغو چه ځبله مهر و محبت وي   په هستئ او په نيستئ کښې فراغت وي
عاشقي ده تر هغه مقام په هور ته   چه د چا مقام په رنځ و په راحت وي
څه د اور په لنبو سوي څه د عشق   واړه عشق دي که هجران وي که وصلت وي
چه مطلب و مدعا د سړي خداي شي   ناست ولاړ ئې همه واړه عبادت وي
که په دوه قدمه ومري هم حاجي شي   چا چه کړي د مکې په لوري نيت وي
هغه څوك چه پير وي د اوليا کا   دا ئې واړه په معنیٰ کښې ولايت وي
که د زرو په تخت کښيني غزا وشوه   و فهيم وته کم فهمه بې عزت وي
خاوري زر په سړي واړه برابر شي   هغه دم چه له جهانه په رحلت وي
د دانا او د نادان تر ميان يو حد دي   هوښياري تر حد په هورته حماقت وي
تجاوز له خپله حده پکار نه دي   د هر چا په خپله خونه کښې حرمت وي
نور عالم که د دنيا غمونه کاندي   د رحمان سره دي غم د آخرت وي

د هغې بنا چه نوم محنت آباد وي   ترو خاطر به په کښې څنگه د چا ښاد وي
په خواړه او په څښو کله ويني نيسي   هر مرغه چه په قفس کښې د صياد وي
د رنځور په خوله کښې کله مزه کاندي   که سل رنگه نعمتونه ئې معتاد وي
پاي بسته ولره هر چرته زندان وي   هغه هر چرته آزاد وي چه آزاد وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

عشق تغییر او تبدیل نه لري یکرنگ دي   د آشنا له لاسه داد وي که بیداد وي
د ښادئ نښه هغه وي په جهان کښي   چه په یار پسي بې بیخه بې بنیاد وي
بودني هغه باله شي په معنیٰ کښي   چه دنیا ئې په نابوده اعتقاد وي
نقصاني دي د دنیا عمارتونه   که تر لاندې ئې سل ستني د فولاد وي
زندگي که ځوك پوهیږي خضور دم دي   آینده و رفته کله د چا یاد وي
دا دنیا لکه سیلاب هسي بهیږي   نه ځې چا څخه استوګنه نه استاد وي
چه کامله اراده لري په زړه کښي   د مرشد له اشارته بې ارشاد وي
و هغو ته چه خداي خود پخپله وښود   څه حاجت ئې په ښوونه د استاد وي
ډیر یاران ور څخه بیل شو و هیڅ ګرم نه دي   که رحمان له جدایئ نه په فریاد وي

په دنیا کښي که هر څو وبله پیوند وي   پس له مرګه به ئې درست صورت بند بند وي
زه به وخورمه په دا باب هزار قسمه   که باور دي په قسم و په سوګند وي
یا به وړاندي تر تا درومي یا به ورستو   که دي ورور که دي عزیز که دي فرزند وي
زمانه به ئې تر پښو لاندي پایمال کا   که په قطعه تر آسمان پوري بلند وي
هم ئې هسي پیمانه ګڼه په خاورو   که ئې ډکه خوله تمام عمر په قند وي
هر چه کاندي آزادي په دا جهان کښي   پس له مرګه به هم واړه په بند وي
هر چه غاړه ئې و حق ته ایښې نه وي   همیشه به ئې په غاړه کښي کمند وي
دا چه زه و تا ته وایمه که خداي کا   په آیت و په حدیث کښي به څرګند وي
ته چه نه کوې باور په آیاتونو   ترو ځما ویل به څه در لره پند وي
ناپسند به د منکر په انکار نه شي   هر کلام چه دلپذیر و دل پسند وي
خدانه ګنج د قناعت و رحمان ورکړې   چه بې ملکه بې حشمته دولتمند وي

که د درستي دنیا غم مي په سر بار وي   واړه سهل دي که یار را سره یار وي
هزار وار به ئې د یار تر نامه ځار کړم   که په قطع مي دا یو صورت هزار وي
هغه نه دي په شماره د عاشقانو   چه د خپل ټټر داغونه ئې په شمار وي
مشکل کار د عاشقئ چه خداي پیدا کړ   کله بل جهان هسي مشکل کار وي
څو ئې اوښي په مخ لاري روغي نه کا   د هغو و معشوقو ته کله لار وي
ته چه ګل ځما د یار په شکل غواړې   کله دا رنګه کلونه په ګلزار وي
نه مونده شي به بازار کښي نه په ښهر   هغه رخت چه د خوبانو په بازار وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د یار په څیر مخ نه وینم په سترګو   که په هره خوا خوبان هزار هزار وي
د عاشق نطر په ډیر و په لږ نه وي   که دیدن د یار په لږ که په بسیار وي
شته هزار هزار خوبان ولي سوګند دي   که ځما د یار په څیر د چا یار وي
مرګ له هیچا سره وار نه کا رحمانه   یار به ځان تر یار وړنبي کا که ئې وار وي

له هغو سره به څه فکر د یار وي   چه یاران ئې په هر لور هزار هزار وي
چه آشنا پسي ویشتلي هم هغه وي   چه له توري آشنائۍ ئې استغفار وي
صبوري او قراري دي په ما زوم شي   که بې تا به مي یا صبر یا قرار وي
هر ژوندون د یار په وصل ښایسته وي   بې مینه که ژوندون وي څه پکار وي
که د یار له لاسه اور په یار بلیږي   هغه اور و عاشقانو ته ګلزار وي
په یارۍ کښې آزار نشته خداي دي نه کا   که زره به ځما زړه له تا آزار وي
و هغو ته عاشق مه ویلي بویه   چه ئې فکر یا د سر یا د دستار وي
ځاي ئې اور شي چه زنار ئې شي په غاړه   ولي نه چه ستا د زلفو زنار دار وي
ستا د زلفو زنار دار که په اور سوځي   دغه اور به هم رښتیا ستا د رخسار وي
هغه جونه به لیلې غوندي رسوا شي   چه رحمان غوندي مجنون ئې په دیار وي

که د ستا د خاطر مینه په اغیار وي   ستا دپاره دي اغیار هم ځما یار وي
هر سړي چه په یو مخ باندي مین وي   له یوه مخه ئې سل مخه پکار وي
هر چه کاندي نوکري د پادشاهانو   خواه مخواه به د دربانو منت بار وي
څه به ستا له رقیبانو زه ماڼه کړم   دا دستور دي چه له ګله سره خار وي
څو سل خاره ئې خښ نه شي په ټټو کښې   کله وي چه د بلبل و ګل ته لار وي
سجاده به د ساقي د لاري فرش کا   هر صوفي چه د سرو سترګو خریدار وي
په جذبه د عاشقۍ به لیوني شي   که په قطع افلاطون غوندي هوښیار وي
په رحمان باندي به هیڅ ملامت نه کا   هر سړی چه ستا له مخه خبر دار وي

کاشکي زه خاوري ایرې د ستا د در وي   چه قدم دي همیشه ځما په سر وي
خو یو ځله ځما ستا و بله مخ شوي   نور مي موخه ستا د غشیو په ټټر وي
تمام تن مي د رنځور په څیر اوړه وي   خو په ما د تورو سترګو یو نظر وي
په زیړ رنګ په سپینو اوښو به ما بیا موند   که د ترکو ملاقات په سیم و زر وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملامت به په ما څه لره وایه شه   که د ستا له دلبرئ نه څوك خبر وي
مرتبه که ستا د عشق شي ور څرګنده   ملايك به واړه وايي چه بشر وي
تماشه به ځما هله در ښکاره شوه   که ته ما غوندي بيدل و زه دلبر وي
په خونبار به ځما سترګو غونديي نه وه   که په مخ مي د تيرو تورو پرهر وي
ستا په درد کښي طبيب وايي و رحمان ته   لا به ښه و که دي حال تر دا بتر وي

ډيري خولې ځما په ياد شکر خورې شوې   بيا ځما په زمانه خاوري ايرې شوې
د چندنو ونى وسوليدې لاړې   هزار څاڅکي د شمشاد و په ايرې شوې
په هغو زمکو چه روغي پرې مانۍ وي   د ايام په ګردشونو اديرې شوې
په دنيا کښي چه بنياد د آشنايي کا   د هجران توري هغه لره تيرې شوې
دا فلکه چه خداي پيدا کړ دا ئې خوي دي   چه و چا ته ئې دعا چا ته ښيرې شوې
د دنيا د محلونو خښتي واړه   و رحمان ته د سرونو منارې شوې

د وصال په هوا والوتي مرغه شوي   د هجران په اورکښي درست صورت اوبه شوي
نه و زر کاله هوس نه مري له غمه   سړي سخت دي ګڼه يو اثر پرې شوي
زړه که چاودي هم له دې غم به وجاود   چه د يار د بيلتانه خواري په زړه شوي
ر رقيب و ناکړدو ته چه نظر کړم   د عاشق له آه ړوند په تور ليمه شوي
هيڅ پوره به دي نيمګړې نه شي خدايه   که بيلتون د دوه يارانو وبله نه شوي
خداي رضا لره چا هسي تعويذ وکړييو ځل يار   چه لړ زه د هغه يار تر فهم ښه شوي
په سترګو وليدي چه دا دي   دغه پسه هر چه شولي بيا هاله شوي
نوم ئې يو ځل زما واخيستئ به ژبه   نور مي نوم په دا جهان کښي پاتي نه شوي
لکه درست عمر په خوله د رقيب کار کا   دغه هستي يو زمان ځما په خوله شوي
زه رحمان په دا خبره حق حيران يم   نه پوهيږم چه د يار له غمه څه شوي

چه په مخ باندي د اوښو يو رقم وي   عين د تورو له پرهار سره سم وي
که ګريوان مي د سپوږمۍ د نمر مشرق شي   زه چه يار په سترګو نه وينم تور تم وي
دلته سر پورته کول د چا رسيري   چه پخپله د يار زلفي خم در خم وي
کړو ورځو غوندي نيش وهلي نه شي   که په زړه د پاسه پروت د چا لرم وي
معشوقه چه د عاشق په غم وي غوڅه   د عاشق سترګي دي ووزي چه ئې غم وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدمي د دوو همدمو هسي بويه   چه د دواړو همدمي په يوه دم وي
که د درست جهان ښادي ور باندي راشي   مه کړه خداي چه څوك بې ياره خوښ خورم وي
بل ستم د بيلتانه د پاسه نشته   که ليدلي چا په سل رنګه ستم وي
دا قضا څه تر قاضي موقوفه نه ده   خود پخپله يار تر ياره پوري ګرم وي
راحت هر چري هغو لره لازم دي   چه په درد و محبت کښي مقدم وي
چه خوناب ئې د چشمانو مي ناب شي   پيوسته له دغه جامه سره جم وي
هيڅ حاجت د هنر نشته و رقيب ته   که په اصل کښي عرب وي که عجم وي
هنر مه غواړه طالع له خدايه غواړه   څه پکار بې سليمانه که خاتم وي
د رحمان خندا په اجر د ژړا ده   تازګي د ګل په قدر د شبنم وي

ته چه ما ته وائې چه په چا باندي شيدا يې   زه په تا شيدا يم وايه ته چه يار د جا يې
زه به تا په کومه زيرکۍ شم پړولي   چا زده لګه تا زده همره وايه چه څه وايې
زه چه کبرجن وم عاشقۍ مي ګردن مات کړه   ته چه لګه وې هم هغه هسي کبريا يې
ځان که ستا په مينه کښي فاني کړمه څه به وکړم   ته چه په دا هسي رنګ له آهه بې پروا يې
مرګ مي په تا ولي خداي اختر کړ نه پوهيږم   څه دي حاصل هم شته که مطلق په مرګ ځما يې
څه شو که يم زه انګشت نما په مينه ستا کښي   زيات له ما نه خوښ ته د قاضي هم د ملا يې
ستا د عشق تر توري ککرۍ د رحمان ځار شه   دا هم سهل کار دي ځما ياره که په دا يې

خو ځما په ورميره ماتول شير يې   که په مرګ د رقيب هم هسي شمشير يې
مرګ خو ويني چه پخپله را پسې دي   څه محتاج ځما و مرګ وته ډير يې
کبر و خيال خو لاله ځاپه ستا عادت و   او که نن ځما قصده په بل پير يې
دا بې شماره عاقلان به شي کم عقل   ته چه دا رنګه په زړه وکښه دلير يې
ستا خويونه به پخپله ځان څرګند کا   زه به څه وايم چه ته تر بلا تير يې
له حيرته دي تعريف کولي نشم   چه په څه رنګ دي ستا يم د چا په څير يې
ما چه ستا د لبو خوند واخيست محفوظ شوم   که سل ځله په ترخه ويل ګنډهير يې
د جهان ښکلي که واړه د رحمان شي   خداي دي نه کا چه ئې ته له دله هير يې

په يوه زره به وري يا به موړ يې   په يوه ذره به ګرم يا به سوړ يې
که ځواني له خدايه غواړې ځوان به ومرې   او که بس له ځوانۍ پائې خو به زوړ يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړي کله خو يا جوړ کله ناجوړ وي خداي خو نه يې چه به تل تر تل جوړ يې
عاشقي به دي آسمان غوندي څرګند کا که مجنون غوندي هر څو صورت ووړ يې
عاشقي بې جذبې چري ده رحمانه ته مجذوب د يار په مهر کښي مروړ يې

په ځوانۍ کښي بد دماغه بد ګمان يې چه پيري دربانديې در شي بيا ناتوان يې
که په دا دي زړه ښه کيږي دا خو نشته چه به هم تر ډيره ژوې هم به ځوان يې
چه هر ګز دي په لاس نه دي کښيوتوني بيهوده د هغو چارو په ارمان يې
چه بې خدايه زړه ترې په نور څه پوري هم په خداي هسي باور کړه چه ناتوان يې
هسي رنګ دي و هغه جهان ته شا کړه ګويا تل به مستقيم په دا جهان يې
همره سر دي و خپل خداي وته ټيټ نه دي لکه ټيټ په لور د خان و د سلطان يې
يوه شپه په طاعت نه شې رونړولي هره شپه په مال و ملك پسي پاسبان يې
په تسبيح دي تانده ژبه وچ لرګي شه پوچ ګويۍ لره بلبل غوندي ګويان يې
و نمانځه ته چه نمر خيژي هاله پاځي په قلبه پسي په نيمه شپه روان يې
اوداسه لره کوزه اخيستي نه شې چه په لو او په لور ورشې پهلوان يې
پټي سترګي لکه سور په کانۍ ګرزې که پريوزې و کوهي وته روان يې
پښيماني تر پښيمانۍ لا پخوا بويه نه هغه چه بيا په تير ساعت پښيمان يې
د هلك په څير به لاس اچوې اور ته نه خبر په خپل بهبود نه په نقصان يې
چه و بل ته نصيحت کا ځان ئې هير وي نور څوك نه دي هغه ته عبدالرحمن يې

ورك شه ورك شه بد کردار و بد سړی که دي ورور که دي عزيز وي که پرديی
تر هغه لا نيکو کار بيګانه ښه دي چه بد کار شي د چا زوي او يا نمسی
لرګي لوښي همه واړه پرې مردار وي بد کردار دي سور لنډې يا وړې سپی
هغه خلق به همه واړه ليوني کا چه په کلي کښي يو سپي شي ليونی
بل علاج د ليونيو سپيو نشته بې له مرګه چه ترې ډك کاندي کوهی
حرام خور د مخنثو په حساب وي که په توره يا په تيغ وي مړنی
مړني ويلي بويه و هغه ته چه بې وجهي آزار نه کا هيڅ سړی
ديګ اېښي په ديګدان ورښي تر تيغ چه ئې سوړ په آه سرد نه شي نغری
هسي فيض ئې و هر چا وته رسيږي چه باله شي د خپل وقت حاتم طی
اې رحمانه چه بد فهم او بد کردار شي راته وايه سپی بهتر دي که سړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه دارو د درد و غم دي هغه مى ساقي راكړه يو دوه جامه پياپى
مي د خپلو لبو دانه د انگورو چه اول ئې نوشيدن وي پسې قى
په هر تيغ كښي چه آب نه وي د شرابو څوك د غم په غليم نه مومي برى
جام د ميو چه غمخوار د كل جهان شه زه به اوسم په دا غم كښي تا بكى
راشه يو ځله مي هسي مست خراب كړه چه خبر نه شم له حاله د هيڅ شى
بې خودي هسي پناه ده زور آوره چه له هره غمه خلاص كاندي سړى
زه هغه تحصيل تمام گڼم په عشق كښي چه ئې روغ وگړي بولي ليونى
رحمان صلحه له رقيب سره په دا كا آشنا ښه دي البته خوړونكي سپى

كه له ډيره غمه دم د چا ختى زه به مړ ومه په عشق كښي لرغونى
زړه مي هسي ستا په تور زلفو بايلود لكه ورك په توره شپه كا څوك كالى
په يوه ساعت مي رد هم مي قبول كا نه پوهيږم چه ئې خپل يم كه پردى
په يو لاس كښي ئې مرهم په بل خنجر دي نه په مړيو كښي حساب يم نه ژوندى
كه په مرگ د عاشقانو ئې رضا ده خداي دي ما كا تر همه واړه وړنبى
خون بها مي دستئ په مثل نشته ما پخپله قبول كړي دا خپل سوى
څوك دي غم ځما په ډيرو اوښو نه خوري كم به نه كا په خوردن سره ندى
د هجران په توره شپه كښي ئې ويريږم چه ئې نه وينم د وصل سپين سپوږمى
د يار غم لكه مزري را باندي راشي خداي دي پيښ نه كا په چا باندي مزرى
چه پرې غم غلطومه د شپې پاځم كله مي په شونډو كيږدم لكه نى
كه كتاب كله رباب په لاس را واخلم باري درد مي په هيڅ رنگ نه كا كمى
همسايه مي واړه وواته له خوابه كه په سل كوڅو دننه كړم زگيروى
كه عاشق تر معشوقې پوري يو سپى دي خداي د هجر په توره مه وژنه يو سپى
زه رحمان د يار په غم كښي هسي ډوب يم چه هيڅ نه وينم په سترگو مگر دى

چه پخته شي آشنائي تر منيان ووزي جدايي
و طالب وته وفا شي د مطلوب بې وفايي
بادشاهي كاندي بدله د ديدن په گدايي
خاني پلوري په اوربوشو ميرزائي په ميزرايي
نظر نه كاندي هيچري په لوئي په بډايي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته کفر ځرگندیږي   خود بیني او خود رایي
خود رایي په عاشقي کښي   له عاشقه نه ښایي
معشوقې که بې وفا دي   عاشقان خو ئې ستایي
غوړ ئې کوڼ سترگي ړندې وي   د خپل یار په خطایي
که ئې کړي وي سل علمه   هم دیني هم دنیایي
همه واړه فراموش کا   چه پرې ورشي شیدایي
و مطلب ته نه رسیږي   په شیخي او ملایي
آواره ننگ و ناموس کا   په سر واخلي رسوایي
تر ناموسه ورته به شي   بې ننگي بې نوایي
هره چار ئې په اخلاص وي   نه په روي و ریایي
قبلوي په دواړو سترگو   هر چه یار پرې فرمایي
نصیحت پرې اثر نه کا   که ځوك سل ځله وایي
فایده نه لري په عشق کښي   د داناؤ دانائي
مشکل کار د عاشقۍ   آسان چري دي بایي
دغه کار کولي نه شي   هر کم فهم کجایي
هر کم بخت ئې کله مومي   د دلبرو همتایي
څه په کسب موندہ نه شي   دغه کار دي عطایي
چه د عشق په لومه کښیوزي   نور ئې نه وي رهایي
بې د یار له مخه نه شي   د عاشق دلکشایي
د خپل یار په طلب گرزي   غاړي غرونه پیمایي
له عالمه وي وتلي   لکه صید صحرایي
تل تر تله ئې وطن دي   گوشه کنج و تنهایي
مدام سوي لوغړن وي   د خپل آه په گرمایي
هر زمان ئې په اور نیسي   د خپل یار تمنایي
نه ئې ملك و نه ئې مال وي   نه ئې زهد پارسیي
په دا هسي گرانو چارو   معشوقه ئې آزمایي
په یوه دیدن ترې یوسي   د درست عمر کمایي
هم هي هسي رنگه وژني   یاره ستا بې وفایي
چه په زړه کړم زړه مي وچوي   دغه ستا خود نمایي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم خودي لري بې قیاسه　　　هم د حسن زیبایي
ضرر نه لري بې نفع　　　ستا د میني سودایي
ستا سودا ما لره سود دي　　　حق به وایمه خدایي
په هیڅ مخ کښي لیده نه شي　　　ستا د حسن صفایي
نمر به څه له تا سیالي کا　　　په دا بې سروپایي
ادراك نه رسي د سر وي　　　ستا د قد په رعنایي
لکه ستا چه قد بالا دي　　　نشته هسي بالایي
که د ستا وصال د وریا وي　　　زه ماهي یم دریایي
د مگسو زندگي ده　　　په دکان د حلوایي
زه طوطي شکر پرست یم　　　د ستا شونډي میټهایي
دا گمان په رحمان مه کړه　　　چه بې تا به وپایي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخمس

هغه یار چه ښایسته دي تر آفتابه مخ به کله را څرګند کا له حجابه
بیلتانه په زړه زهیر کړم بې حسابه یو سبب وکړې مسبب الا سبا به

چه زما ملاقات وشي له احنابه

ملاقات د ښایسته ؤ مي نصیب کړې د ښایست په ګلستان مي عندلیب کړې
عندلیب مي په ګلشن د خپل حبیب کړې خدایه ما په دلبرانو کښې قریب کړې

و مى ژغورې د دې اهل له عتابه

هغه یار چه زه ئې مینه په دیدار کړم همیشه ئې و دیدن ته انتظار کړم
شپه و ورځ پسي نارې وهم کوکار کړم که په روي ورته تمام جهان رویدار کړم

سترګي پورته کوې د ناز له خوابه

بیلتانه ئې پټ پنهم په زړه تاراج کړم و دیدن ته ئې په هسي رنګ محتاج کړم
چه غرقاب ئې د غمونو په امواج کړم هیڅ پایاب ئې مونده نه شي څه علاج کړم

د آشنا د میني غم ښه نا پایابه

نه چه کس یې د جمله ؤ بې کسانو هم کار ساز یې د جمله ؤ خام کارانو
الهی په بزرګۍ د بزرکانو زه وصال په دعا غواړم د خوبانو

لا به کله دا دعا شي مستجابه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسیر کړي دي د زلفو په طناب یم   تکبیر کړي دي د سترګو په قصاب یم
د کشتۍ غوندي مدام په اضطراب یم   لکه زه چه ستا له غمه په عذاب یم

خبر مه شه هیڅ بنده له دې غذابه

دریغه مه وي په دنیا کښي پیدا شوي   او که وي هم په دا هسي شان خومه وي
لکه زه یم د هجران په لنبو سوي   څو به ګرزم د هجران په اور اولوي

چه سینه مي شوه په درست عمر کبابه

هي هي څه مي دا خراب خاطر ناښاد شه   زیست روزګار مي همیشه آه و فریاد شه
عمارت مي د زړه هسي رنګ برباد شه   چه حباب غوندي بې بیخه بې بنیاد شه

د ښادۍ طمع به څه کړم له حبابه

پېټ پېټ ګرزم د ناصح له نصیحته   راته کاندي نصیحت په څو صورته
چه توبه کړم د خوبانو له قربته   هیڅ ځواب ئې په ما نه شي له غیرته

در مانده ورته ولاړ یم لاجوابه

دا ځواب څه هسي نه دي چه په خوله شي   د عشق راز څه هسي نه دي چه وایه شي
دا مشکل حکایتونه په ما نه شي   د دې بحر بې پایان حسب په څه شي

چه ئې زه و چا ته وایم له حسابه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا موندلي د دې بحر پايان نه دي دغه راز و هر سړی ته عيان نه دي
هيچا کړي د دې چاري بيان نه دي دغه واړه عاشقي ده رحمان نه دي

چه په خوله کښې در و لعل لري سيرابه

ستا جفا د حد په هور ته ده صنمه تل مي اوښي موج وهي د زړه له يمه
څو به پټه دا قصه اوسي پنهمه هسي ډوب په فکر تللي يم له غمه

نه پوهيږم چه په غره يم که په سمه

که خبري وي له دې هسي رنگ خواری ما به نوم اخيستي نه و د ياری
ستا د غم په درياب ډوب يم تر مری بې تا نه لرم هيڅوك د دستگيری

مگر ته پخپله لاس را کړې همدمه

ما وې نور به آشنائي له هيچا نه کړم هم په دا رنگه مي نيت و، باري څه کړم
د قسمت علاج په چا شي چه ئې زه کړم که په سل رنگه تالاش و تدبير وکړم

خلاصي نه مومم له لوحه له قلمه

خوبرويان که بې وفا دي خو هم وره دي عاشقان که وفا دار دي خو هم پړه دي
ستا له غمه هر چه دي ځما په زړه دي اوس به حال و چا ته څه وايم چه څه دي

غرض دا دي چه زه گرم يم ته ناگرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو خو دا چه په صورت ئې پریرویه   هم په خوي و په خصلت فرشته خویه
هم په قد و په قامت هر ګوره لویه   بیا به نه مومي څوك تا غوندي دل جویه

که ئې غواړي په هژده هزار عالمه

ستا له غمه زه په ځان کړم هسي چاري   چه دښنه ئې وبله نه کا ګلعذاري
ته په څه سبب ځما دل آزاري   دا ځما ګناه را وښیه دلداري

چه توبه کړم نصوحا غوندي محکمه

لاس تر غاړه د رقیب سره خندا کړې   چه ما ووینې له قصده راته شا کړې
خداي ئې ویني هغه چاري چه په ما کړې   تر ابدي ورځي پوري به جفا کړې

که به کله وجار ووزې له ستمه

تا جه هسي بې نیازي د ځان توښه کړه   په عاشق دي د خندا زمکه متره کړه
بیا دي ورځ په غریبانو توره شپه کړه   نور دا هسي د جفا خویونه مه کړه

خلقه به دي له جوره شي برهمه

ستا ځما له میني هر څوك خبر دار دي   دا خبري کوراکور په هر دیار دي
چه فلانا فلانا سړي سره دوستدار دي   اوس په بیرته جار واته و ما ته عار دي

چه رسوا شوم تر عرب و تر عجمه

هغه ژوي چه په تا باندي مین وي   په وګړي به رسوا لکه کوهکن وي
همیشه انګشت نما په مرد و زن وي   چه دا نښي په کښي نه وي دروغژن وي

که په هره ګړۍ خوري هزار قسمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نشانه د عاشقانو اول دا ده چه مدام ئې سریکار وي له فریاده
تل نامه د بدنامۍ وي پرې زباده نه ویریږي له پیغوره له اهداده

بې د یار د جدائۍ له ماتمه

هر چه زړه ئې مبتلا شي په بتانو زیست ئې نه شي یو ساعت بې مهرویانو
که څوک ورکړي بادشاهي د بادشاهانو په نسبت د هغو سویو سوختگانو

دا متاع ده تر یوه خسړي کمه

که سلیمان غوندي مسند ئې په هوا وي په سبب د عاشقۍ به خاك یا وي
همیشه به په فریاد و په غوغا وي چه دا هسي نشانې په کښې پیدا وي

ترو هاله پرې عاشقي ده مسلمه

عاشقي دي هیڅوك نه گڼي اسانه دا خبره ده له حده په هورته گرانه
وصال نه دي چا موندلي بې هجرانه ته له ځان سره اټکل وکړه رحمانه

په دنیا کښې ښادي چري ده بې غمه

(تصحیح، مقابله، او تدوین شو)
"بینوا"

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library